

Bewegen in de eigen omgeving

Een bachelor thesis over de invloed van kenmerken in de wijk op beweeggedrag

Marijn Agterberg
Bachelor thesis Geografie Planologie en Milieu (GPM)
Faculteit der Managementwetenschappen
Radboud Universiteit Nijmegen
Juni, 2021

Radboud Universiteit Nijmegen

**M.H.A. Agterberg
S1028159**

Bachelor thesis Geografie, Planologie en Milieu (GPM)

Faculteit der Management Wetenschappen

Radboud Universiteit Nijmegen

Woordenaantal: 22439

Begeleiding: prof. dr. E. van der Krabben

Juni 2021

Voorwoord

Beste lezer, voor u ligt mijn bachelor scriptie 'Bewegen in de eigen omgeving'. Dit onderzoek staat in het teken van de bewegingsactiviteit van mensen, als gevolg van de samengestelde leefomgeving waarin zij wonen.

Dit onderzoek is in samenwerking met verschillende organisaties gerealiseerd, waarvoor een dankwoord op zijn plaats is. Allereerst wil ik het Space2move project bedanken, zij hebben dit onderzoek mogelijk gemaakt en de uitkomsten zullen hopelijk bijdragen aan de uitbreiding van hun expertise. Daarnaast wil ik de hulp van Pharos aanstippen. Verschillende medewerkers van dit gezondheid expertisecentrum hebben mijn medestudenten en mijzelf geholpen de vragenlijst te realiseren en het afnemen van de enquêtes in goede banen geleid. En als laatste mijn begeleider Erwin van der Krabben, voor de sturing van dit onderzoek en de feedbackgesprekken.

Dit onderzoek was voor mij een ieder geval een goede en leerzame ervaring van het schrijven van een thesis.

Dan rest mij nu alleen nog u veel leesplezier te wensen.

Samenvatting

In een wereld waar wij mensen ons steeds sneller en verder verplaatsen lijkt de beweging op kleinere schaal uit het oog verloren te gaan. De kern van bewegingsactiviteit begint echter bij de directe leefomgeving van mensen en de invloed van hun omgeving. Genoeg bewegen betekent niet zeven dagen per week sporten in een sportschool, maar actief bezig zijn in het huishouden of een rondje wandelen of fietsen door de wijk. Dit kan beïnvloed worden door de wijk waar je woont. Dat dit een urgent probleem is blijkt uit de cijfers van het RIVM. In 2020 hebben zij geconcludeerd dat er afhankelijk van de leeftijd 40 tot 60% van de mensen niet voldoen aan de beweegrichtlijnen. Ook is uit vooronderzoek duidelijk dat sommige groepen mensen meer bewegingsarmoede hebben dan anderen. In samenwerking met het gezondheidsexpertise centrum Pharos is gebleken dat voornamelijk mensen van een lagere sociaal economische klasse aan bewegingsarmoede lijden. Zeker nu het coronavirus ons in de greep houdt is samen met informatie uit de gegevens van het RIVM de volgende onderzoeksvraag gesteld:

Welke kenmerken van een wijk zijn voor verschillende leeftijdsgroepen met een lage sociaaleconomische status (in tijden van corona) van invloed op het beweeggedrag?

Onderzoeksopzet

Om te bepalen welke kenmerken van een wijk van invloed zouden kunnen zijn op het beweeggedrag, is in dit onderzoek aan de respondenten gevraagd om een score te geven over veertien kenmerken van de wijk waarin zij wonen. Deze kenmerken komen voort uit de Leefplekmeter die door Pharos is opgesteld. Hiermee wordt de perceptie van de bewoners gemeten en kan een onderscheid worden gemaakt tussen de beleving van de ruimte en de fysieke ruimte. De achterliggende gedachte die in dit onderzoek centraal stond is dat er een verschil is tussen de fysieke ruimte om ons heen en de beleving die bewoner daar bij hebben. In het theoretisch kader is de filosofie van Lefebvre gebruikt om dit te onderbouwen.

In samenwerking met het Space2move project en de Radboud Universiteit zijn vervolgens de wijken gekozen waar het onderzoek heeft plaats gevonden. Uiteindelijk waren dit de Wolfskuil in Nijmegen, Oosterflank in Rotterdam en de wijk Holtenbroek IV in Zwolle. Voor een betere respons is besloten om samen met zeven andere studenten de enquête af te nemen. Wel heeft iedere student een eigen onderzoek gedaan. In de drie wijken waar de vragen zijn afgenomen is op voorhand bepaald dat hier een oververtegenwoordiging zou zijn van bewoners met een lagere sociaal economische klasse. Dit is gedaan vanuit het idee deze groep mensen meer last heeft van bewegingsarmoede.

Om de beweegactiviteit te meten van de respondenten is in de enquête de SQUASH lijst opgenomen. Dit is een gevalideerde vragenlijst die kan toetsen hoeveel mensen bewegen en of er sprake is van bewegingsarmoede. De respondenten hebben hier op verschillende onderwerpen aangegeven hoe veel zij bewegen en met een vermenigvuldiging van de zogeheten MET-scores is bepaald wie er bewegingsarmoede heeft. In overleg de begeleider van dit project en vanuit informatie van andere onderzoeken is besloten dat er sprake is van bewegingsarmoede bij een totale MET-score van onder de 1000. Van de 120 respondenten die zijn mee genomen in het onderzoek waren dit er 23.

Resultaten

Het doel van dit onderzoek was om te achterhalen of voor de leeftijdsgroepen, zoals het RIVM deze heeft bepaald, andere kenmerken van een wijk van invloed zijn op de bewegingsactiviteit. Er is met behulp van het analyse programma IBM SPSS gekeken naar de invloed van deze kenmerken op de beweegactiviteit en of dit per leeftijdsgroep verschillende resultaten oplevert. Doordat het onderzoek in verschillende wijken heeft plaatsgevonden is gekeken of er ondanks dat toch overkoepelende kenmerken van invloed zijn.

Uit de resultaten blijkt dat er voor de verschillende leeftijdsgroepen inderdaad andere kenmerken van significante invloed zijn op de beweegactiviteit van de respondenten. De regressie analyses laten zien dat er weliswaar weinig kenmerken invloed hebben, maar degene die significant zijn verschillen onderling. Ook voor de verschillende wijken waren er andere kenmerken van significante invloed op de beweegactiviteiten. Al met al is voorzichtig geconcludeerd dat de achtergrond en perceptie van mensen bepalend is op de beweegactiviteit.

Opvallend zijn echter de resultaten van de demografische gegevens en de bewegingscores die per leeftijdsgroep zijn gemeten. Van te voren is besloten dit onderzoek te doen in wijken met een oververtegenwoordiging van een lagere sociaal economische klasse. Nu blijkt ten eerste dat van de respondenten het grootste deel hoog is opgeleid, maar de respondenten die laag opgeleid waren ook nog veel meer bewegen. Hetzelfde geldt voor de leeftijd. De groep respondenten van 65 jaar en ouder beweegt volgens de analyses veel meer dan de jongste groep van 18 tot 34 jaar, het zijn zelfs de uitersten van de resultaten.

Uiteindelijk kan dus geconcludeerd worden dat er onderlinge verschillen zijn tussen de leeftijdsgroepen, maar dat de gegevens en bewegingsactiviteit van de respondenten niet in verwachting lag met de bekende data. Het blijft een onderzoek waar aandacht voor nodig is om zo voor iedereen, jong of oud, van een hogere of lager klasse en van welke etnische achtergrond dan ook, een goede samengestelde leefomgeving te kunnen creëren. Zo werken wij toe naar een gezondere wereld als gevolg van meer beweging.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
Samenvatting.....	5
Hoofdstuk 1: Inleiding.....	9
1.1 Projectkader.....	9
1.1.1 Aanleiding.....	9
1.1.2 Bewegen en een lage sociale economische status.....	10
1.1.3 Bewegen in een pandemie.....	10
1.1.4 De leefomgeving en perceptie van de wijk.....	11
1.2 Relevantie.....	12
1.2.1 Maatschappelijke relevantie.....	12
1.2.2 Wetenschappelijke relevantie.....	12
1.3 Doelstelling.....	13
1.4 Onderzoeksmodel.....	13
1.5 Vraagstelling.....	14
Hoofdstuk 2: Theorie.....	15
2.1 Theoretisch kader.....	15
2.1.1 Leeftijdsgroepen en beweging.....	15
2.1.2 Gezondheid in wijken met een lage sociaal economische achtergrond.....	17
2.1.3 Invloed van de fysieke leefomgeving op beweeggedrag.....	20
2.1.4 Lefebvre.....	21
2.2 Conceptueel model.....	26
2.2.1 Operationalisatie.....	26
Hoofdstuk 3: Methodologie.....	27
3.1 Onderzoeksstrategie.....	27
3.2 Onderzoeksmateriaal.....	29
Hoofdstuk 4: Wolfskuil, Oosterflank en Holtebroek IV.....	33
Hoofdstuk 5: Resultaten.....	39
5.1 Opschoning data en afbakening onderzoeksgroep.....	39
5.2 Demografische gegevens.....	41
Totale dataset.....	41
De Wolfskuil.....	42
Oosterflank.....	43
Holtenbroek IV.....	44
5.3 Vaststellen respondenten met bewegingsarmoede.....	45
5.4 De perceptie van bewoners op de wijk.....	48
5.6 Invloed leeftijd op de beweegactiviteit.....	52

Multicollineariteit.....	52
Homoscedasticiteit.....	52
Multipele regressie analyse wijkenmerken.....	53
Multipele regressie analyse leeftijd.....	53
5.7 Invloed van de wijkenmerken op de beweegactiviteit.....	56
5.8 Invloed van het coronavirus en overige gegevens op de beweegactiviteit.....	57
5.8.1 Impact coronavirus.....	57
5.8.1 Impact overige persoonskernmerken.....	57
Conclusie.....	60
Reflectie.....	63
Aanbevelingen.....	64
Referenties:.....	65
Bijlage 1 Leefplekmeter.....	72
Bijlage 2: SQUASH.....	82
Bijlage 3: Output SPSS.....	101

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Projectkader

1.1.1 Aanleiding

In 2017 heeft de gezondheidsraad in Nederland een kernindicator opgesteld om onder het mom van beweegrichtlijnen advies te geven aan mensen van alle leeftijden op het gebied van gezond bewegen (CBS, 2020a). Hierin komt naar voren dat voor volwassenen het noodzakelijk is om minstens 150 minuten per week matige intensieve inspanning te leveren, zoals wandelen en fietsen, verspreid over diverse dagen. En dat voor kinderen tot 18 jaar minstens elke dag een uur matig intensieve inspanning een gezonde richtlijn is (RIVM, 2015).

In 2019 voldeed echter, variërend per leeftijdsgroep, nagenoeg de helft van de Nederlanders niet aan deze beweegrichtlijnen van de Gezondheidsraad (CBS, 2020b).

Voornamelijk jongeren tussen de 12 en 17 jaar vallen laag uit, 59.5% van deze groep haalt volgens een groot onderzoek van de leefstijlmonitor de geadviseerde inspanningen op het gebied van bewegen niet (RIVM, 2015)

Er lijkt een trend bezig te zijn waar, in een digitaliserende wereld, van jongs af aan mensen steeds minder actief zijn en naar buiten gaan. Uit een onderzoek naar problemen bij kinderen in een jonge levensfase van ontwikkeling, blijkt dat 85% van de ouders aangeven dat hun eigen kinderen minder buiten spelen dan dat zij op dezelfde leeftijd deden (Clements, 2004).

Maar dit proces komt ook terug bij de oudere mensen onder ons, een op de vijf bewoners in een verpleeghuis komt zelden buiten voor bijvoorbeeld een wandeling, meestal omdat hun gezondheid hen hierin belemmert, maar ook het gebrek aan begeleiding of vervoer wordt als reden genoemd (Van den Berg, 2018; Verbeek-Oudijk & Koper, 2021).

Zo zijn er zorgen over het bewegen en de fysieke activiteit van alle verschillende leeftijdsgroepen. Hoewel ons lichaam is gemaakt om te rennen, springen en actief bezig te zijn, hebben wij van het tegenovergestelde een kunst gemaakt, wij zitten steeds meer. En ondanks dat dit een vrij nieuw probleem is in de menselijke geschiedenis, is dit in combinatie met minder bewegen en actief naar buiten gaan wel een probleem dat een toenemende urgentie kent om op te lossen (Jagim, 2020). Zo blijkt uit een onderzoek van het Radboudumc dat gezonde Nederlanders gemiddeld zo'n negen uur per dag te zitten, en hart- en vaatpatiënten zelfs tien uur per dag. 'En dat terwijl steeds meer onderzoeken laten zien dat de (hoeveelheid) zittijd het risico op tal van chronische ziekten vergroot, onafhankelijk van de beweegtijd (Dekhuijzen, 2021a).'

Te veel mensen halen dus niet de richtlijnen die een gezond leven kunnen creëren. Om meer mensen gezonder te laten leven zal er gestimuleerd moeten worden dat mensen meer fysieke activiteit leveren en bewegen. Er ontbreekt echter wetenschappelijke kennis over een beweegvriendelijke ruimtelijke inrichting op buurt- stad- en regionale schaal die groepen met bewegingsarmoede aanzet tot meer bewegen (space2move, 2019). In samenwerking met het Space2move project zal onderzocht worden hoe het halen van de beweegrichtlijnen verbeterd kunnen worden als gevolg van ruimtelijke interventies op een wijkniveau. Het doel van dit onderzoek is om te komen tot ruimtelijke interventies die aantoonbaar werken in het stimuleren van beweeggedrag (ZonMw, z.d.).

1.1.2 Bewegen en een lage sociale economische status

Lichamelijke activiteit heeft een direct effect op zowel de mentale als fysieke gezondheid. Een gebrek aan fysieke activiteit wordt als een hoofdzaak gezien van de ontwikkeling van obesitas of overgewicht (Lakerveld & Mackenbach, 2017). Andersom kan een toename van bewegen de gezondheid van mensen sterk verbeteren. Lichamelijke activiteit is dan ook erkend als een van de meest efficiënte en krachtigste instrumenten om bijvoorbeeld chronische ziekten te voorkomen. Matige of zware lichamelijke activiteit is tegelijk sterk gerelateerd aan een hogere waargenomen gezondheidstoestand en een lagere BMI (Lee, 2006). Zo blijkt bijvoorbeeld dat ook op latere leeftijd de impact van genoeg actief bewegen en naar buiten gaan erg groot is. Personen rond de 70 die dagelijks een wandeling maken hebben bijvoorbeeld significant minder klachten, dagelijks naar buiten gaan correleert ook met een vermindering in de achteruitgang van de gezondheid (Jacobs et al., 2008).

Ook op jongere leeftijd is actief naar buiten gaan een erg belangrijk onderdeel voor een gezonde ontwikkeling. Vroege ervaringen met de natuurlijke wereld zijn positief verbonden met onder anderen de ontwikkeling van verbeeldingskracht en het gevoel van verwondering. Als kinderen in de natuur spelen en actief bewegen, hebben ze meer kans om positieve gevoelens over elkaar en hun omgeving te hebben (White & Stoecklin, 1998).

Hoewel er in Nederland, zoals eerder aangegeven, veel mensen kampen met gezondheidsproblemen is dit het sterkst zichtbaar bij mensen die een zogeheten lage sociaaleconomische status hebben. Deze status wordt bepaald op basis van opleiding, inkomen en positie op de arbeidsmarkt. En de effecten op gezondheid binnen deze groep zijn groot. In Nederland leven mannen en vrouwen met lagere inkomens en een lagere opleiding gemiddeld zeven jaar korter en zelfs negentien jaar minder in goed ervaren gezondheid dan hoger opgeleiden (RIVM, z.d.-c).

Het is erg belangrijk om deze groep te stimuleren, om meer te gaan bewegen en zo de gezondheid te bevorderen, ook omdat er een sterke wisselwerking is tussen de sociaaleconomische status en gezondheid: mensen met een goede gezondheid zijn beter in staat om gunstigere posities op de maatschappelijke ladder te verkrijgen en te behouden. Mensen die eenmaal een gunstige positie hebben, hebben ook meer kans om gezond te blijven (Pharos, 2020).

Dit is dus een kwetsbare groep die niet alleen achterstanden heeft op bewegen, maar in het hele proces van een gezond leven leiden. Dit onderzoek focust echter op de mogelijke ruimtelijke kenmerken die meer kunnen aanzetten tot fysieke activiteit. De leefomgeving en maatschappij nodigen namelijk de laatste jaren steeds minder uit tot actief bewegen en naar buiten gaan. Bijvoorbeeld door het ontbreken van recreatieve ruimte (RIVM, 2005)

1.1.3 Bewegen in een pandemie

Het afgelopen jaar hebben wij met de gevolgen van het Coronavirus moeten leven. Heel Nederland en met haar de wereld ligt plat en met de maatregelen als een intelligente lockdown en zelfs een avondklok, zijn wij nog meer aangewezen op ons zelf om te blijven bewegen en naar buiten te gaan wanneer dit kan. 'De wereld staat voor een buitengewone, levens veranderende uitdaging als gevolg van de COVID-19-pandemie (Jimenez, Mayo, & Copeland, 2020).'

Het resultaat is dat veel mensen thuis werken en kinderen bijvoorbeeld niet meer naar school kunnen. Maar ook op het gebied van sporten is veel dicht en zijn er veel restricties. Zo zijn sportscholen gesloten, maar ook buiten sporten mag maximaal met 2 (Ministerie van Algemene Zaken, 2021). Naast de directe afnamen van mogelijkheden om te bewegen is de impact van gevoelens van eenzaamheid, het niet kunnen zien van naasten en de fysieke contactbeperkingen, zoals het moeten missen van een omhelzing ook groot. (Wenting, Gruters, van Os, Verstraeten, & Valentijn, 2020).

Een toename van negatieve psychologische bijwerkingen zoals posttraumatisch stressyndroom, verwarring en woede is gemeld als gevolg van de pandemie en de bijbehorende quarantaine. Lichamelijke activiteit wordt bovendien sterk geassocieerd met geestelijke gezondheid en welzijn (Lesser & Nienhuis, 2020).

Uit een onderzoek naar fysieke bewegingsactiviteiten tijdens de lockdown in Italië blijkt dat vóór de COVID-19 effecten 23,06% van de deelnemers laagactief was en 41,76% hoogactief. Tijdens quarantaine nam het percentage laag actieve personen toe tot 39,62%, terwijl 30,63% hoogactief was en het percentage dus af nam (Maugeri et al., 2020). Op zowel het gebied van psychologische impact als het directe bewegen lijkt het corona virus en haar bijbehorende maatregelen dus gevolgen te hebben op het bewegen en actief naar buiten gaan van mensen.

Aan de andere kant van het spectrum lijkt er wel een trend bezig te zijn bij de wandelaars onder ons en ook een ritje op de fiets lijkt door het Coronavirus aantrekkelijker. Tijdens de eerste lockdown in Nederland was er een stijging van 30% meer wandelaars in grote natuurgebieden en wandelroutes (Leroy et al., 2020). Dit zijn echter speciale gebieden die puur ingericht zijn op het stimuleren van bewegen. Het is interessant om te kijken hoe Corona impact heeft op een kleinere schaal, zoals een specifieke wijk.

1.1.4 De leefomgeving en perceptie van de wijk

Om te kunnen stimuleren dat mensen weer meer én goed blijven bewegen heeft het Space2move project als uitgangspunt het bekijken wat voor mensen met bewegingsarmoede ingrepen zijn in de fysieke leefomgeving die leiden tot méér dagelijks bewegen (ZonMw, 2021).

Studies hebben aangetoond dat individuele, groeps-, regionale en fysieke omgevingsvariabelen allemaal van invloed kunnen zijn op het meer gaan bewegen van mensen (Alfonzo, 2005).

Zo zou bijvoorbeeld de kwaliteit van het groen en daarmee de aantrekkelijkheid van het straatbeeld gerelateerd zijn aan het loopgedrag van mensen (de Vries, van Dillen, Groenewegen, & Spreeuwenberg, 2013). De leefomgeving heeft zowel sociaal-culturele, politieke en economische dimensies als fysieke aspecten en deze hebben allemaal invloed op de stimulans voor mensen om fysieke activiteit te leveren of juist niet (Gezondheidsraad, 2010).

Echter betekent dit nog niet dat de mensen hun leefomgeving hetzelfde beleven als in de literatuur zou worden omschreven.

Hoe mensen hun omgeving en het milieu waar in zij wonen ervaren hangt af van de subjectieve beleving die mensen bij de leefomgeving hebben. En deze zou in zeker mate bepalen of zij ook meer of minder gaan bewegen. Het uitgangspunt hiervoor is het idee dat percepties en gedrag sterk plaats afhankelijk zijn, mensen kijken bij hun percepties van de wijk vooral naar hun directe woonomgeving (Kamp & Passchier, 2012). De subjectieve beleving van leefbaarheid zou om die reden, het resultaat zijn van de mate waarin de directe en fysieke leefomgeving aansluit bij de wensen, idealen en behoeften van het individu (Leidemeijer van Kamp & 2003).

Daarom is het belangrijk om bij maatschappelijke vraagstukken over bijvoorbeeld de leefomgeving te weten wat burgers beweegt. Hoe kijken zij aan tegen deze vraagstukken (perceptie) en hoe handelen ze (gedrag) (RIVM, z.d.-b).

Uiteraard hangt de perceptie van leefbaarheid af van veel verschillende achterliggende zaken, maar het is onder andere een proces dat zich aanpast aan de wensen, idealen en behoeften die horen bij het bereiken van een nieuwe levensfase (Gieling, de Vries, & Haartsen, 2020).

Om die reden zal in dit onderzoek bekeken worden hoe verschillende leeftijdsgroepen binnen verschillende wijken denken over de fysieke ruimtelijke kenmerken van hun leefomgeving.

1.2 Relevantie

1.2.1 Maatschappelijke relevantie

Mensen in Nederland zullen meer moeten gaan bewegen. De helft van de volwassen Nederlanders is namelijk te zwaar. In 2019 had 50,1% van de Nederlanders van 18 jaar en ouder matig of ernstig overgewicht (RIVM, z.d.-a). Ter vergelijking, begin jaren tachtig was dit beduidend minder, toen ongeveer 27 procent van de volwassenen te zwaar was (CBS, 2012). Het in mindere mate bewegen kan immers leiden tot meer overgewicht en vormen van obesitas. Bij te weinig bewegen is de energiebalans niet in evenwicht, dit onevenwicht treedt op wanneer de energie die wordt opgenomen niet kan worden verbruikt (Evelyne, 2010). Zo'n tien jaar geleden is geschat dat toen 1 op de 7 gevallen van hart- en vaatziekten in Nederland al toegeschreven kon worden aan overgewicht (RIVM, 2010) En in totaal is obesitas verantwoordelijk voor 5% van de sterfgevallen (RIVM, 2010). De laatste jaren is dit alleen maar meer geworden en met de huidige pandemie is het gevolg dat grote groepen mensen veel minder zijn gaan bewegen (Dekhuijzen, 2021a). Om deze beweegarmoede tegen te gaan, zal onderzocht worden hoe de leefomgeving tot meer beweging kan aanzetten en dus een betere gezondheid kan creëren. De focus ligt hierbij voornamelijk op de waardering van de leefomgeving en hoe dit bijdraagt tot meer bewegen in wijken waar een oververtegenwoordiging is van bewoners met een lage sociaaleconomische status. Maatschappelijk is dit relevant, omdat deze groep over het algemeen een slechtere gezondheid of waardering daarvoor heeft. In 2019 maakte 6,2 procent van de Nederlandse bevolking deel uit van een huishouden met een inkomen onder de lage-inkomensgrens en liep aldus risico op armoede. Een riant groep dus van meer dan een miljoen mensen (CBS, 2020). Kenmerken van de omgeving kunnen de mate waarin mensen fysieke activiteit verrichten beïnvloeden door aan te moedigen of te ontmoedigen om de omgeving te gebruiken voor bewegen. Hierbij is het belangrijk te kijken op welke manier de beslissing van een individu om actief te zijn wordt beïnvloed, door deze ondersteunende fysieke omgeving (Calogiuri & Chroni, 2014). De leefomgeving bestaat uit vele onderdelen en het ene fysieke kenmerk zal voor bepaalde personen meer uitnodigend zijn dan anderen, om meer in beweging te komen. Door bij de doelgroepen te achterhalen wat hun subjectieve beleving is van de wijk en wat kenmerken zijn die bijdragen aan meer bewegen, kan een aanbeveling worden gedaan voor ruimtelijk interventies. De resultaten van dit onderzoek zouden op deze manier in potentie kunnen bijdragen aan advies aan bijvoorbeeld gemeentes die de aanpassingen in een wijk bepalen.

1.2.2 Wetenschappelijke relevantie

Over het in meer of mindere mate van bewegen en de relatie met gezondheid zijn veel onderzoeken gedaan. Voornamelijk in Amerika en Australië zijn diverse onderzoeken geweest over de effecten van bewegen op gezondheid en hoe de leefomgeving hier bij kan helpen (Alfonzo, 2005; Lee, 2006; Curtis, Babb, & Olaru, 2015.). In Nederland is hier minder wetenschappelijk onderzoek over geweest, maar zijn er wel enkele rapporten te vinden. Zo is er ongeveer tien jaar geleden opdracht gegeven aan de gezondheidsraad om een groot onderzoek te starten naar de invloed van de gebouwde omgeving op ons beweeggedrag (Gezondheidsraad, 2010). Wat hier naar voren komt is voor een groot deel de manier waarop werk en school kan aanzetten tot meer bewegen. Echter is met de opkomst van het corona virus een nieuwe vorm van het hedendaagse leven ontstaan, mensen zijn meer op zich zelf aangewezen en de directe leefomgeving heeft veel meer impact (Dekhuijzen, 2021b).

Doordat dit onderzoek midden in de huidige pandemie plaatsvindt, kan dit nieuwe bevindingen opleveren en het is daarnaast wetenschappelijk relevant omdat het toegespitst is op personen in verschillende wijken, met allemaal een lagere sociaaleconomische achtergrond. Bij mensen met minder middelen treedt namelijk al snel een grotere gezondheidsachterstand op (Pharos, 2021).

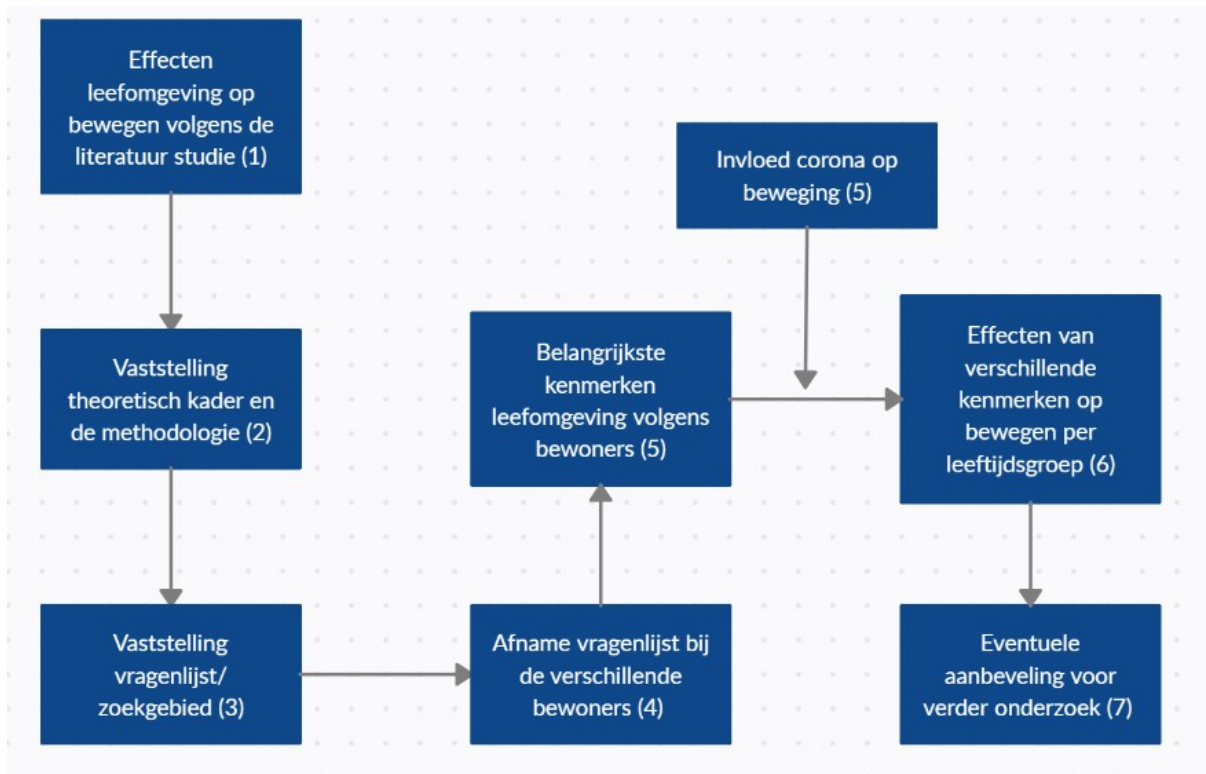
Zo wordt onderzoek gedaan naar een specifiek deel van de samenleving, om een beter beeld te krijgen hoe deze groep in tijden van corona de wijk gebruikt. Hoewel er veel studies zijn gedaan naar de impact van determinanten op bewegen zoals bijvoorbeeld de groene omgeving, is de uitkomst van deze onderzoeken verschillend. Sommige studies geven aan dat objectief gemeten, groene ruimtes fysieke activiteit kunnen vergemakkelijken, maar andere studies geven als resultaat juist geen associatie. (Jongeneel-Grimen, Droomers, van Oers, Stronks & Kunst (2014)). Ook komt in veel studies de perceptie van mensen die zij bij de wijk hebben niet terug. In samenwerking met het Space2move project en Pharos zal er naast de groene omgeving in dit onderzoek meer gekeken worden naar de invloed van alle samengestelde ruimtelijke kenmerken van de wijk, variërend van groene omgeving tot concretere projecten als de beschikbaarheid van speeltoestellen. De leefomgeving zal op deze manier meer benaderd worden vanuit het idee dat deze als geheel een samenstelling is van allerlei fysieke aspecten. Hier zal dan vooral worden gekeken naar de subjectieve beleving die mensen bij al deze fysieke kenmerken hebben, om zo een beeld te krijgen wat voor verschillende personen de onderdelen zijn van hun eigen wijk die kunnen bijdragen tot het stimuleren van bewegen.

1.3 Doelstelling

Dit onderzoek heeft als hoofddoel het achterhalen wat voor bewoners in wijken met een lage sociaaleconomische achtergrond fysieke kenmerken zijn die aanzetten tot bewegen en actief naar buiten gaan in de wijk. Met als uitgangspunt verschillen tussen groepen personen ingedeeld op leeftijd. Daarnaast is het belangrijk dat mensen in een gezonde leefomgeving hun dagelijkse bezigheden kunnen uitoefenen. Niet voor niets heeft het ministeries van Infrastructuur en Milieu de ambitie om de gezondheid te bevorderen door een gezonde inrichting van de leefomgeving te creëren (Staatsen, Houweling, van Alphen, van der Ree, & Kruize, 2016). Hoewel er veel bekend is over de bewegingsarmoede van de verschillende leeftijdsgroepen, is er in mindere mate onderzoek gedaan naar wat bewoners zelf aangeven dat kan aanzetten tot bewegen. Samen met het Space2move project zal gekeken worden hoe ruimtelijke interventies invloed kunnen hebben op het beweeggedrag van mensen. Zo wordt onderzocht of ruimtelijke kenmerken (objectief gezien) verschillend invloed hebben afhankelijk van de perceptie van de bewoners zelf. Een nevendoeel in dit onderzoek, als gevolg van het coronavirus, is om te kijken of mensen meer of minder zijn gaan bewegen dankzij de impact van het coronavirus.

1.4 Onderzoeksmodel

Het onderzoek zal uit een aantal verschillende stappen bestaan, te beginnen met stap 1. In dit stadium van het onderzoek zal vanuit een literatuurstudie worden gekeken wat er bekend is over de leefomgeving en hoe deze invloed heeft op het beweeggedrag van mensen. Hierna zal beschreven worden wat relevante theorieën zijn en hoe dit onderzoek tot stand zal komen met behulp van wetenschappelijke methodes (stap 2). Om de resultaten goed uiteen te zetten zal in stap 3 vervolgens de vragenlijst definitief worden vastgesteld en bepaald worden in welke wijken het onderzoek plaatsvindt. Hierna wordt de overgang van de literatuur naar het concrete onderzoek gemaakt en zal met verschillende andere studenten een vragenlijst worden afgenomen in de vooraf bepaalde wijken (stap 4). Vervolgens zal bepaald worden wat voor bewoners in de wijken ruimtelijke kenmerken zijn die bewegen stimuleren (stap 5). Ook zal er in dezelfde fase van het onderzoek gekeken worden naar de mogelijke effecten van corona op het beweeggedrag van de respondenten. In de eindfase van het onderzoek (stap 6) zal bepaald worden of er significante uitkomsten per leeftijdsgroep als resultaat naar voren komen, om zo een concluderend stuk in het onderzoek te schrijven. In de stap 7 zal een eventuele aanbeveling voor verder onderzoek of ruimtelijke interventies plaats vinden. In figuur 1 is concreet weergegeven wat de fases zijn in het onderzoek.

Figuur 1 (Eigen werk).

1.5 Vraagstelling

Om de doelstelling te halen is deze omschreven naar een concrete hoofdvraag voor dit onderzoek. Deze vraag zal als volgt gesteld worden:

Welke kenmerken van een wijk zijn voor verschillende leeftijdsgroepen met een lage sociaaleconomische status (in tijden van corona) van invloed op het beweeggedrag?

Ter ondersteuning van de hoofdvraag en een goed verloop van het onderzoek zijn een aantal deelvragen opgesteld. Deze luiden als volgt:

- Wat is uit de literatuur bekend over kenmerken van een wijk die bewegen stimuleren?
- Onder welke respondenten is er sprake van bewegingsarmoede?
- Zijn kenmerkende verschillen tussen wijken van invloed op de mate waarin mensen bewegen?
- Hoe heeft het coronavirus impact gehad op het bewegen bij de verschillende leeftijdsgroepen?

Hoofdstuk 2: Theorie

2.1 Theoretisch kader

2.1.1 Leeftijdsgroepen en beweging

Drie jaar geleden zijn er beweegrichtlijnen opgesteld die per leeftijdsgroep van de Nederlandse bevolking aangeven wat de benodigde fysieke inspanning moet zijn die bijdraagt aan een gezonder leven. Deze richtlijnen zijn toegespitst op verschillende leeftijdsgroepen, omdat de ontwikkelingsfase en benodigde fysiek activiteit per groep verschilt (WHO, 2020). De twee hoofdgroepen die onderscheiden worden zijn kinderen van 4 tot 18 jaar en vanaf 18 jaar en ouder een richtlijn voor volwassenen en ouderen samen.

Voor de jongste groep geldt een kernindicator van bewegen die neerkomt op een uur per dag matig intensief bewegen en drie keer per week spier- en botversterkende activiteiten verrichten.

Voor volwassenen en ouderen is de richtlijn om 2,5 uur per week matig intensief te bewegen, 2x per week spier- en botversterkende activiteiten uit te voeren en voor de ouderen nog balansoefeningen (Kenniscentrum Sport en Bewegen, 2021). Een matige intensieve inspanning zoals wordt aangegeven in het kernadvies van de gezondheidsraad wordt omschreven als een beweging waarbij je hartslag en ademhaling omhoog gaat, de inspanning moeite kost, maar je kunt er nog wel bij praten (De Nederlandse Hartstichting, z.d.). Deze richtlijnen zijn nodig om een gezonder leven te leiden, maar in Nederland worden, variërend in de verschillende leeftijdsgroepen, de richtlijnen in meer of mindere mate niet gehaald, zoals aangegeven in figuur 2.

Tabel van grafiek: **Beweeggedrag 2020 - Leeftijd** X
Y-as: percentage

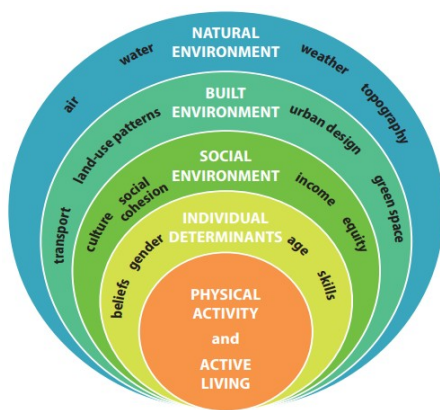
Category	4-11 jaar	12-17 jaar	18-34 jaar	35-49 jaar	50-64 jaar	65 jaar en ouder
% Voldoen aan de beweegrichtlijn†	60.7	41.2	58.7	56.3	53.8	41.9
% Voldoende matig intensieve inspanning (minuten per week)	60.7	42.4	63.6	60.6	59.9	48.3
% Voldoende bot/spierversterkende activiteiten	99.8	94.4	84.9	85	82.7	75.8
% Wekelijkse sporters	64.5	69.9	64.8	58.7	47.1	37.8

Figuur 2 (RIVM, 2015).

In de resultaten is een andere verdeling van leeftijd genomen. Dit komt omdat per leeftijdsfase de richtlijnen een andere doel voor ogen hebben en het zo belangrijk is om te kijken wat bij deze leeftijden ruimtelijke interventies zijn die kunnen bijdragen tot het meer bewegen van deze groep. Zo bevinden kinderen van 4 tot 11 zich in een van de meest explosieve groeifasen van hun leven en zijn dit tegelijk ook enkele van hun meest actieve jaren op fysiek en mentaal gebied (Integris, 2015). Maar voor de groep van 65 plusser zijn de richtlijnen juist weer bedoeld voor een andere vorm van opbouw van de gezondheid en zou matig intensief bewegen het risico op fracturen bij ouderen verminderen en krachttraining de loopsnelheid en spierkracht verbeteren. Daarbij lijkt voldoende beweging samen te hangen met een lager risico op lichamelijke beperkingen en cognitieve achteruitgang, dementie en Alzheimer (Zeeuw, 2019).

Als gevolg van het advies van de gezondheidsraad is steeds meer aandacht voor de leefomgeving en hoe deze per leeftijdsgroep impact kan hebben op het bewegen. “Door bij de inrichting van de fysieke leefomgeving rekening te houden met het bevorderen van bewegen, zou een blijvende verandering in beweeggedrag kunnen worden bewerkstelligd (Gezondheidsraad, 2017).” Maar hoe de samengestelde factoren die de leefomgeving vormen tot meer beweging kunnen leiden is voor inactieve mensen anders dan voor actieve mensen, en voor jongeren anders dan voor ouderen (Gezondheidsraad, 2017). Vanuit deze invalshoek is de mate waarin mensen fysieke activiteit leveren dan ook verschillend per leeftijdsgroep.

Dit is deels terug te zien uit een afgeleid model van Dahlgren en Whitehead waarin factoren die fysieke activiteit in gemeenschappen beïnvloeden worden weergegeven. Dit sociaal-ecologische model (figuur 3) illustreert dat gezondheidsgedrag in meer of mindere mate wordt beïnvloed door individuele kennis en attitudes en door de omgevingen waarin buurtbewoners leven, spelen, werken en leren (Bornstein & Davis, 2014).

Figuur 3 (Özdemir, 2013).

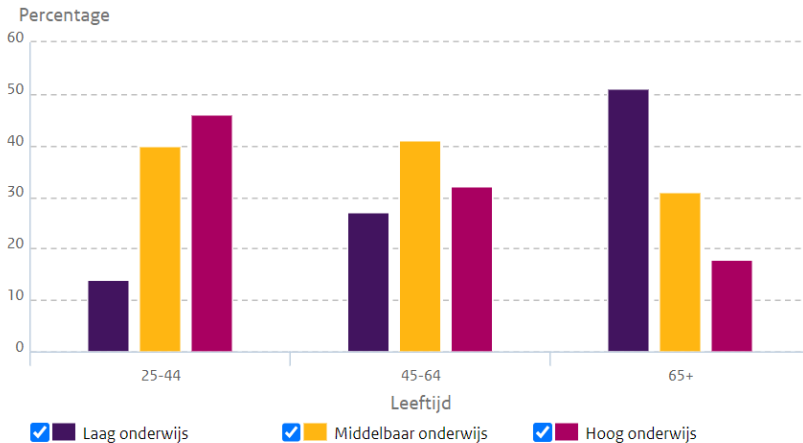
Volgens het model hebben factoren die binnen het sociaal en gebouwde milieu vallen meer invloed op de mate waarin mensen bewegen dan de individuele determinanten zoals de leeftijd. Afhankelijk van de omgeving waarin de mensen wonen, en het sociale milieu verandert de bewegingsactiviteit meer (Dahlgren & Whitehead, 1991).

Hoewel de leeftijd minder invloed lijkt te hebben is dit juist een interessante variabele om te onderzoeken. In een situatie waarin de omgevingsfactoren gelijk zijn zou dit theoretisch betekenen dat de onderlinge bewegingsverschillen tussen personen van dezelfde leeftijd of van een bepaalde leeftijdsgroep vallen minder uit elkaar lopen.

Om deze reden is het interessant om te kijken wat voor verschillende leeftijdsgroepen belangrijke kenmerken zijn van een samengestelde leefomgeving die aan kunnen zetten tot bewegen. Door te kijken naar de subjectieve mening van deze leeftijdsgroepen op ruimtelijke kenmerken in verschillende omgevingen waarin zij zich bevinden, kan wellicht bepaald worden of er voor deze leeftijdsgroepen overkoepelende ruimtelijke interventies zijn.

2.1.2 Gezondheid in wijken met een lage sociaal economische achtergrond

Er is in Nederland een toename te zien van mensen met een betere educatie en daarmee een hoger opleidingsniveau. Bij jonge mensen is het percentage hoogopgeleiden in 2018 hoger dan bij de ouderen. Bijna de helft van de 25-44 jarigen (46%) had in 2018 een studie in het hoger beroepsonderwijs of universiteit als hoogst behaald opleidingsniveau; onder 65-plussers was dit maar 18% (Volksgezondheidszorg, z.d.) Dit is dus een flinke verandering ten opzichte van een aantal decennia geleden, zoals terug is te zien in figuur 4.

Figuur 4
(Volksgezondheidszorg, z.d.)

De cijfers van het RIVM laten zien dat de verwachting is dat het opleidingsniveau van de Nederlandse bevolking de komende decennia verder zal stijgen, maar dit kan mogelijk leiden tot een concentratie van risicofactoren voor een minder goede gezondheid in deze groep. Het gat tussen de hoog en laag opgeleide personen wordt immers groter. Hoewel de omvang van de groep lager opgeleiden afneemt, zouden de gezondheidsproblemen dus weleens erger kunnen worden (Volksgezondheidszorg, z.d.). De relatieve verschillen in gezondheid tussen lager en hoger opgeleiden zijn ook niet afgenomen de laatste jaren en soms zelfs gegroeid (Broeders, Das, Jennissen, Tiemeijer & de Visser, 2018).

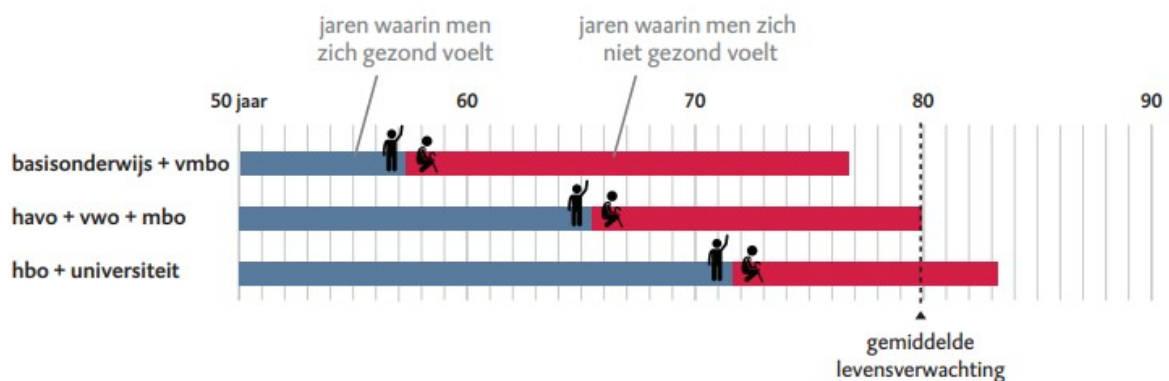
Hoewel opleidingsniveau niet het enige criteria is voor een status die iemand krijgt op sociaaleconomisch gebied, gaat het wel hand in hand, ook als gekeken wordt naar de gezondheid van mensen. Een lagere opleiding resulteert in een slechtere gezondheid net als een lagere sociaaleconomische status. Er zijn veel verschillende definities die omschrijven wat een sociaaleconomische status inhoudt, maar wat deze allemaal gemeen hebben, is de achterliggende gedachte dat deze gerelateerd is aan gezondheid, ofwel de toegang van een individu of groep tot de middelen die nodig zijn om een goede gezondheid te krijgen en te houden (Volksgezondheidszorg, z.d.) De problemen op het gebied van gezondheid zijn al terug te zien van kinds af aan, als kinderen opgroeien in gezinnen met een lagere sociaaleconomische achtergrond. Vergeleken met kinderen met een hogere achtergrond, hebben zij een slechtere gezondheid. Significante verschillen worden ook gevonden bij bijvoorbeeld tandheelkundige gezondheidsmaatregelen, met een drievoudige toename van parodontale aandoeningen bij volwassenen (Poulton et al., 2002).

Uit een recent onderzoek van de wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid (Broeders, Das, Jennissen, Tiemeijer & de Visser, 2018) is gebleken dat naast een minder lange levensverwachting, ook de jaren die mensen zelf aangeven dat ze het gevoel hebben gezond te zijn, sterk af nemen met de mate van opleiding of een lagere sociaaleconomische status. Zoals terug te zien in figuur 5 blijkt dat de levensverwachting en hoe gezond deze personen in hun leven zijn significant toeneemt naarmate zij hoger zijn opgeleid. Laag staat hier voor een 'opleiding' op basisschool niveau, middelbaar voor het afronden van mbo, havo of vwo en hoog opgeleid staat voor personen die Hbo of universitair zijn geschoold.

Geslacht	Type levensverwachting	Laag	Middelbaar	Hoog
Mannen	Levensverwachting	76,8	79,9	83,3
Mannen	Gezonde levensverwachting	57,4	65,4	71,6
Vrouwen	Levensverwachting	81,1	84,4	86,5
Vrouwen	Gezonde levensverwachting	56,7	65,6	72,2

Figuur 5 (Broeders, Das, Jennissen, Tiemeijer & de Visser, 2018).

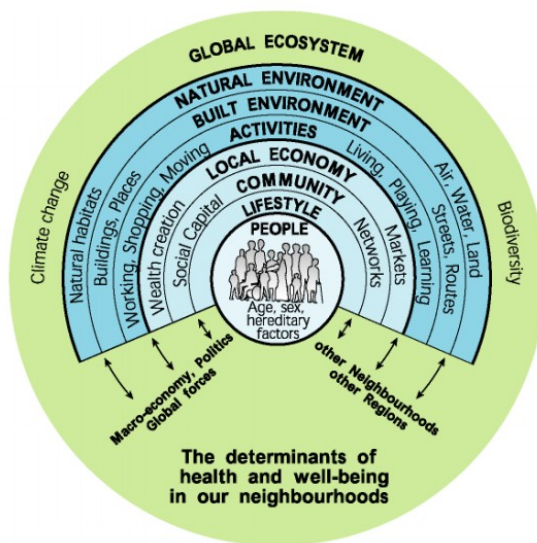
Wat misschien nog wel ingrijpender is, zijn de gevoelens die mensen zelf hebben bij de vraag of zij zich nog gezond voelen. In figuur 6 is te zien dat voor mannen die lager opgeleid zijn de verwachte leeftijd dat zij nog het gevoel hebben gezond te zijn, er een verschil kan zijn van om en nabij de 15 jaar ten opzichte van mannen die hoog opgeleid zijn.

Figuur 6 (Broeders, Das, Jennissen, Tiemeijer & de Visser, 2018).

Het zijn vaak opeenstapelingen van problemen die ten grondslag liggen aan de lage sociaaleconomische stempel die mensen op hen gedrukt krijgen en dit is ook de reden dat er meer bewegingsarmoede is onder deze groep. Denk hierbij aan gebrek aan financiële middelen voor beweegactiviteiten en bijkomende kosten zoals een drankje na afloop, maar ook schaamte om financiële ondersteuning aan te vragen voor beweegactiviteiten en laaggeletterdheid (Hoogendoorn & de Hollander, 2016). De achtergrond, sociale omgeving en perceptie van de wijk bepaalt dan ook sterk of personen in meer of mindere mate bewegen.

Een onderzoek naar de determinanten die bijdragen aan de gezondheid van mensen op een buurtniveau laat zien dat de manier waarop mensen de leefomgeving beleven veel te maken heeft met hun achtergrond en sociale kringen. Buurten met sociaaleconomische achterstand laten vaak complexe problemen zien op het gebied van de sociale, economische, infrastructurele en gebouwde omgeving. Vaak zijn het de mensen met een lage sociaaleconomische achtergrond die in dergelijke buurten wonen; werklozen, migranten, eenoudergezinnen en grote gezinnen. Dit gaat meestal hand in hand met een gebrek aan recreatieve voorzieningen, speel mogelijkheden en over het algemeen minder aspecten die aanzetten tot lichamelijke activiteit (Blanes et al., 2012). Dit is ook terug te vinden in een model wat is opgesteld door Barton en Grant (2006) waarin met verschillende lagen de impact van determinanten op de gezondheid van mensen wordt weergegeven (zie figuur 7).

Figuur 7 (Barton & Grant, 2006, p. 252)

Wederom staat hier de leeftijd van mensen in het midden centraal, maar wat meer naar voren komt uit dit model is indirect de manier waarop mensen (bewoners) hun directe leefomgeving waarderen. Dit hangt namelijk sterk af van de achtergrond van mensen, met wie zij omgaan en wat hun drijfveren zijn. De perceptie, ambities en gedrag beïnvloedt ook weer in grote mate veel sociaaleconomische dynamieken en zelfs bepaalde ontwikkelingen in de stedelijke context (Blanes et al., 2012). Zo is er een complexe wisselwerking tussen de ervaren kenmerken van de wijken en het gezondheidsgedrag van de bewoners die samen hun gezondheid en welzijn beïnvloeden (Westenhöfer, Buchcik, & Borutta, 2019).

Wij worden als mensen dus gevormd door onze sociale en fysieke omgevingen, maar hebben het gevoel dat wij zelf zeggenschap hebben over ons doen en laten (Luhmann, 2006). Uiteraard is het ook niet zo dat wij helemaal niets zelf bepalen, maar hoe wij opgegroeid zijn en welke ideeën er bij ieder van ons als basis van ons doen en laten staan, zijn wel sturend. Zo kunnen bewoners van verschillende wijken een totaal andere perceptie hebben op de samengestelde leefomgeving. Bij verschillende basisaspecten als leeftijdsgroepen en geslacht, is het interessant om te kijken of deze perceptie in verschillende wijken anders is of juist overkoepelden gedachten zijn te vinden.

2.1.3 Invloed van de fysieke leefomgeving op beweeggedrag.

Vanuit het idee dat mensen door een bepaalde beleving van de wijkenmerken meer of minder gaan bewegen is het zaak om te kijken of er wetenschappelijke onderbouwing is dat deze kenmerken ook daadwerkelijk invloed hebben.

In opdracht van de overheid is in 2010 een rapport geschreven door de Gezondheidsraad waar de invloed van de bebouwde omgeving op het beweeggedrag van mensen is getest. Hier zijn voor een groot deel aanbevelingen gedaan voor verbetering van de kenmerken die ook in dit onderzoek onderzocht zullen worden.

Voor volwassenen laten de uitkomsten van het onderzoek bijvoorbeeld consistente positieve verbanden zien tussen keuze voor actieve verplaatsing en de volgende factoren in de gebouwde omgeving: nabijheid en diversiteit van voorzieningen. 'Ook naarmate voorzieningen in de wijk (scholen, winkels, sportfaciliteiten) en opstappunten voor openbaar vervoer dichterbij zijn en beter bereikbaar zijn via veilige (zowel sociaal als qua verkeer) voet- en fietspaden lijken mensen vaker de fiets te nemen of te gaan lopen (Gezondheidsraad, 2010)'.

Bij tieners lijken er daarnaast positieve verbanden te zijn tussen een positief straatbeeld en het totaal aan lichamelijke activiteit. Dit is zelf wellicht al een vorm van perceptie, maar de Gezondheidsraad concludeert dat ook objectieve data van invloed is. Uit het onderzoek blijkt dat vooral in de stedelijke wijken – waar weinig huizen tuinen hebben – het park intensief gebruikt wordt voor wandelen, sporten, enzovoort. Naarmate het park dichterbij is, wordt er meer gebruik van gemaakt (Gezondheidsraad, 2010). Vanuit andere studies blijkt echter dat de aanwezigheid van groen in de omgeving een gemixte invloed heeft op de fysiek activiteit van mensen. In meerdere studies is er een positief verband tussen de twee, maar in sommige gevallen is deze ook negatief. Dit heeft dus verschillende maten van impact op mensen (de Vries, van Dillen, Groenewegen, & Spreeuwenberg, 2013). Uit onderzoek naar de impact van groen en water op het vervoersmiddel naar werk of school is ook een negatief verband gevonden. Dit lijkt op het eerste gezicht gek, maar de gedachte is dat dit vaak locaties die verder weg liggen van de betreffende bestemmingsplek (Dielissen, 2019).

Ook op het gebied van sociale contacten is een indirect effect zichtbaar op bewegen. Mensen met veel contact en een goed kring om hen heen zijn vaak actiever op het gebied van fysieke inspanningen (Loketgezondleven, 2019).

Hoewel deze kenmerken allemaal invloed lijken te hebben op het beweeggedrag hoeft dit in de praktijk nog niet het geval te zijn. Om een beeld te krijgen van de beleving van mensen en zo een goed overzicht te krijgen van de vormen van ruimte samen is de theorie van Lefebvre bekeken.

2.1.4 Lefebvre

De samengestelde leefomgeving heeft dus op veel manieren impact op mensen en is volgens onderzoek bepalend voor het beweeggedrag van mensen. Om meer inzicht te krijgen in de manier waarop mensen deze leefomgeving zelf echt ervaren en hoe het begrijpen van de ruimte om ons heen kan bijdragen aan ruimtelijke interventies wordt de theorie van Lefebvre gebruikt.

Hij stelt dat de samengestelde leefomgeving uit verschillende vormen van 'ruimte' bestaat en deze theorie zal verder worden besproken om meer inzicht te krijgen in de relatie tussen de perceptie van mensen en de fysieke leefomgeving die hier uit voort komt.

The production of space

De ideeën van Lefebvre over het gebruik van ruimte zet hij uiteen in zijn boek 'The Production of Space' (Lefebvre 1991), met als uitgangspunt voor zijn theorie de gedachte dat mensen niet alleen sociale relaties creëren en waarden gebruiken, maar daarmee ook sociale ruimte produceren. Deze relaties gaan zelfs verder dan alleen het creëren van de sociale kant van het spectrum, maar produceren als gevolg hiervan ook de fysieke ruimtes. Hij beschrijft zelf dat "elk levend lichaam ruimte is en zijn eigen ruimte heeft: het produceert zichzelf in de ruimte en het produceert ook die ruimte (Fuchs, 2018)."

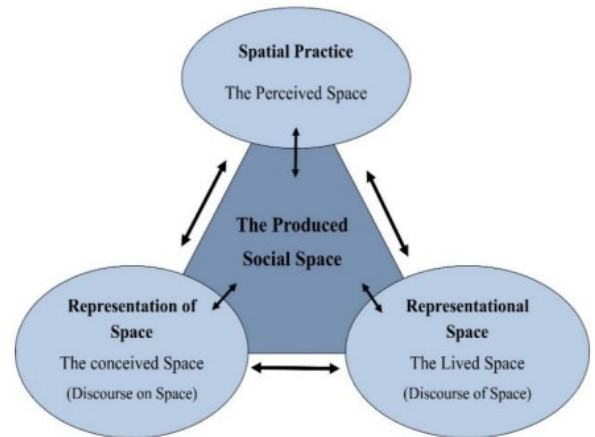
Lefebvre bedoelt hiermee dat mensen de ruimte creëren waarin ze hun leven leiden; het is als het ware een project gevormd door belangen die mensen hebben afhankelijk van klassen, expertise die personen hebben en verschillende opvattingen die bepaalde groepen mensen genieten. Ruimte en de samengestelde leefomgeving worden daarmee geproduceerd en gereproduceerd door menselijke bedoelingen (Molotch, 1993). Lefebvre stelt dat de productie van de samengestelde ruimte het gevolg is van de verschillende klassen in een samenleving in de zin dat deze 'productie' van ruimte wordt uitgevoerd door klassen, facties van klassen en groepen representatief voor klassen. "Vandaag meer dan ooit is de klassenstrijd in de ruimte gegraveerd. Alleen de klassenstrijd heeft de vermogen om te differentiëren, om verschillen te genereren (Lefebvre, 1991)." Daarom verschilt de beleving van alle ruimte om ons heen per persoon afhankelijk van welke 'groep' of 'klasse' je deel uit maakt. De ruimte kan dan ook niet worden opgevat als een eenvoudige verzameling elementen, omdat de ruimte van een samenleving eigenlijk een product is dat is ontstaan door de samenleving haar eigen individuele ruimtelijke praktijken (Wiedmann & Salama, 2012).

Vanuit dit idee van Lefebvre worden mensen met een lagere sociaaleconomische klasse tegengehouden door de ruimte om hen heen, maar dragen zij ook zelf bij aan de mindere leefomgeving. Mensen die dingen met elkaar gemeen hebben zoeken elkaar op, wijken met lagere huizenprijzen zullen logischerwijs mensen aantrekken met een lagere sociaaleconomische status en andersom bepaalt deze oververtegenwoordiging van deze bewoners de sociale leefomgeving in de wijk. Niet voor niets is verloedering van wijken of sociale overlast een gevolg van interactie tussen mensen en komt dit vaak voor in dezelfde buurten, het versterkt elkaar (Rijksoverheid, 2004). Hoe deze 'sociale' ruimte tot stand komt waarin bepaalde groepen mensen of klassen wonen kan worden bekeken vanuit een model dat ontwikkeld is door Lefebvre (zie figuur 8).

Lefebvre's opvatting is dat er drie verschillende soorten ruimtes zijn die de geproduceerde sociale ruimte tot stand brengen:

- Spatial practice (the perceived space)
- Representations of space (the conceived space)
- Representational Space (the lived space).

Lefebvre beschrijft 'perceived space', of de waargenomen ruimte, als een ruimte waarin interacties en beweging plaats vind en netwerken ontwikkeld worden. Dit is een vorm van ruimte die het resultaat is van specifieke structuren en netwerken in een bepaalde samenleving die daarmee de fysieke ruimte vormen (Wiedmann & Salama, 2012). Hij omschrijft het zelf als 'een waargenomen ruimte met als praktische basis de perceptie van de buitenwereld' (Lefebvre, 1991, p. 40).

De 'representation of space' is de bedachte ruimte om ons heen. Het is de wereld als een concept van het gedachtegoed van wetenschappers, planners, stedenbouwkundigen, technocratische onderverdelingen en sociaal ingenieurs. Met andere woorden de ruimte als gevolg van personen die in staat waren om door de geschiedenis heen hun ideeën te introduceren en op te leggen aan de concrete wereld om zo een praktische impact op de ruimte te creëren (Lefebvre, 1991, p. 38) De laatste dimensie van ruimte wordt beschreven als de 'representational space'. Dit is ruimte waarin mensen de alledaagse fysieke aspecten om hen heen beleven en zoals Lefebvre zegt "waarin de fysieke buitenruimte resoneert met de innerlijke verbeelding." Dit is een ruimte waar de interacties en symboliek meer een rol spelen (Wiedmann & Salama, 2012).

Figuur 8 (Ghodieh & Shtaya, 2019)

	Spatial Practice	Representations of Space	Representational Space
Subjects	Members of society, family, working class	Experts, scientists, planners, architects, technocrats, social engineers	Inhabitants and users who passively experience space
Objects	Outside world, Locations, spatial sets, urban transport routes and networks, places that relate the local and the global, trivialised spaces of everyday life, desirable and undesirable spaces	Knowledge, signs, codes, images, theory, ideology, plans, power, maps, transportation and communications systems, abstract space (commodities, private property, commercial centers, money, banks, markets, spaces of labor)	Social life, art, culture, images, symbols, systems of non-verbal symbols and signs, images, memories
Activities	Perceiving, daily routines, reproduction of social relations, production	Conceiving, calculation, representation, construction	Living, everyday life and activities

De verschillende vormen van ruimte en wat binnen deze ruimtes de activiteiten en objecten zijn worden in figuur 9 nog een keer weergegeven. Het zijn deze 3 ruimtes samen die de geproduceerde 'sociale' ruimte maken zoals wij die dagelijks ervaren.

Figuur 9 (Fuchs, 2018)

De productie van de sociale ruimte als geheel heeft een directe impact op het milieu en in het geval van steden en wijken komt dit tot uiting in de gebouwde realiteit (Wiedmann & Salama, 2012). Als een van de drie ruimtes verandert, dan verandert daarmee ook de overkoepelende sociale ruimte met als gevolg een impact op het milieu waarin mensen leven. Door per ruimte te kijken wat de belangrijkste ontwikkelingen zijn toegespitst op bewegen, kan bepaald worden welke interventies kunnen bijdragen aan het meer bewegen van, in dit geval, bewoners van wijken met een lage sociaaleconomische status.

The Perceived space

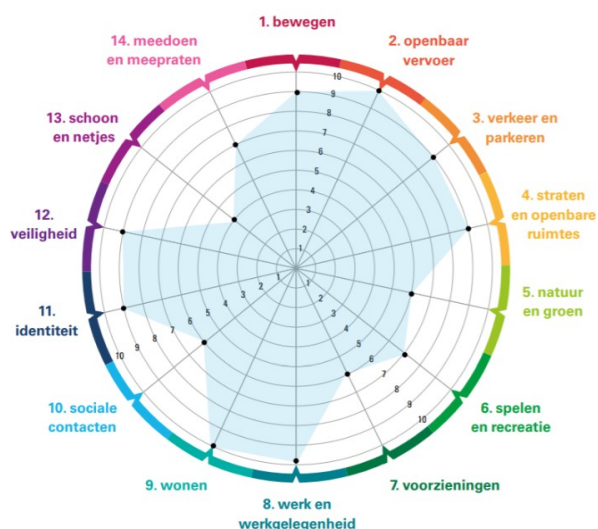
Deze vorm van ruimte is de fysiek gebouwde omgeving om ons heen en is empirisch waarneembaar. Het bestaat uit fysieke ingrepen die de samenstelling van de omgeving op materialistisch niveau veranderen. Dit spectrum van ruimte bestaat uit de manier waarop de ruimte wordt waargenomen en ook hoe mensen zich in het dagelijks leven gedragen (Hansen, 2013).

Ruimtelijke praktijk worden daarom ook gedefinieerd als de dagelijkse routines van een groep mensen die in een gemeenschappelijke gebied wonen. Personen in dit bepaalde gebied (bijvoorbeeld bewoners van een wijk) nemen de ruimte met hun zintuigen waar (Ghodieh & Shtaya, 2019).

Een centraal begrip dat in het huidige tijdperk gekoppeld kan worden als gevolg van deze vorm van ruimte is de leefbaarheid van een wijk. Dit is een term die de laatste jaren steeds sterker naar voren komt als het gaat om de gevoelens die mensen bij een wijk hebben en of zij het fijn vinden om op een bepaalde locatie te wonen. Leefbaarheid wordt gekoppeld aan een opeenstapeling van maatschappelijke problemen in wijken en buurten en wordt gebruikt om gebieden aan te duiden waar de kwaliteit van de leefomgeving te wensen over laat. Dit is geen vast gegeven, omdat leefbaarheid sterk subjectief is, wat voor de één leefbaar is, is dat voor de ander totaal niet (rijksoverheid, 2004).

De criteria van leefbaarheid komen sterk overeen met het idee dat Lefebvre heeft bij de waargenomen ruimte zoals hij die beschrijft. Bij de beleving van de woonomgeving wordt namelijk een onderscheid gemaakt tussen de fysieke omgeving, zoals het type bebouwing, de hoeveelheid groen op straat en voorzieningen, maar ook de sociale woonomgeving, waaronder het contact tussen buurtbewoners, gevoelens van saamhorigheid en de bevolkingssamenstelling (Rijksoverheid, 2004). Allemaal onderdeel van de onderwerpen, objecten en activiteiten die bij de spatial practice van Lefebvre te zien zijn in figuur 9. In zijn boek 'The production of space' geeft Lefebvre ook aan dat er met de toenemende verstedelijking de term 'kwaliteit van de ruimte' steeds meer gelinkt wordt aan de fysieke leefomgeving die mensen ervaren (Lefebvre 1991).

DE LEEFPLEKMETER

Om de beleving die mensen bij een plek hebben in kaart te kunnen brengen is de Leefplekmeter ontwikkeld (figuur 10). De bedoeling van de Leefplekmeter is om de positieve en negatieve punten van een leefplek te bepalen. De uitkomst laat zien wat voor mensen als belangrijk wordt ervaren op het gebied van fysieke kenmerken van de wijk (Pharos, 2019). Vanuit de perceptie die mensen bij de wijk hebben kan de overstap gemaakt worden naar 'conceived space,' de ingrepen die volgens planologen en wetenschappers nodig zijn om een gezondere wijk te creëren die bijvoorbeeld kan aanzetten tot meer bewegen.

Figuur 10 (Pharos, 2019)

The conceived space

De perceptie die mensen hebben bij hun leefomgeving is deels een gevolg van de 'conceived space' zoals Lefebvre die beschrijft. De representatie of voorstelling die experts hebben bij de ruimte hangt deels af van de beleving die mensen daadwerkelijk bij de fysiek ruimte hebben.

Voorstellingen van de ruimte spelen dan ook een substantiële rol en hebben een specifieke invloed bij de productie van ruimte (Lefebvre, 1991). Daarmee wilt Lefebvre erop wijzen dat de voorgestelde ruimte zoals experts die bedenken, de mogelijkheid met zich meebrengt dat een dominante groep de sociale ruimte organiseert, in haar belang om voordelen te behalen voor andere groepen of juist nadelige gevolgen kan hebben (Fuchs, 2018). Als het over de kwaliteit van de leefomgeving gaat moet dan ook worden afgevraagd in hoeverre de objectieve kijk van wetenschappers en planologen voldoet aan de subjectieve wensen van bewoners in wijken of andere gebieden. De relatie tussen objectieve omgevingskwaliteit en beleving is daarmee ingewikkeld. Want, zo wordt gesteld, door de subjectieve benadering wordt leefbaarheid mede bepaald door persoonskenmerken en de algemene maatschappelijke context, ook voor gezondheid en de mate waarin mensen bewegen (Leidelmeijer & van Kamp, 2001).

Ondanks dat de perceptie van mensen invloed heeft op de mate waarin zij bewegen kan nog zeker gestuurd worden op het gezonder leven van mensen in de wijk met behulp van kennis en expertise. Er is de laatste decennia meer onderzoek geweest naar de effecten van de samengestelde leefomgeving en wetenschappers maken een verschuiving naar het idee dat gezondheid samenhangt met fysieke en sociale maatregelen. Daarmee ontstaat steeds meer aandacht voor omstandigheden waarin mensen leven (Leidelmeijer & van Kamp, 2001).

Deze gedachte dat de leefomgeving meer impact kan hebben op gezondheid en bewegen heeft deels te maken met de toenemende sterfcijfers als gevolg van bewegingsarmoede. Het RIVM heeft in 2010 een aantal van 8000 sterfgevallen in Nederland toegeschreven aan een tekort van lichaamsbeweging, dat kwam toen der tijd neer op ongeveer zes procent van het jaarlijkse aantal sterfgevallen (Gezondheidsraad, 2010).

De insteek van de huidige 'representation of space' is dan ook dat de leefomgeving gezond en veilig moet zijn, moet uitnodigen tot bewegen, ontmoetingen moet stimuleren en prettig is om in te wonen. Door de leefomgeving gezonder in te richten kan veel gezondheidswinst worden geboekt (RIVM, 2020). Zo zou een omgeving die weinig barrières kent aanzetten tot meer bewegen en als gevolg hiervan dat er minder overgewicht en obesitas voorkomt. Ook objectief gemeten onderzoek is namelijk een duidelijk verband te zien tussen bewegen en bijvoorbeeld de aanwezigheid van wandelpaden, parken en openbare ruimte en natuurlijke settings (RIVM, 2005). De plek waar mensen wonen, bepaalt daarom mede het ontstaan en in stand blijven van gezondheidsverschillen tussen individuen (Gezondheidsraad, 2012). Bij gezonde lichaamsbeweging moet niet alleen gedacht worden aan intensief sporten, lange afstanden wandelen en dergelijke, maar juist de dagelijkse lichaamsbeweging is voor de gezondheid van belang (Gezondheidsraad, 2010). Dit is ook waar de laatste jaren op ingezet wordt, het creëren van een leefomgeving die gezondheid bevordert en beweging stimuleert.

Een belangrijk instrument dat volgend jaar zijn intrede doet en moet bijdragen aan een stimulans van bewegen een gezonde leefomgeving, is de nieuwe omgevingswet. Deze is om meerdere redenen aangenomen, maar een onderdeel hiervan zijn nieuwe richtlijnen die moeten leiden tot een gezondere leefomgeving. De inrichting van de omgeving kan daarmee bijdragen aan de volgende maatschappelijke doelen (artikel 1.3 omgevingswet);

- Een gezondere leefomgeving (bijvoorbeeld levensloopbestendig wonen, meer bewegen, sociale veiligheid, ontmoeten, groen, gezonde lucht, geluidkwaliteit).
- Het verminderen van gezondheidsverschillen.

De wet stuurt dus op een leefomgeving die mensen moet aanzetten tot een gezonder leven met behulp van ruimtelijke interventies. Het RIVM (2019) heeft twee jaar geleden de volgende elementen voor een gezonde inrichting van de samengestelde leefomgeving opgesteld:

- Een goede milieukwaliteit (lucht, bodem, geluid)
- Klimaatbestendigheid (zoals meer groen voor tegengaan hitte- en wateroverlast)
- Natuur en water in de buurt voor fiets- en wandelmogelijkheden
- Het aanzicht en de plaatsing en inrichting van gebouwen
- Ontmoetingsplekken in de buurt en/of stadslandbouw
- Veilige omgeving die het ook voor ouderen mogelijk maakt om veilig buiten te bewegen (en zo langer zelfstandig te kunnen blijven wonen)

De 'conceived space' zoals experts deze zien, is dus een samenhang van een groene, schone en veilige leefomgeving die ook aanstuurt op de sociale interactie tussen mensen in een bepaald gebied. Het gewenste resultaat hiervan is een gezondere samenleving als gevolg van meer bewegen en een schonere omgeving. Echter verschilt de impact van het milieu in een wijk per persoon, afhankelijk van de achtergrond van de mensen. Dit komt naar voren in de 'lived space', de derde vorm van ruimte die Lefebvre beschrijft.

The lived space

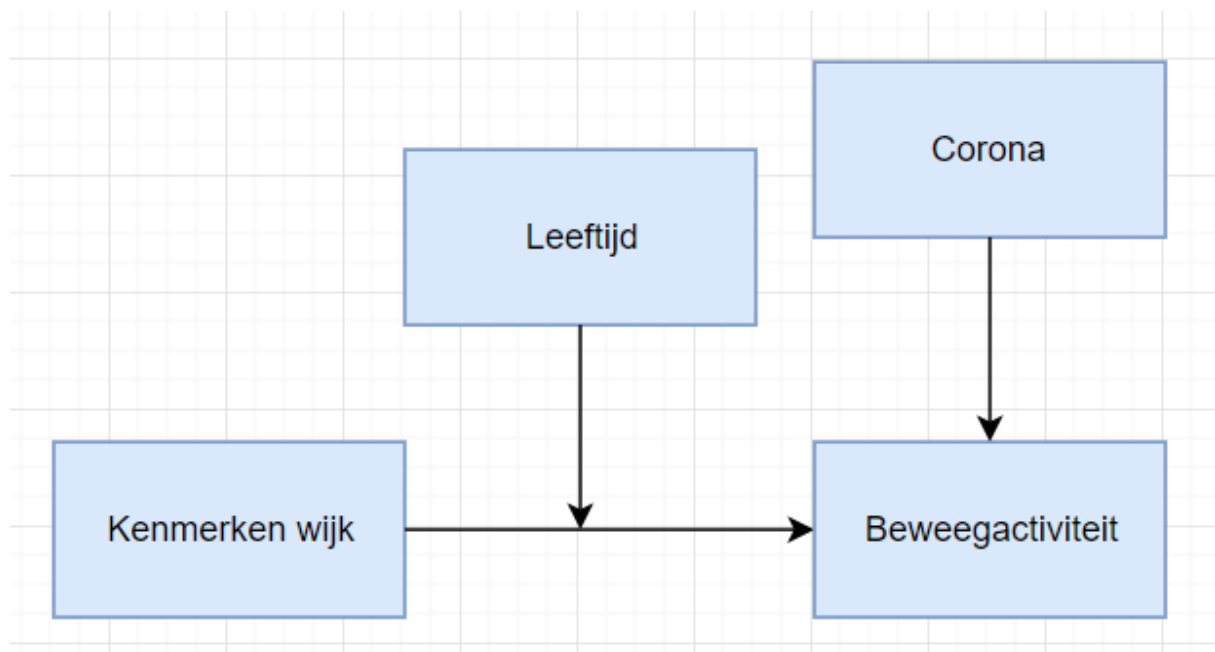
De laatste dimensie van ruimte die in het boek van Lefebvre naar voren komt is de lived space, of representational space. Dit is de alledaagse ruimte en verwijst naar de feitelijke ervaring van gebruikers van de openbare ruimte (Ghodieh & Shtaya, 2019).

Deze 3^e vorm van ruimte bevindt zich als het ware tussen de conceived - en perceived space in en is een ruimte van subjectiviteit en de ervaring die mensen hebben bij hun directe leefomgeving. Afhankelijk van kennis en achtergrond van personen worden de ruimtes anders beleefd (Zhang, 2006). Lefebvre beschrijft het zelf als de ruimte van de gebruiker die niet wordt weergegeven, maar geleefd. Het is in tegentelling tot de abstracte ruimte van experts een omgeving van subjecten als gevolg van eerdere belevingen met ruimte, met als oorsprong de kindertijd. Het is een geleefde ruimte die voort komt uit ontwikkelingsprocessen van de persoon zelf die daarmee een bepaalde beleving van de ruimte heeft gecreëerd (Lefebvre 1991).

Deze beleving van de ruimte komt vaak voort uit diepgeworteld geloof of cultuur en heeft twee belangrijke effecten op de planning van de samengestelde leefomgeving. Aan de ene kant zorgt dit voor een conservatieve aanpak van beleid. Zo proberen in sommige gevallen hele landen - bijvoorbeeld bepaalde islamitische landen - de industrialisatie te vertragen om hun traditionele huizen, gewoonten en representatieve ruimtes te beschermen tegen industriële ruimte (Lefebvre 1991). Aan de andere kant wordt de lokale leefruimte beïnvloed als er wel nieuwe bestuur regels van toepassing worden, wat kan leiden tot gevoel van uitsluiting bij groepen, zoals bijvoorbeeld de hervorming van oude etnische identiteiten en het opleggen van nieuwe sociaalecologische relaties aan lokale gemeenschappen (Hansen, 2013).

Bij het bepalen van ruimtelijke interventies moet dan ook goed nagedacht worden wat de gevolgen zijn op de beleving van de ruimte die mensen hebben. Voor verschillende wijken waar een bepaalde culturele achtergrond of oververtegenwoordiging van mensen met een lage sociaal economische status is kunnen interventies heel anders uitpakken dan bijvoorbeeld nieuwere wijken met rijkere gezinnen. Ook heeft een interventie op de samengestelde leefomgeving een andere effect, afhankelijk van de levensfase, geslacht, of bijvoorbeeld samenstelling van het gezin. Er is dus een verschil tussen de objectieve data die voortkomt uit het gedachtegoed van experts en de subjectieve kijk van de bewoners zelfs. Door dit beter op elkaar af te stemmen kunnen ruimtelijke interventies effectiever worden ingezet.

2.2 Conceptueel model

Figuur 11 (eigen werk)

2.2.1 Operationalisatie

In dit onderzoek staat de beweegactiviteit van bewoners centraal en wordt in het conceptueel model als afhankelijke variabele genomen. Aan de hand van vragen en scores die in hoofdstuk 3 besproken zullen worden, kan gemeten worden wat de mate van bewegen is bij verschillende personen en of er sprake is van bewegingsarmoede. Er zijn echter enkele onafhankelijke variabelen die hier invloed op kunnen hebben.

De directe impact van de kenmerken van een wijk als onafhankelijke variabele worden in dit onderzoek als basis genomen. Deze kenmerken komen voort uit het theoretisch kader en samen met de Leefplekmeter die is ontwikkeld door Pharos, geven de respondenten in de enquête hun perceptie op deze fysieke kenmerken in de wijk.

Het gaat om de volgende veertien onderdelen in de vragenlijst:

Wandelen en Fietsen	Werk en werkgelegenheid
Openbaar vervoer	Wonen
Verkeer en Parkeren	Sociale contacten
Straten en openbare ruimtes	Identiteit
Natuur en groen	Veiligheid
Spelen en recreatie	Schoon en netjes
Voorzieningen	Meedoen en meepraten

Het overgrote deel van deze kenmerken kunnen objectief gemeten worden en zijn het gevolg van stedelijk planning en het inzicht van wetenschappers. Echter kan het zijn dat de perceptie van mensen impact heeft op de mate waarin deze kenmerken bijdragen aan de beweegactiviteit. In dit onderzoek is het uitgangspunt dan ook dat de perceptie van mensen invloed heeft op de mate waarin zij bewegen. Hoe de wijk geografisch gebied qua kenmerken kan worden beschreven hoeft op deze manier niet over een te komen met de mening van de bewoners zelf.

Uit het theoretisch kader kwam ook naar voren dat de leeftijdsfase van personen de mate van beweging beïnvloed en dan vooral welke bepaalde kenmerken van de wijk zij als belangrijk beschouwen. De impact van leeftijd komt voort uit de hoofdvraag van dit onderzoek. De variabele 'leeftijd' wordt in dit onderzoek bekeken als een variabele die impact heeft op de relatie tussen de kenmerken van de wijk en de beweegactiviteit van mensen. Er is hier dus sprake van een interactie effect en de leeftijd wordt als een moderatorvariabele gebruikt (Vennix, 2016). Om de link met de bewegingsarmoede zo goed mogelijk aan te houden zullen deze groepen worden ingedeeld zoals het RIVM dat ook heeft bepaald.

Als laatste is de onafhankelijke variabele 'corona' meegenomen in dit conceptueel model. Omdat dit onderzoek plaatsvindt na een jaar van maatregelen en effecten als gevolg van coronavirus is het interessant om te kijken op welke manier dit de beweegactiviteit op een direct niveau heeft beïnvloed. De impact van het coronavirus zal worden getoetst door de vraag of mensen meer of minder zijn gaan bewegen in de afgelopen periode. Met een vergelijking naar de eventuele bewegingsarmoede die deze personen hebben.

Hoofdstuk 3: Methodologie

Om het onderzoek uit te kunnen voeren moet vooraf bepaald worden hoe de data verzameld gaat worden en wat de algehele aanpak van het proces is. Dit wordt uiteengezet in de volgende onderdelen; Onderzoeksstrategie en het onderzoeksmateriaal.

3.1 Onderzoeksstrategie

In de onderzoeksstrategie zijn een aantal kernbeslissingen die genomen moeten worden voor een goed verloop van het onderzoek. Volgens Verschuren en Doordewaard (2015) zijn dit drie afwegingen:

- Is het een breedte- of diepgangonderzoek?
- Is het een kwalitatief of kwantitatief onderzoek?
- Is het een empirisch of niet empirisch onderzoek?

Breedte of diepgang

Afhankelijk van de details en de mate van generalisering die uit het onderzoek moet voortkomen is het van belang om vooraf te bepalen of voor het onderzoek de data verzameling meer in de breedte in de diepte zal worden verzameld. Bij een breedteonderzoek betekent dit een grootschalige aanpak die generalisering van de resultaten mogelijk maakt. Bij meer diepgang stuurt dit aan op een kleinschalige aanpak waarbij detaillering, complexiteit en een sterke onderbouwing met een minimum aan onzekerheid centraal staat (Verschuren en Doordewaard, 2015).

In dit onderzoek zal de data verzameling voornamelijk het resultaat zijn van een onderzoek dat meer de breedte in gaat. Om de benodigde data te verzamelen wordt een enquête afgenomen in drie verschillende wijken in elk een andere stad. Het gaat om de Wolfkuil in Nijmegen, Oosterflank in Rotterdam en Holtenbroek IV in Zwolle.

Hiermee kunnen veel respondenten bereikt worden om zo een bredere data set te krijgen. Mede om deze reden zal dit gebeuren samen met zeven andere studenten die bijdragen aan het project van space2move en Pharos.

Alle studenten zullen elk een eigen onderzoek doen, maar de data wordt samen verzameld. Voor dit onderzoek is een breedte interview de gewenste aanpak, ook om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden; *Welke kenmerken van een wijk zijn voor verschillende leeftijdsgroepen met een lage sociaal economische status van invloed om (in tijden van corona) meer te gaan bewegen?*

Hiervoor moeten per leeftijdsgroep genoeg respondenten zijn om een concluderende analyse uit te kunnen voeren. Een onderzoek dat meer de breedte ingaat heeft dan ook een positief effect op de betrouwbaarheid. Over het algemeen is het zo dat bij een populatie waar meer eenheden van onderzocht worden de betrouwbaarheid in positieve zin wordt beïnvloed (Korzilius, 2000; Vennix, 2016).

Kwalitatief of kwantitatief

In dit onderzoek is gekozen voor een kwantitatieve aanpak van data verzameling en verwerking. De respondenten zullen door middel van een survey worden getoetst op hun mening over kenmerken in de wijk, waarbij vragen worden gesteld die vooraf zijn vastgesteld binnen een bepaald kader. Door de grote hoeveelheid respondenten die elk een score kunnen geven, wordt de generaliseerbaarheid van het onderzoek vergroot (Verschuren & Doorewaard, 2015). In tegenstelling tot een kwalitatieve onderzoeksmethode waarbij onderzoekseenheden eerder van te voren worden geselecteerd en uitgebreider onderzocht worden. Omdat dit onderzoek meer in de breedte werkt is een kwantitatieve vorm dus geschikter voor dit onderzoek. Met de verschillende scores en uitkomsten die de respondenten geven kan vervolgens het onderzoek op kwantitatieve manier worden onderzocht, wat geschikt is om statistische verbanden tussen variabelen aan te tonen.

Empirisch of niet empirisch

De laatste kernbeslissing die volgen Verschuren en Dodewaard (2015) genomen moet worden is de keuze tussen een empirische of niet empirische opzet van het onderzoek. In dit onderzoek zal voornamelijk gebruik worden gemaakt van empirisch onderzoek, omdat er op deze manier nieuwe data verzameld kan worden.

Als gevolg van deze drie keuzes kan bepaald worden welke onderzoeksstrategie gebruikt wordt. In dit geval is dat de survey. Er zijn een aantal uitgangspunten voor het gebruiken van een survey, waaronder de reden dat gegevens worden verzameld over een relatief groot aantal onderzoekseenheden in een empirische omgeving en vervolgens op kwantitatieve manier worden verwerkt. Voor dit onderzoek sluiten deze punten allemaal aan en is de survey de meest voor de hand liggende keuze (Verschuren en Doorewaard, 2015; Vennix, 2016). De onderzoekseenheden in dit onderzoek zijn bewoners van alle leeftijden, die in een zelfde wijk wonen, waar vooraf bepaald is dat er een oververtegenwoordiging is van mensen die binnen een lagere sociaal economische klasse vallen. Hiervoor zullen de survey 's in deze wijken worden afgenomen, om zo tot een generalisatie te komen die een uitspraak kan doen over de gehele populatie mensen die in deze lagere sociaaleconomische klasse vallen. De wijken zijn in dit geval een soort steekproef die uit de gehele populatie zijn getrokken (Vennix, 2016).

Vanwege de grote aantallen gegevens die binnen dit onderzoek verzameld moeten worden is gekozen om de mensen persoonlijk een enquête voor te leggen door zelf bij de bewoners van de wijken langs te gaan. Het afnemen van een enquête betekent dat er gebruik wordt gemaakt van gesloten vragen of vooraf bepaalde waarnemingscategorieën. Deze vorm van dataverzameling laat minder ruimte voor diepgaande antwoorden, maar biedt daardoor wel de mogelijkheid om in korte tijd een grote groep respondenten te bereiken. Hiermee worden antwoorden duidelijk binnen een kader gegeven en kunnen vervolgens in de data analyse op kwantitatieve wijze verwerkt worden (Verschuren en Doorewaard, 2015).

De survey zal worden afgenomen als een cross sectionele variant. Dit betekent dat er per respondenten of groep op één tijdstip data wordt verzameld (Verschuren en Doordewaard, 2015). De enquêtes zullen wel over meerdere dagen worden afgenomen, maar niet bij dezelfde personen meerder keren.

Na de afname en het verzamelen van de data zullen de gegeven in een kwantitatieve analyse in het analyse programma IBM SPSS worden verwerkt. Hier zullen significante verbanden worden gezocht tussen de afhankelijke variabele 'beweegactiviteit' en de onafhankelijke variabelen.

Om deze mate van beweging te meten wordt in de survey de SQUASH lijst meegenomen.

De SQUASH is een redelijk reproduceerbare en valide vragenlijst voor lichamelijke activiteit waarmee personen geordend kunnen worden naar oplopende lichamelijke activiteit. Deze SQUASH lijst geeft aan de hand van de vragen een score die bepaalt of mensen aan voldoende beweging voldoen en wat hun algemene bewegingsactiviteit is (Wendel-Vos & Schuit, 2004).

3.2 Onderzoeksmateriaal

Validiteit

Er zijn verschillende vormen van Validiteit waar in een onderzoek op gelet moet worden. Als eerste is dit de Inhoudsvaliditeit, deze kan vooraf worden afgesteld. Om een goede inhoudsvaliditeit te hebben moeten de meetinstrumenten een goede afspiegeling zijn van het te meten begrip. Hierbij is het belangrijk om van te voren uit te zoeken of het meetinstrumenten al eerder is gebruikt en om de operationalisatie nauwkeurig uit te voeren (Vennix, 2016). In dit geval is de SQUASH lijst een gereformeerde lijst en zou dit de inhoudsvaliditeit ten goede moeten komen.

De tweede vorm van validiteit staat bekend als de begripsvaliditeit. Hierbij gaat het om de vraag hoe een bepaald begrip samenhangt met andere begrippen. In dit geval wordt in de literatuur gesteld dat personen met een lagere sociaal economische klasse minder bewegen. Om een goede begripsvaliditeit te hebben moet het meetinstrument dus dit verband ook aantonen. Omdat wederom het gebruik van de SQUASH lijst hierbij het voornaamste instrument is, is de verwachting dit geen probleem is.

Verder is er nog een controle op de interne validiteit. Dit is de mate waarin geconstateerde verschillen tussen onderzoeksgroepen daadwerkelijk het effect zijn van de variabelen (de wijkenmerken in dit geval). Belangrijk hierbij is dat het effect geldig is voor de onderzochte groep, de mate waarin variabelen in een wetenschappelijk onderzoek een causale relatie met elkaar hebben en waarbij in het algemeen onderzoeksresultaten niet aan andere factoren zijn toe te schrijven. (van Everdingen & Dreesens, 2011)

Als laatst moet gekeken worden naar de externe validiteit Zijn resultaten extern valide, dan wil dit zeggen dat de resultaten te generaliseren zijn en dus voor een grotere groep dan slechts de testgroep zullen gelden. Als de resultaten alleen maar opgaan voor de testgroep, zijn ze veel minder waard (van Everdingen & Dreesens, 2011). In dit onderzoek worden de enquêtes afgenomen in verschillende wijken en wordt er willekeurig langs de deuren gegaan. Dit zou de externe validiteit ten goede moeten komen.

Betrouwbaarheid

Bij het meten van de validiteit wordt gekeken naar de invloed van systematische meetfouten. Bij de betrouwbaarheid is er echter sprake van de impact van toevallige meetfouten.

Het is voor de betrouwbaarheid van een onderzoek zaak dat het meetresultaat stabiel is, dat dus bij een herhaalde meting dezelfde uitkomsten worden vastgesteld.

Om de betrouwbaarheid zo hoog mogelijk te krijgen is het zaak om genoeg onderzoekseenheden (respondenten) in het onderzoek mee te nemen. Hiermee komen de resultaten het dichtst in de buurt van de werkelijkheid. Bij een grotere steekproef wordt deze kans op toevallige meetfouten relatief kleiner.

Deelvragen

In dit onderzoek zullen verschillende vormen van data verzameling plaats vinden, mede omdat uit het theoretisch kader de hypothese voortkomt dat er een verschil is tussen beleving van kenmerken in de wijk en bestaande objectieve metingen. Er wordt hiermee gekeken of de impact overeenkomt tussen perceptie en objectieve data. De invloed van de geleefde kenmerken is misschien anders dan de objectieve. Deze vormen van data verzameling en het benodigde materiaal zijn daarnaast nodig voor het beantwoorden van de deelvragen en overkoepelend de hoofdvraag. Per deelvraag zal uitgewerkt worden wat het benodigde materiaal is, welke vorm van data verzameling dit is en hoe dit uiteindelijk de hoofdvraag kan beantwoorden.

Wat is uit de literatuur bekend over kenmerken van een wijk die bewegen stimuleren?

De beantwoording van de eerste deelvraag komt grotendeels voort uit het literatuuronderzoek dat vóór de data verwerking is onderzocht. Dit is een vorm van data verzameling die voortkomt uit het zogeheten bureauonderzoek, een onderzoeksstrategie waarbij gebruik wordt gemaakt van materiaal dat door anderen is geproduceerd. Door middel van reflectie kan hiermee tot nieuwe inzichten worden gekomen. Binnen deze vorm van informatieverzameling is dus geen sprake van verbinding met het onderzoeksobject (personen in wijken met een oververtegenwoordiging van een lage sociaaleconomische klasse). Er zal enkel met de analyse van wetenschappelijke onderzoeken, websites en bestaande data worden bepaald wat de kenmerken zijn van een wijk die stimulerend zijn voor beweegactiviteit.

Dit is een objectieve manier van data verzameling die in de beantwoording van de andere deelvragen nodig is. Als gevolg van de literatuur en de samenwerking met Pharos is hier namelijk de survey uit voortgekomen die gebruikt zal worden om de perceptie van bewoners te kunnen achterhalen.

Daarnaast is middels een presentatie van Marlijn Huitink en Mohammed Azzouz (beide medewerkers van Pharos) informatie verschaft over de belangen van bewegen en hoe de Leefplekmeter hier bij kan helpen. De informatie die verzameld is binnen deze deelvraag heeft dus het verdere verloop van het onderzoek bepaald. De uitkomsten van dit bureau onderzoek zijn beschreven in het theoretisch kader en hebben de fundering voor de verdere verloop van de analyse gelegd.

In samenwerking met Pharos en het bureauonderzoek is daarnaast de enquête opgesteld, deze is toegevoegd in de bijlage. Zoals eerder aangegeven zijn hier de veertien domeinen terug te vinden waarop mensen getoetst worden op hun mening over kenmerken van de wijk. In hoofdstuk 4 is verder beschreven wat voor de drie wijken waarin het onderzoek heeft plaatsgevonden de ruimtelijke kenmerken zijn. Ook dit is het resultaat van een literatuur onderzoek dat voortkomt uit voornamelijk bronnen van het internet.

Onder welke respondenten is er sprake van bewegingsarmoede?

Binnen deze deelvraag staan de bewoners van de wijken centraal. Zij zijn de onderzoeksobjecten die onderzocht en geanalyseerd zullen worden. Om te kunnen achterhalen onder welke bewoners bewegingsarmoede is moet eerst de vragenlijst worden afgenomen. Zoals eerder aangegeven is een onderdeel van deze enquête er op gericht om de mate van beweging te kunnen weergeven. Dit gebeurt met behulp van de SQUASH lijst.

De SQUASH vragenlijst is een veelgebruikt instrument in Nederland om de mate van fysieke activiteit te meten. Niet voor niets is de vragenlijst door verschillende onderzoeken gevalideerd (Wendel-Vos, Jantine Schuit, Saris, & Kromhout, 2003). Het is ontwikkeld door het RIVM zelf en heeft betrekking tot fysieke activiteit op het gebied van;

- Woon/werkverkeer
- Werk
- Huishouden
- Vrije tijd
- Sport

De vragen die de mensen voorgelegd krijgen zijn zo opgebouwd dat op elk van de 5 gebieden er gevraagd zal worden hoe vaak in de week zij op dat gebied bewegen, hoe veel minuten van de dag deze fysieke activiteit plaats vind en wat de intensiteit is van deze inspanning (Nicolaou et al., 2016).

Met deze vragenlijst kan een bepaalde score worden berekend, waaruit kan worden opgemaakt of er sprake is van bewegingsarmoede, dit is de MET-score. Deze Metabole equivalent (MET) is een meeteenheid waarmee de intensiteit van lichamelijke activiteit gedefinieerd kan worden, in veelvoud van de benodigde energie in rust. Eén MET is het energieverbruik in rust, de absolute intensiteit is ingedeeld in licht, matig en zwaar (Volksgezondheidszorg, z.d.)

Om de MET-scores te bepalen die uiteindelijk gebruikt zullen worden in de SPSS analyse wordt in een Excel bestand per respondent berekend wat op de verschillende domeinen de score is.

Wat voor de specifieke activiteiten de MET-score is wordt overgenomen uit een document dat het Compendium of Physical Activities wordt genoemd. Dit is sinds het einde van de jaren tachtig ontwikkeld voor gebruik in epidemiologische- en surveillanciestudies om de MET-intensiteiten te standaardiseren ("Corrected METs - Compendium of Physical Activities", z.d.).

Deze losse scores van de 5 gebieden waarop getoetst wordt en de totale MET-score zullen in SPSS als variabele worden meegenomen om zo de benodigde regressie analyse uit te kunnen voeren. Aan de hand van de scores kan bepaald worden welke respondenten te weinig bewegen, deze groepen kunnen vervolgens worden opgedeeld in de leeftijdsgroepen die in het theoretisch kader zijn bepaald. Het gebruik van de scores en de analyses zullen verder in Hoofdstuk 5 worden besproken.

Zijn kenmerkende verschillen tussen typen wijken van invloed op de mate waarin mensen bewegen?

Deze deelvraag richt zicht op meerdere onderzoeksobjecten, wederom de bewoners van de wijken, maar ook de fysieke aspecten van de wijk. Om verschillen tussen wijken te kunnen meten is een combinatie nodig van objectieve en subjectieve data en deze zullen op andere manieren worden verzameld.

Allereerst de objectieve kenmerken van de wijk, deze zullen worden verkregen met behulp van bestaande gegevens. Voor de analyse zal bekeken worden wat er aan demografische gegevens van de wijk bekend is, maar ook om een beeld te krijgen hoe de wijk er uit ziet en of de antwoorden van de respondenten overeenkomen met de werkelijkheid. Naast de objectieve data kan door middel van de enquête de subjectieve beleving van de bewoners worden achterhaald. De enquête geeft de respondenten enkel de mogelijkheid om te kunnen antwoorden met schalen. Hiermee kan vervolgens in SPSS geanalyseerd worden wat significante verbanden zijn tussen de perceptie en de mate waarin mensen bewegen. Deze bewegingsactiviteit is in de tweede deelvraag bepaald. Omdat dit onderzoek in verschillende wijken plaatsvindt kan daarna een analyse worden gedaan waaruit blijkt of er verschillen bestaan tussen de wijken waar de enquêtes zijn afgenomen. Hier is dus de objectieve en subjectieve data voor nodig evenals de beweegactiviteit van mensen.

Hoe heeft het Coronavirus impact gehad op het bewegen bij de verschillende leeftijdsgroepen?

De laatste deelvraag heeft betrekking op de antwoorden van respondenten als het gaat over beweegactiviteit vóór en tijdens de periode dat het coronavirus van invloed is op ons dagelijkse leven. Deze data wordt wederom verzameld met de survey en zal vervolgens in SPSS worden geanalyseerd.

Alle vier de deelvragen zijn van belang om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden. Hier komen de drie vormen van data verzameling terug; de mate van bewegen (SQUASH lijst), de beleving van mensen (Leefplekmeter) en de aanwezige kenmerken van een wijk (Bureauonderzoek). Hiermee wordt een beter totaal beeld gegeven van het probleem en door het gebruik van meerdere informatiebronnen is er sprake van triangulatie (Vennix, 2016). Als laatste moeten echter nog de leeftijdsgroepen bepaald worden, deze komen voort uit de bewegingsrichtlijnen van het RIVM en zullen als volgt worden onderscheiden:

4-11	12-17	18-34	35-49	50-64	65 jaar en
jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	ouder

Figuur 12 (RIVM, 2015).

Data analyse

Voor de laatste twee deelvragen en de hoofdvraag zelf geldt dat het onderzoek gedaan zal worden doormiddel van een multipele regressie analyse.

Om deze multipele regressie analyse uit te kunnen voeren moet er aan een aantal veronderstellingen voldaan worden. Alle variabelen moeten ten eerste een interval of ratio schaal hebben. Het model moet lineair zijn, dit wordt na de regressieanalyse gecontroleerd in een residuenplot. En als laatste mag er geen sprake van multicollineariteit, dat wil zeggen dat de onafhankelijke variabelen niet ongeveer hetzelfde meten. Dit wordt gecontroleerd door de bivariaten correlatiecoëfficiënten van alle onafhankelijke variabelen te berekenen (De Vocht, 2019).

De multipele regressie analyse heeft verschillende manieren van analyseren, de bekendste hiervan zijn de 'enter' methode en de stapsgewijze manier. Het verschil tussen beide bestaat uit het wel of niet meenemen van niet significante variabelen. De stapsgewijze methode voegt één voor één variabelen toe aan het model op volgorde van relatieve invloed van de afhankelijke variabele terwijl de standaard methode alle onafhankelijke variabelen meeneemt (De Vocht, 2019). In dit onderzoek zal stapsgewijze methode gehanteerd worden zodat direct duidelijk is welke variabelen van significante invloed zijn.

Hoofdstuk 4: Wolfskuil, Oosterflank en Holtebroek IV

Om de meningen van respondenten goed te analyseren zijn van te voren de fysieke en demografische kenmerken van de verschillende wijken van te voren kort in kaart gebracht. Zo kan gekeken worden of de gegevens van de bewoners overeenkomt met de objectieve data die vooraf bekend was van de wijken.

Wolfskuil (Nijmegen)

De Wolfskuil is een wat oudere volkswijk gelegen in het stadsdeel Oud-West in Nijmegen. Oorspronkelijk was er in dit deel van de stad veel industrie gevestigd en de wijk was in het begin van de 20^e eeuw dan ook een echte arbeiderswijk. Later zijn de huizen in de jaren 40 en 50 opgeknapt en is het een dichter bevolkte wijk geworden met praktisch alleen maar rijtjes huizen (“Ontdek je plekje”, 2016).

Figuur 13 (Google Maps, 2021)

De ligging van de wijk is qua loopafstand naar de drukkeren delen van Nijmegen gunstig en bevindt zich vrij kort vanaf het centrum. Verder gaan er vanaf het centrale station in Nijmegen meerdere bussen richting de wijk en ook in de wijk zelf zijn verschillende bushaltes.

Naast een goede verbinding lijkt uit de kaarten van Google Maps alsof er sprake is van veel versterking en ook veel plekken voor de auto. Wat opvalt is dat uit eerder onderzoek door de gemeente Nijmegen zelf is gebleken, dat een groot deel van de bewoners het niet eens is met het aantal groenvoorzieningen, voornamelijk als gevolg van de vele huizen en de dichtbevolkte straten.

Er woonden in de Wolfskuil vorig jaar 6.145 mensen wat een groot aantal is voor het oppervlak van de wijk. En met gemiddeld 1,8 persoon per huishouden is het een dichtbevolkte wijk die als voornaamste bestemming wonen heeft (“Wolfskuil, Nijmegen | Weetmeer Buurtinformatie”, z.d.). In Nijmegen is een geheel van 18% niet tevreden op het gebied van groen, maar in de Wolfskuil ligt dit beduidend hoger met 33% van de bewoners die niet content is met de groenvoorzieningen (Gemeente Nijmegen, 2011).

Het is interessant om te kijken of dit in de antwoorden van de respondenten ook terug is te vinden en of dit een van de determinanten kan zijn die aanzet tot minder bewegen van mensen in de wijk als gevolg van een tekort aan groen.

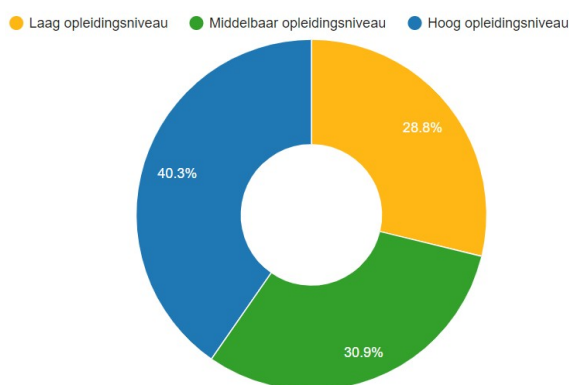
In de wijk is een ruim aanbod voor ouders met kinderen op het gebied van onderwijs, er zijn in de wijk maar liefst 16 basisscholen binnen een straal van 3 km en zelfs nog meer kinderdagverblijven. Ook verdere voorzieningen als huisartsen, supermarkten en sportscholen zijn voldoende aanwezig in de wijk (“Wolfskuil, Nijmegen | Weetmeer Buurtinformatie”, z.d).

Dat er veel scholen in de wijk zijn is wellicht opvallend, gezien het grote aantal ongehuwde personen dat zich daar heeft gevestigd en uiteraard de kleine huishoudens. Bijna 65% van de bewoners is niet verbonden aan een partner middels het huwelijk. Relatief wonen er in de Wolfskuil dan ook meer jongeren dan in andere delen van Nijmegen. Zo is de bevolking in de Wolfskuil als volgt verdeelt:

- 0 tot 15 jaar (14%)
- 15 tot 25 jaar (18%)
- 25 tot 45-jarigen (32%)
- 45 tot 65 jaar (24%)
- 65-plussers (12%).

Opvallend weinig ouderen voornamelijk, wat de lagere cijfers van bewoners die gehuwd zijn kunnen verklaren (“KadastraleKaart.com - De gratis online kadasterkaart”, z.d.).

Net als de overige 2 wijken is de Wolfskuil specifiek gekozen vanwege de lagere sociaal economische klasse die bewoners genieten. Dit is als het goed is terug te zien in de antwoorden van respondenten, maar ook op voorhand is de objectieve data duidelijk.

Het percentage bewoners dat hoger opgeleid is niet zo hoog. Hoewel dit niet direct correleert met het inkomen van de betreffende personen is dit wel beduidend lager in de wijk.

Zo ligt het gemiddelde inkomen per bewoner op 18.000 euro per jaar en valt 53% van de bewoners in de klasse van een lager inkomen. (“Wolfskuil, Nijmegen | Weetmeer Buurtinformatie”, z.d).

Figuur 14 (Alle cijfers, 2021)

Hoewel de huizenprijzen fors stegen de afgelopen jaren zijn ook de huizenprijzen in de Wolfskuil aan de lage kant. Het gemiddelde van Nijmegen lag in 2020 op een verkoopprijs van € 323.700. (Meij, 2021). In de wijk zelf is dit een prijs van 217.000 euro voor een koopwoning.

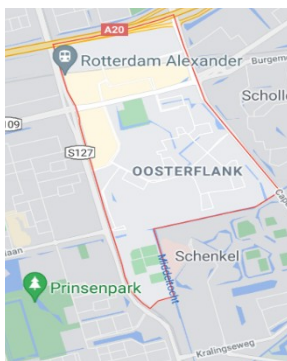
Al met al lijkt er sprake te zijn van een wijk met over het algemeen een lagere sociaal economische klasse. Hoe dit in het gezondheidsgedrag en de analyse op de bewegingsarmoede naar voren komt zal in hoofdstuk 5 worden besproken. Wel is uit cijfers bekend dat 79% van de bewoners onder de noemer ‘drinker’ valt en er sprake is van 41% van de mensen met overgewicht.

(“Héél véél informatie over Wolfskuil (update 2021!)”, 2021)

Oosterflank (Rotterdam)

De tweede wijk waar enquêtes worden afgenomen is Oosterflank, gelegen in Rotterdam. Dit is een vrij nieuwe wijk die in de jaren 80 gerealiseerd is en voornamelijk uit eengezinswoningen en lagere appartementencomplexen bestaat.

De wijk is gebouwd als een echte 'bloemkoolwijk', een wijk met woonerven. Tussen de huizenrijen en flats zijn singels en groenstroken met bomen aangelegd, om het gevoel van dichte bebouwing enigszins tegen te gaan ("Wijkprofiel Rotterdam", z.d.).

Een groot voordeel aan de wijk is de aanwezigheid van het treinstation Rotterdam Alexander. Hierdoor is de wijk heel erg toegankelijk voor mensen en ben je snel vanuit de wijk in bijvoorbeeld het centrum van Rotterdam.

Daarnaast wordt de wijk ook ontsloten door twee metro stations met de haltes Oosterflank en Alexander. Met het OV is het dus zeer goed bereikbaar (Gemeente Rotterdam, z.d.).

Wat verder op Google Maps zichtbaar is, is de aanwezigheid van een groot park net buiten de wijk, ook zijn er enkele delen van groenvoorzieningen in de wijk zelf zichtbaar.

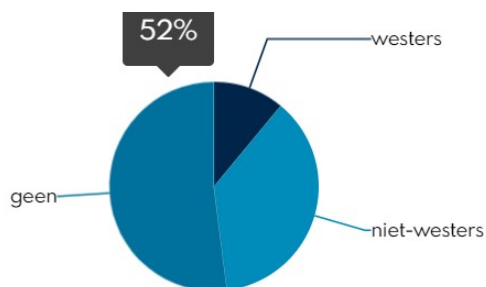
Figuur 15 (Google maps, 2021)

Over het algemeen zijn er veel voorzieningen en is voornamelijk het winkelgebied prominent aanwezig. In het noorden van Oosterflank ligt namelijk het winkelgebied Alexandrium, eigenlijk direct als je vanuit het station af komt lopen. Het Winkelcentrum Alexandrium is gelijk ook het grootste winkelgebied van Rotterdam en bestaat uit drie delen: Alexandrium Woonmall, Alexandrium Megastores en het overdekte Alexandrium Shopping Center.

Ruim voldoende mogelijkheden voor bewoners zelf om hun dagelijkse behoeften te kunnen halen, maar ook voor veel mensen van buiten de wijk is het een aantrekkelijk gebied (Gemeente Rotterdam, z.d.). Naast het uitgebreide winkelcentrum zijn er diverse basisscholen, een middelbare school en peuterspeelzalen, zorg- en sportvoorzieningen, een sporthal, een tennis- en een voetbalvereniging. Ook zijn er diverse speelplekken en voetbalveldjes. Als laatste is er naast het grote Prinsenpark net buiten de wijk het Semiramispark, een kleinschalig wijkpark aan de noordrand van de wijk (Gemeente Rotterdam, z.d.).

Oosterflank is naast de vele voorzieningen toch wel volledig gericht op wonen, in de wijk zijn momenteel 5.568 woningen met in 2020 10.580 inwoners. In vergelijking met de Wolfskuil zijn er dus net wat meer mensen per huishouden en niet voor niets zijn nagenoeg drie kwart van de woningen meergezinshuizen.

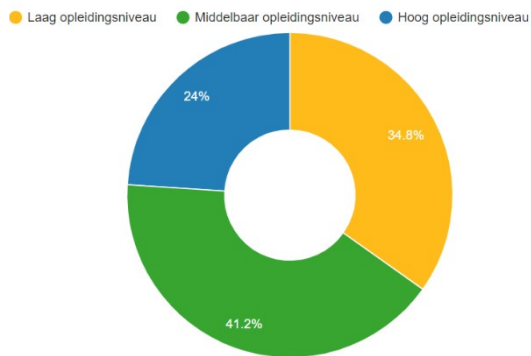
Wat in deze wijk opvalt zijn de vele verschillende bewoners met een migratie achtergrond. Van de mensen in de wijk heeft zeker de helft een andere afkomst dan uit Nederland.

Figuur 16 ("KadastraleKaart.com - De gratis online kadasterkaart", z.d.)

Er zijn absoluut gezien meer kinderen in Oosterflank dan in de andere wijken waar het onderzoek heeft plaatsgevonden en volgens de informatie in de wijk is de bevolking als volgt verdeelt:

- 0 tot 15 (14%)
- 15 tot 25 (11%)
- 25 tot 45 (26%)
- 45 tot 65 (28%)
- 65+ (21%)

Net als de wolfskuil laten de cijfers in deze wijk ook zien dat er meer bewoners zijn met een lagere sociaal economische status dan een gemiddeld persoon in Rotterdam. Slechts 24% van de bewoners heeft een hoge opleiding genoten en ook het salaris van de bewoners is lager dan het inkomen in omringen de wijken of Rotterdam als geheel, hoewel dit niet heel veel scheelt.

Figuur 17 (Alle cijfers, 2021)

Het gemiddelde inkomen van een bewoner in Oosterflank lag in 2020 op 23.000 euro, terwijl dit in Rotterdam als geheel 24.028 was. Hoewel het inkomen hoger is dan de bewoners in de Wolfkuil zijn de huizenprijzen juist lager.

Een gemiddeld huis in de Rotterdamse wijk kostte in 2020 namelijk 163.000 euro. Desondanks is het een wijk met veel huurhuizen (70%) en lijkt er ook hier sprake te zijn van een omgeving waarin mensen minder te besteden hebben. Op het gebied van bewegen moet blijken of dit invloed heeft, wel is uit cijfers bekend dat 55% van de mensen enige vorm van overgewicht heeft (Allecijfers, 2021).

Holtenbroek IV (Zwolle)

De wijk Holtenbroek IV in Zwolle is onderdeel van een grotere samenstelling van wijken. De enquêtes voor dit onderzoek zullen af worden genomen in de 4^e wijk, verder zijn er nog drie aangrenzende wijken die dezelfde naam dragen. Vanaf 1958 werd in een rap tempo in de polder Holtenbroek een nieuw stadsdeel gebouwd, dat groter was dan de complete binnenstad. De wijken, waaronder Holtenbroek IV, waren er op gericht om de grote woningnood als gevolg van de 2^e wereldoorlog tegen te gaan. Het is een wijk waar de zo gehete ‘wijkgedachte’ een centraal begrip is geweest in de ontwikkeling van de huizen en de gemeenschap. Dit zou een gemeenschapszin moeten stimuleren en het komt er verder op neer dat de bewoners nagenoeg al hun eigen benodigde voorzieningen tot hun beschikking hebben. In de jaren tachtig ging het met Holtenbroek de verkeerde kant op, de wijk verloederde flink door onder andere vandalisme, burenruzies, drugsoverlast en vervuiling. Ook ontstonden spanningen tussen de oorspronkelijke bewoners en nieuwkomers uit andere culturen (Canon van Nederland, z.d.).

Holtenbroek als geheel is een groot gebied, maar het onderdeel IV is ongeveer aangegeven op het kaartje.

De wijk ligt vrij dicht bij het centrum van Zwolle en er is in de bouw van de wijk goed gelet op het openbaar vervoer. Holtenbroek is bereikbaar door verschillende buslijnen door zowel stads- als streekbussen en scholierenlijnen. Het streven is om voor een zo groot mogelijk deel van het plangebied de loopafstand naar een halte te beperken tot maximaal 500 meter hemelsbreed (Afdeling ruimtelijke planvorming, 2021).

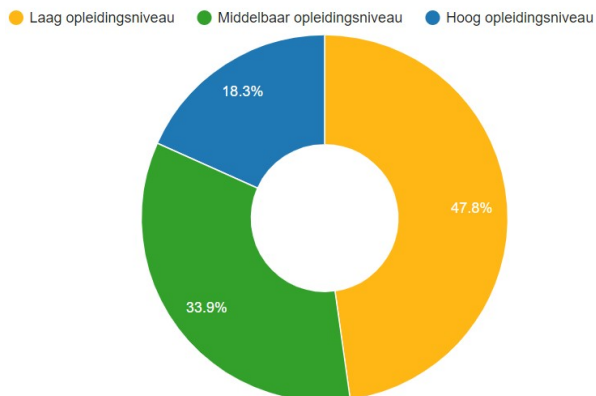
Figuur 18 (Google maps)

In de wijk zelf zijn niet heel veel groenvoorzieningen, maar om Holtenbroek als geheel is veel groen en water. Allereerst is er de dijkzone langs het Zwarte Water. Dit is al sinds het begin van de opbouw van de wijk het landschap van Holtenbroek en bestaat uit smalle uiterwaarden die de vroegere natuurwaarden van het gebied weerspiegelen. Het milieubeleid is in de wijk daarnaast streng en er worden veel dingen veranderd om groen te stimuleren (Afdeling ruimtelijke planvorming, 2021). In het middelpunt van de 4 wijken die samen Holtenbroek vormen ligt een groot winkelcentrum waar voor iedereen in de wijk voldoende gelegenheid is om boodschappen te doen en andere zaken te kopen. Binnen 700 meter zou objectief gezien iedereen een supermarkt kunnen bezoeken. Naast de winkels zijn er in Holtenbroek IV zelf en de omgeving veel basicholen en kinderdagverblijven te vinden. In een straal van 3 kilometer zijn dit 17 scholen. Daarnaast is er veel mogelijkheid tot spelen en buitenrecreatie voor de kinderen (“Holtenbroek IV, Zwolle | Weetmeer Buurtinformatie”, z.d.). Holtenbroek IV is in vergelijking met de voorgaande wijken een stuk kleiner en zijn dan ook minder bewoners in dit deel van Holtenbroek.

In totaal wonen er 3110 mensen in de wijk en de bewonersgroepen zijn op leeftijd als volgt verdeeld:

- 0 tot 15 (13%)
- 15 tot 25 (13%)
- 25 tot 45 (24%)
- 45 tot 65 (22%)
- 65+ (28%)

Van alle de 3 wijken is Holtenbroek de wijk met de minste mensen die een hoge opleiding hebben genoten.

Van alle bewoners heeft slechts 18% een opleiding op HBO of WO niveau, ter vergelijking: in Nederland is dit ruim 32% in totaal. Uit het theoretisch kader in hoofdstuk 2 kwam naar voren dat voornamelijk oudere mensen significant lager zijn opgeleid dan de huidige generatie. Vanuit de leeftijdsverdeling in de wijk zou dit geen gekke verklaring zijn voor het lage percentage (Alle cijfers, 2021).

Figuur 19 (Alle cijfers, 2021)

Ook qua inkomen ligt scoort de wijk het laagst van de drie te onderzoeken wijken. Van de bewoners heeft 53% een laag inkomen en het gemiddelde ligt op 17.500 euro per jaar aan netto inkomen ("Holtenbroek IV, Zwolle | Weetmeer Buurtinformatie", z.d.)

Ondanks dat ook hier zeker sprak lijkt te zijn van een wijk met een oververtegenwoordiging van mensen met een lagere sociaal economische status steeg de WOZ waarde van de huizen wel met 5% naar 155.000 euro voor een koopwoning.

Met 51% van de bewoners die aan overgewicht lijden is het interessant om net als in de overige twee wijken te kijken of de perceptie veel invloed heeft op het beweeggedrag van de mensen. En of er de gegevens die online staan inderdaad overeenkomen met de antwoorden van de respondenten. (Alle cijfers, 2021).

Hoofdstuk 5: Resultaten

In dit hoofdstuk zullen de onderzoeksresultaten worden besproken. De enquête is in de 3 verschillende steden afgenomen en naar SPSS geëxporteerd. De demografische gegevens die getoetst zijn doormiddel van de Leefplekmeter zullen eerst besproken worden. Daarna is vastgesteld wie van de respondenten onder de noemer bewegingsarmoede valt als resultaat van de afname van de SQUASH lijst. Daarna volgen de verschillende scores die de respondenten aan de veertien kenmerken van de wijk hebben gegeven. Als laatste zijn de gegevens in SPSS verwerkt om significante verbanden aan te kunnen tonen tussen de variabelen in het conceptueel model. Hiermee zijn de verschillende deelvragen en daarmee ook de hoofdvraag beantwoord.

De stappen die in SPSS zijn genomen zijn te zien in bijlage 3, delen van de output staan ook in dit hoofdstuk zelf, als onderbouwing van de resultaten.

5.1 Opschoning data en afbakening onderzoeksgroep

Voorafgaand aan de analyse en het verdere verloop van het onderzoek is bepaald welke personen er mee zijn genomen in het onderzoek.

In totaal hebben er 143 mensen de enquête ingevuld, echter zijn hierbij vragen helemaal niet ingevuld of niet correct beantwoord. Hierdoor kunnen sommige respondenten niet worden meegenomen in het onderzoek of zijn variabelen niet valide.

Allereerst is er gecontroleerd op de demografische gegevens van de respondenten. Voornamelijk leeftijd is belangrijk, omdat dit een van de variabelen is die in het onderzoek centraal staat.

De overige demografische gegevens zullen ook kort geanalyseerd worden zoals in hoofdstuk 3 is besproken.

	Demografische gegevens	
	Valid	Missing
Geslacht	143	0
Leeftijd	136	7
Opleidingsniveau	139	4
Tijdsbesteding	143	0
Geboorteland	142	1
Soort Huis	143	0

Tabel 1

De 7 personen die bij de variabele leeftijd niet hun geboortedatum hebben ingevuld kunnen niet worden meegenomen in het onderzoek. Daarnaast zijn er 2 personen die de enquête hebben ingevuld die onder de 18 zijn. Ook deze zullen niet worden meegenomen in het onderzoek.

Vanwege het feit dat deze twee respondenten de enige zijn die onder de noemer 'kind' vallen is gekozen om alleen een analyse te doen van volwassenen.

In het onderzoeksplan is bepaald dat kinderen ook in de analyse mee genomen zouden worden, verdeeld over de leeftijdsgroepen van het RIVM. In de enquête zijn maar twee personen die in deze groep vallen en blijkt dat er weinig respondenten waren met kinderen. De vraag of de kinderen van een respondenten genoeg bewogen, was dan ook weinig ingevuld. Tijdens het analyseren van de gegevens is daarom besloten om deze subgroep buiten het onderzoek te laten.

De andere persoonskenmerken waarop de respondenten gecontroleerd worden hoeven niet verwijderd te worden uit het bestand, dit zijn variabelen die niet directe urgentie hebben om geanalyseerd te worden. De overige gegevens die deze respondenten hebben ingevuld zijn te waardevol om volledig te verwijderen.

Beschrijvende statistieken Wijkkenmerken

	N	
	Valid	Missing
Wandelen en Fietsen	133	1
Openbaar vervoer	104	30
Verkeer en Parkeren	127	7
Straten en Openbare ruimte	134	0
Natuur en Groen	134	0
Spelen en Vrije tijd	120	14
Winkels, Sportclubs, Huisartsen	134	0
Werkgelegenheid	104	30
Woon Waardering	134	0
Contact	131	3
Trots op de buurt	134	0
Veiligheid	133	1
Schoon en Netjes	132	2
Meedoen en meepraten	115	19

Tabel 2

Voor de 134 respondenten die nog over waren na het verwijderen van respondenten die hun leeftijd niet hadden doorgegeven is gecontroleerd op de veertien kenmerken van de Leefplekmetr waar de bewoners hun mening over hebben gegeven. Er is besloten om alle variabelen waarvan meer dan 10% van de antwoorden niet is ingevuld helemaal niet mee te nemen in het onderzoek. Deze zijn minder betrouwbaar en zorgen er voor dat er een heel stuk minder respondenten mee genomen kunnen worden in de analyse.

Wat opvalt zijn de vele missende variabelen bij het openbaar vervoer. Deze is in de vragenlijst vaak niet ingevuld en zal niet mee genomen worden in dit onderzoek. Hetzelfde geldt voor de werkgelegenheid, bewoners hebben deze variabele vaak niet ingevuld. Veel mensen werken buiten de wijk en hebben daarom geen mening over de werkgelegenheid. Hiermee is de variabele dus niet direct verbonden aan een kenmerk in de wijk en is gekozen om deze daarom buiten het onderzoek te laten.

Als laatste is besloten om de variabelen spelen en vrije tijd en meedoen en meepraten niet mee te nemen in dit onderzoek, mede omdat er alleen maar personen boven de 18 meegenomen zijn in dit onderzoek en het hoge aantal personen dat de beide variabelen niet heeft ingevuld.

Voor de overige wijkenmerken zijn er ook een aantal ontbrekende antwoorden. Omdat deze in een latere stadium van de analyse een probleem vormen zijn de losse respondenten die een of meerder vragen van de kenmerken niet hebben ingevuld verwijderd. Voornamelijk bij de regressie analyse die in paragraaf 5.4 besproken wordt geeft dit problemen. De analyse neemt dan alle gegeven van een persoon niet mee waardoor de data set niet overeen zou komen met de persoonskenmerken die wel zijn mee genomen in de analyse.

Voor de resultaten van de SQUASH lijst is de variabele 'hoe spannend is u werk' niet correct ingevuld. Deze had in de vragenlijst niet de optie om aan te geven hoeveel dagen in de week deze betreffende inspanning was en is dus niet opgenomen in de analyse. Verdere keuzes omtrent de verwerking van de SQUASH lijst worden besproken in paragraaf 5.3.

5.2 Demografische gegevens

Na het opschonen van de data in Excel en het survey programma zelf zijn de antwoorden van de respondenten verplaatst naar SPSS.

Uiteindelijk zijn van de 143 mensen die de enquête hebben ingevuld 120 personen die deze zo hebben beantwoord dat hier een betrouwbare analyse over gemaakt kan worden. Alle personen die geïnterviewd zijn woonden in de betreffende wijk waar de enquêtes werden afgenomen. In Tabel 3 zijn de persoonsgegevens van de respondenten neergezet.

Totale dataset

Van de totale groep respondenten valt allereerst op dat er geen gelijke verdeling is van mannen en vrouwen. Van de 120 bewoners waren slechts 46 personen van het mannelijke geslacht, zoals weergegeven in de tabel is dit ongeveer 38% van de totale respondenten. Dit komt niet helemaal overeen met de geslachtverdeling in de drie verschillende wijken. Bij alle drie zou er namelijk sprake zijn van een verdeling van om en nabij de 47% man en 53% vrouw (Oozo.nl", z.d.).

Van te voren zijn de wijken gekozen op een lagere sociaal economische status, wat vaak naar voren komt in de hoeveelheid van huurwoningen, de sociale huursector is namelijk steeds meer het domein geworden van mensen met een lager inkomen (Sociaal en Cultureel planbureau, 2018), wat echter opvalt is dat de verdeling van de koop- en huurwoningen bijna 50/50 is.

Qua verdeling van de etnische achtergrond is meer dan 2/3 van de bewoners in de drie wijken samen van Nederlandse afkomst. Deze aantallen komen redelijk overeen met de landelijke cijfers, 10,7 van de inwoners in Nederland heeft een westerse migratieachtergrond en 14,1 procent een niet-westerse migratieachtergrond (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2021).

Naast het relatief hoge aantal huizen valt op dat het opleidingsniveau hoog uitvalt. Dit is een graadmeter voor de sociaal economische status, maar zo op het eerste gezicht lijkt dit niet per sé het geval te zijn. In heel Nederland ligt dit procentueel gezien op 39%, het niveau is onder de respondenten dus zelfs hoger dan het landelijke aantal.

Wat erg goed is voor de analyse is de verdeling van de leeftijdsgroepen. Hiervoor zijn de groepen gekozen die het RIVM zelf heeft afgebakend als het gaat om de bewegingsarmoede. Er is vanwege de zeer lage participatie van personen jonger dan 18 jaar voor gekozen om kinderen toch niet mee te nemen in de enquête. Als laatste is in de tabel de tijdsbesteding van de respondenten weergegeven. Verreweg het grootste deel van de bewoners heeft werk.

Geslacht		Soort Huis	
Man	38,3%	Huurhuis	48,3%
Vrouw	61,7%	Koophuis	51,7%
Etniciteit		Opleidingsniveau	
Autochtoon	71,7%	Laag	20,0%
Westerse allochtoon	10,1%	Middelbaar	33,3%
Niet-Westerse allochtoon	18,2%	Hoog	45%
Leeftijdsgroep		Tijdsbesteding	
18 - 34	19,2%	Werkende	54,2%
35 - 49	24,2%	Pensioen	25,8%
50 - 65	30%	Studie/School	9%
65+	26,6%	Werk zoekend	3,3%
		Huisman/huisvrouw	4,2%
		Anders	3,3%

Tabel 3 (Demografische gegevens totale populatie).

Naast de persoonsgegevens is ook per wijk een overzicht van de persoonskenmerken uitgesplitst in 3 verschillende tabellen. Hierbij zal kort een vergelijking worden gemaakt met de gegevens van de totale groep respondenten, de bestaande data en de gegevens tussen de wijken onderling.

De Wolfskuil

De verdeling man/vrouw is in de wolfskuil nagenoeg te vergelijken met de totale populatie, wel is het aandeel mannen en vrouwen zoals eerder aangegeven afwijkend van de verdeling zoals deze van tevoren bekend was.

Opvallend is het hoge percentage koophuizen, deze is 13 procent hoger dan in de totale data set. Dit percentage ligt zelfs nog hoger dan het landelijke niveau wat op 60% koophuizen blijft steken (Sociaal en Cultureel planbureau, 2018).

In vergelijking met de totale data set is het aantal autochtonen in de wijk een stuk hoger. Wat voornamelijk opvalt is het lagere aantal niet-westerse allochtonen ten opzichte van de westerse allochtonen. Bij de totale populatie is dit juist omgedraaid.

Als we vervolgens kijken naar de verdeling van het opleidingsniveau hebben meer personen een hogere opleiding afgerond. Procentueel gezien zitten de respondenten die een middelbare opleiding en een lage opleiding hebben gedaan wel dicht bij elkaar.

De verdeling van de leeftijdsgroepen is in de Wolfskuil helaas een stuk minder mooi verdeeld dan de totale groep respondenten. Wat er vooral uitspringt is het lagere percentage van de 65 plussers en aan de andere kant van de samenleving de grotere hoeveelheid personen tussen de 18 en 35.

Niet voor niets is het aantal bewoners dat met pensioen is lager dan de totale groep respondenten. De gegevens staan in de tabel 4.

Geslacht		Soort Huis	
Man	35,8%	Huurhuis	35,8%
Vrouw	64,2%	Koophuis	64,2%
Etniciteit		Opleidingsniveau	
Autochtoon	86,6%	Laag	20,8%
Westerse allochtoon	7,6%	Middelbaar	20,8%
Niet-Westerse allochtoon	5,8%	Hoog	56,6%
Leeftijdsgroep		Tijdsbesteding	
18 - 34	28,3%	Werkende	50,9%
35 - 49	30,2%	Pensioen	18,9%
50 - 65	24,5%	Studie/School	13,2%
65+	17%	Werk zoekend	5,7%
		Huisman/huisvrouw	5,7%
		Anders	5,7%

Tabel 4 (Demografische gegevens Wolfskuil)

Oosterflank

In oosterflank ligt de man vrouw verdeling een stuk dicht bij elkaar, deze komt redelijk in de buurt van de verdeling die door de gemeente is vastgesteld (Oozo.nl", z.d.).

In tegenstelling tot de Wolfskuil, waar meer koopwoningen beschikbaar zijn, is het in Oosterflank volledig omgedraaid. Hier is maar 38,5% van het totale woningaanbod opgevuld door huurhuizen. Dit ligt ook lager dan in heel Nederland (Sociaal en Cultureel planbureau, 2018).

Sowieso is Oosterflank grotendeels omgedraaid ten opzichte van de Wolfskuil. Bij de verdeling van de groep allochtonen en autochtonen ligt de groep allochtonen beduidend hoger dan de eerdere twee tabellen. Voornamelijk de groep niet westerse allochtonen springt er uit. Dit percentage is bijna exact het dubbele van het landelijke aantal (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2021).

Ook op het gebied van leeftijd zijn de groepen omgekeerd ten opzichte van de Wolfskuil. Onder de respondenten is een laag percentage personen van 18 tot 34. Dit resulteert ook in een hoog percentage werkenden in de wijk een beduidend lager percentage personen dat studeert of op school zit.

Als laatste is het opvallend dat er in de wijk niemand van de respondenten op zoek is naar werk.

Geslacht		Soort Huis	
Man	46,2%	Huurhuis	61,5%
Vrouw	53,8%	Koophuis	38,5%
Etniciteit		Opleidingsniveau	
Autochtoon	56,4%	Laag	17,9%
Westerse allochtoon	15,5%	Middelbaar	46,2%
Niet-Westerse allochtoon	28,1%	Hoog	35,9%
Leeftijdsgroep		Tijdsbesteding	
18 - 34	10,3%	Werkende	59%
35 - 49	23,1%	Pensioen	30,8%
50 - 65	30,8%	Studie/School	5,1%
65+	35,9%	Werk zoekend	0%
		Huisman/ huisvrouw	5,1%
		Anders	0%

Tabel 5 (Demografische gegevens Oosterflank)

Holtenbroek IV

In Holtenbroek lag de man/vrouw verhouding weer nagenoeg gelijk met de gehele data set, hetzelfde geldt voor de verdeling van huur- en koophuizen. Deze variabele is in de wijk weer bijna 50% voor beide soorten woningen.

Het aandeel allochtonen ligt iets hoger, maar een groot deel hier van zijn bewoners met een niet-westerse achtergrond. Het aandeel personen die geëmigreerd is vanuit een Europees land ligt in deze wijk juist een stuk lager.

Qua aantal personen die hoog opgeleid zijn liggen de cijfers iets lager dan het gemiddelde van de wijken samen. Wel zijn er minder mensen laag opgeleid wat een positief gegeven is.

De leeftijdsgroepen zijn helaas in deze wijk ook minder mooi verdeeld dan de totale data set. Wat voornamelijk opvalt is de kleine groep respondenten tussen de 35 en 49. De twee jongste groepen daaronder zijn aan de lagere kant. Het gevolg is dat er ook in deze wijk weinig mensen aan het studeren zijn

Geslacht		Soort Huis	
Man	32,1%	Huurhuis	53,6%
Vrouw	67,9%	Koophuis	46,4%
Etniciteit		Opleidingsniveau	
Autochtoon	64,3%	Laag	21,4%
Westerse allochtoon	7,1%	Middelbaar	39,3%
Niet-Westerse allochtoon	28,6%	Hoog	35,7%
Leeftijdsgroep		Tijdsbesteding	
18 - 34	14,3%	Werkende	53,6%
35 - 49	14,3%	Pensioen	32,1%
50 - 65	39,3%	Studie/School	7,1%
65+	32,1%	Werk zoekend	3,6%
		Huisman/huisvrouw	0%
		Anders	3,6%

Tabel 6 (Demografische gegevens Holtenbroek IV)

5.3 Vaststellen respondenten met bewegingsarmoede.

Na het bekijken van de persoonsgegevens van de respondenten is de bewegingsactiviteit van de bewoners in kaart gebracht. Hiervoor zijn de vragen van de SQUASH lijst gebruik, deze is toegevoegd in bijlage 2. In hoofdstuk 3 zijn de verschillende onderdelen van deze vragenlijst eerder beschreven.

Over de 5 verschillende onderwerpen zijn vragen gesteld over de hoeveelheid beweging en inspanning die de respondenten in een week leveren. Voor elk onderdeel van de lijst geldt dat er gevraagd is hoe veel dagen in een normale week de mensen bewegen, hoeveel minuten dit van de betreffende dagen is. En wat de inspanning van de activiteit is.

Met deze informatie is voorafgaand aan de analyses in SPSS eerst in Excel berekend wat per persoon de MET-scores waren. Echter moeten hier twee dingen bij worden opgemerkt.

Allereerst is er voor gekozen om de vragen over de beweging die mensen op hun werk ervaren niet mee te nemen in de analyse. Dit heeft er mee te maken dat er een fout zat in de vragenlijst, waardoor de mensen niet de vraag hebben gekregen hoe vaak zij in de week bewogen. Alleen de opties van het aantal minuten per dag en de intensiteit zijn gevraagd. Omdat het niet betrouwbaar en valide is om een gemiddelde werkweek aan te nemen is deze variabele verwijderd.

Daarnaast is het onderdeel woon/werkverkeer ook niet meegenomen in de score berekening van de MET. De vragen over dit onderdeel zijn zeer weinig ingevuld en wat de respondenten als antwoorden gaven kwam in zeer veel gevallen bijna gelijk overeen met de antwoorden op het gebied van vrije tijd. Daarnaast werken mensen vanwege het Corona virus sowieso minder en vindt het verkeer voor een groot deel buiten de wijk plaats. Om deze redenen is ook deze variabele niet betrouwbaar en daarmee is gekozen om alleen de andere drie onderdelen van de SQUASH lijst mee te nemen in de analyse.

Om uiteindelijk de MET-score van de respondenten te kunnen berekenen is gebruik gemaakt van het compendium van fysieke activiteit. Dit is een lijst die aan elke activiteit een vooraf bepaalde MET-score koppelt. Ook afhankelijk van de intensiteit die de respondent heeft aangegeven in de vragenlijst. Wat deze berekening effectief doet is een overzicht geven van de energie die een persoon levert bij een specifieke activiteit. Doordat de scores per activiteit specifiek gekoppeld zijn, kan het compendium worden gebruikt voor verschillende doeleinden en studies (Ainsworth et al., 2000)

In de tabel hieronder is voor een willekeurige respondenten de scores per activiteit weergegeven, evenals de totaalscore. Deze score van alle activiteiten samen bepaald uiteindelijk of er bij de respondenten sprake is van bewegingsarmoede.

Huishoudelijke activiteiten					
Wat	Aantal dagen/week	Gemiddelde tijd/dag (min)	Totale duur (min)	MET	MET-score
Licht/matig huishoudelijk werk	4	45	180	2,5	450
Zwaar huishoudelijk werk	1	75	75	3,2	240
Vrije tijd					
Wat	Aantal dagen/week	Gemiddelde tijd/dag (min)	Totale duur (min)	MET	MET-score
Wandelen	2	75	150	3,5	525
Fietsen	4	45	180	8	1440
Tuinieren	0	0	0	4	0
Klussen/doe het zelve	0	0	0	4,5	0
Sporten					
Wat	Aantal dagen/week	Gemiddelde tijd/dag (min)	Totale duur (min)	MET	MET-score
Sport 1	4	45	180	3,8	684
Sport 2	2	25	50	5,5	275
Sport 3	0	0	0	5	0
Sport 4			0		0
				Total MET score	3614,0

Figuur 20 (Eigen werk)

In dit geval hebben de respondenten op alle 3 de onderdelen van de vragenlijst een goede score en hebben de respondenten absoluut geen tekort aan beweging.

Wanneer een persoon bewegingsarmoede heeft is besloten door een combinatie van gesprekken met de universiteit en eerdere scripties (van Muijden, 2020; Derksen, 2019) van studenten die ook in samenwerking met het Space2Move project een thesis hebben geschreven over bewegingsarmoede. Als een respondent een MET-score van onder de 1000 heeft dan heeft hij of zij te weinig beweging en is er sprake van bewegingsarmoede. Is de totale MET-score tussen de 1000 en de 1500 dan heeft de respondent voldoende beweging, maar nog niet genoeg bewegingsactiviteit zoals het RIVM dat heeft bepaald. Boven een totale MET-score van 1500 beweegt een persoon genoeg.

	MET Huishouden	MET vrije tijd	MET Sport	Totale MET-score
Totaal	737,5	1332,1	419,6	2416,0
18 tot 34 jaar	439,5	790,7	734,7	1839,4
35 tot 49 jaar	884,6	1380,4	424,9	2543,5
50 tot 64 jaar	901,5	1188,8	304,8	2348,7
65 jaar en ouder	634,0	1839,1	317,5	2790,7

Tabel 7 (Gemiddelde MET-scores)

Alle totaal scores inclusief de scores per onderdeel van de vragenlijst zijn voor de 120 respondenten in SPSS geanalyseerd. In de bovenstaande tabel zijn de gemiddelde scores per leeftijdsgroep te zien. Opvallend hierbij is aller eerste de hoge MET-score die leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder als gemiddelde heeft. Naar verwachting zou deze groep mindere bewegen vanwege de leeftijd. Maar onder de respondenten is het juist andersom, de jongste groep respondenten beweegt een heel stuk minder zelfs. Deze groep van 18 tot 34 jaar scoort op de MET-score van het huishouden het laagst van allemaal, evenals het energieverbruik in de vrije tijd. Op het gebied van sport beweegt deze groep wel het meest.

De MET-scores van de respondenten geselecteerd worden op de grenswaardes die bepalen of iemand bewegingsarmoede heeft of niet.

Hiermee is in SPSS een overzicht gemaakt met per leeftijdsgroep het aantal personen dat lijdt aan bewegingsarmoede, of zij voldoende beweegactiviteit hebben of genoeg activiteit in de week.

	Totaal		18 tot 34		35 tot 49		50 tot 64		65+	
	Frequentie	Procent	Freq.	Procent	Freq.	Procent	Freq.	Procent	Freq.	Procent
Bewegingsarmoede	23	19,2%	8	34,8%	3	10,3%	6	16,7%	6	18,8%
Voldoende beweegactiviteit	15	12,5%	2	8,7%	4	13,8%	4	11,1%	5	15,6%
Genoeg beweegactiviteit	82	68,3%	13	56,5%	22	75,9%	26	72,2%	21	65,6%
Totaal	120	100,0%	26	100,0%	29	100%	36	100%	32	100%

Tabel 8 (Frequentie bewegingsactiviteit)

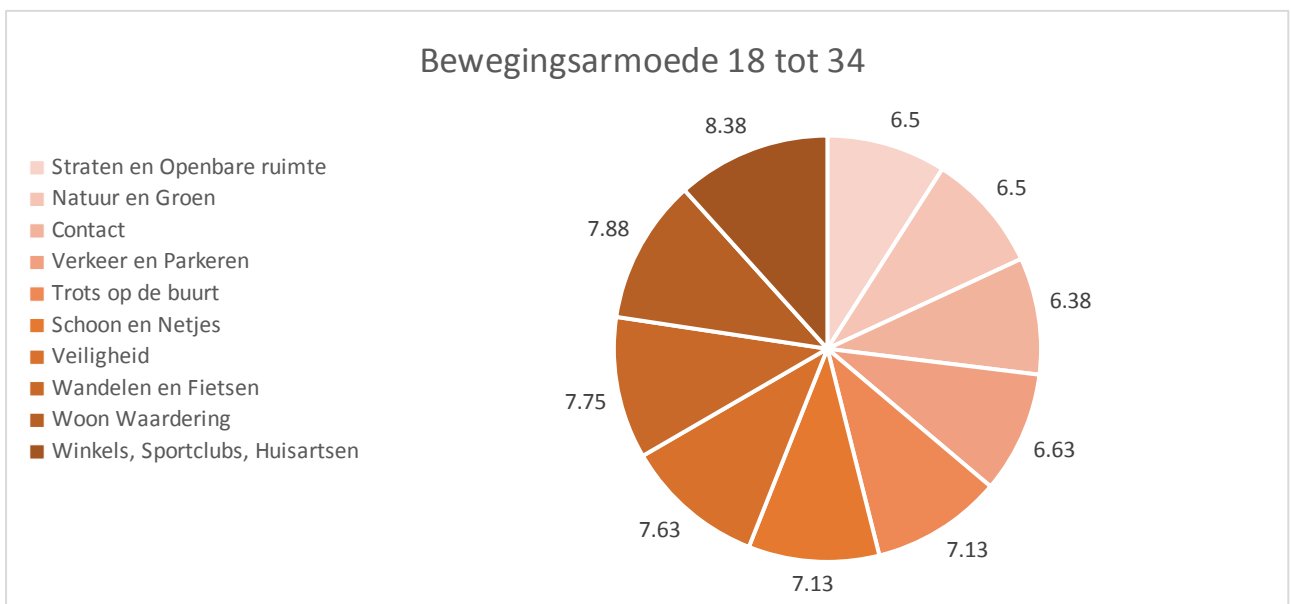
Voor de totale groep respondenten hebben 23 personen een MET-score onder de 1000, wat neer komt op iets minder dan 20 procent. Nog eens 15 respondenten vallen in de groep van personen die voldoende beweging hebben, maar niet de gewenste bewegingsactiviteit halen die landelijk is bepaald. Interessant is om te kijken of de leeftijdsgroepen die mee genomen zijn in het onderzoek dezelfde vormen van bewegingsarmoede hebben zoals het RIVM dat in 2020 heeft getoetst. In figuur 2 is te zien dat voor de groep van 18 tot 34 jaar 58,7% voldoet aan de beweegrichtlijnen. Onder de respondenten van dit onderzoek is dit een procentueel aantal van 56,5. Deze getallen komen redelijk overeen. Wat echter wel opvalt zijn de gegevens van de leeftijdsgroepen hierna. In alle gevallen bewegen de respondenten meer dan het RIVM aangeeft. En dan springt voornamelijk de groep van 35 tot 49 jaar er uit, net als de respondenten van 65 jaar en ouder.

De tweede leeftijdsgroep heeft in deze resultaten voor 75,9% genoeg beweging, ter vergelijking; in de cijfers van het RIVM is dit 56,3%. Voor de oudste groep respondenten geldt dat zij volgens het RIVM het minst zouden bewegen, 41,9% voldeed in 2020 aan de bewegingsrichtlijnen. In dit onderzoek is dit echter een percentage van 65,6%.

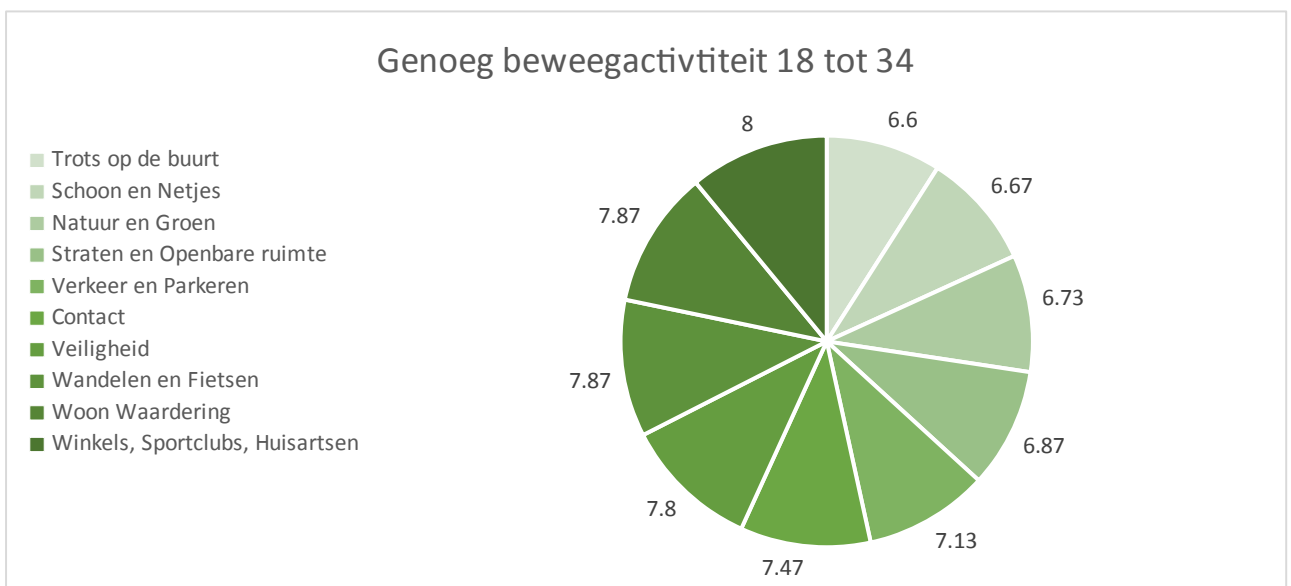
5.4 De perceptie van bewoners op de wijk

Nu de groep met bewegingsarmoede is vastgesteld en de demografische gegevens bekend zijn, moet alleen nog worden gekeken wat de perceptie is van de verschillende respondenten. Voor elk van de onderwerpen van de Leefplekmeter die zijn meegenomen in het onderzoek, is gekeken wat de gemiddelde score was van de respondenten zonder bewegingsarmoede en de respondenten met bewegingsarmoede. De groep van personen die voldoende beweging heeft is hierbij geschaard onder de groep die genoeg beweegt. Hiermee kan een duidelijkere vergelijking worden gemaakt. Deze gegevens zijn weer bekeken per leeftijdsgroep. Bij opvallende data staat een korte toelichting.

Groep 1

Figuur 21

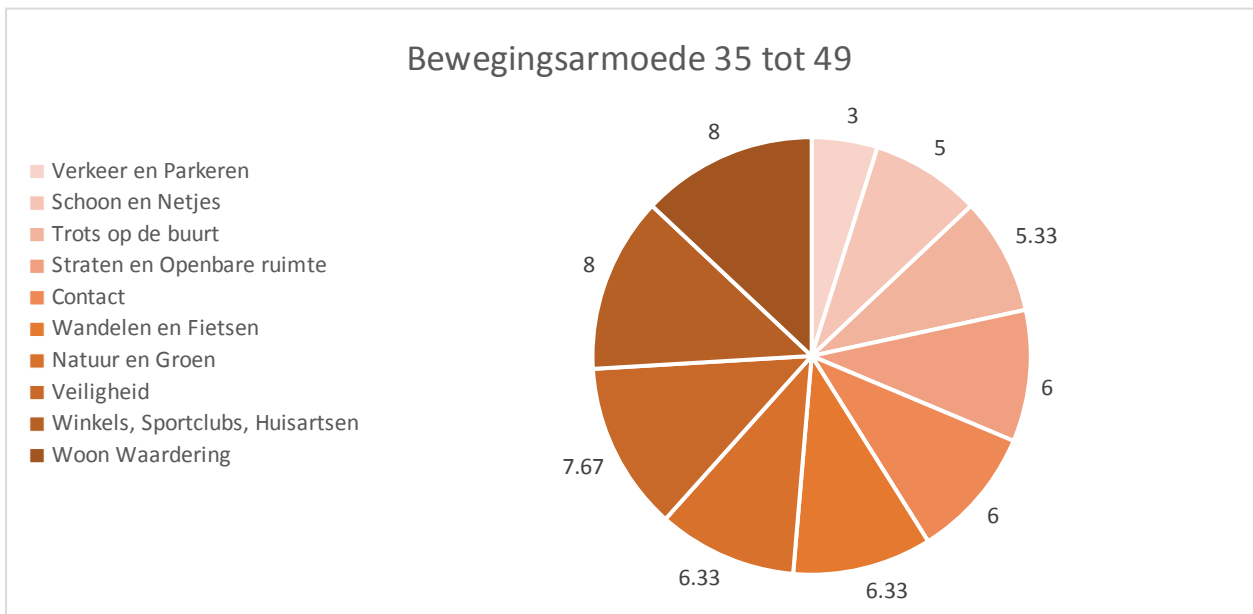

Figuur 22

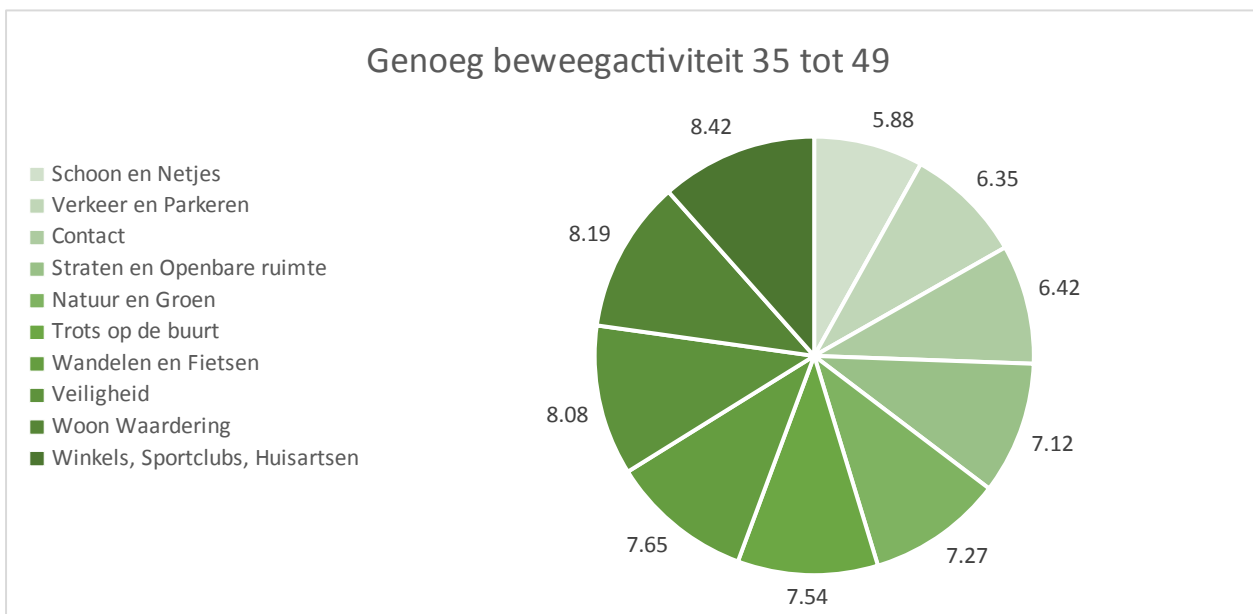
De vier kenmerken waarbij de respondenten de hoogste scores hebben toegekend zijn voor allebei de groepen gelijk. De waardering verschilt uiteraard wel enigszins qua waarde. Wel kan hierdoor voorzichtig geconcludeerd worden dat de impact op het meer gaan bewegen van respondenten niet bepaald wordt door een hogere waardering van kenmerken, dit zal in de regressie analyse paragraaf 5.5 moeten blijken.

Aan de andere kant is opvallend dat de variabelen 'trots op de buurt' en 'schoon en netjes' op het oog een negatieve invloed hebben op het beweeggedrag. Bij de respondenten die genoeg bewegen wordt hier de laagste gemiddelde score aan gegeven, terwijl dit bij de groep met bewegingsarmoede een half punt hoger ligt.

Groep 2

Figuur 23

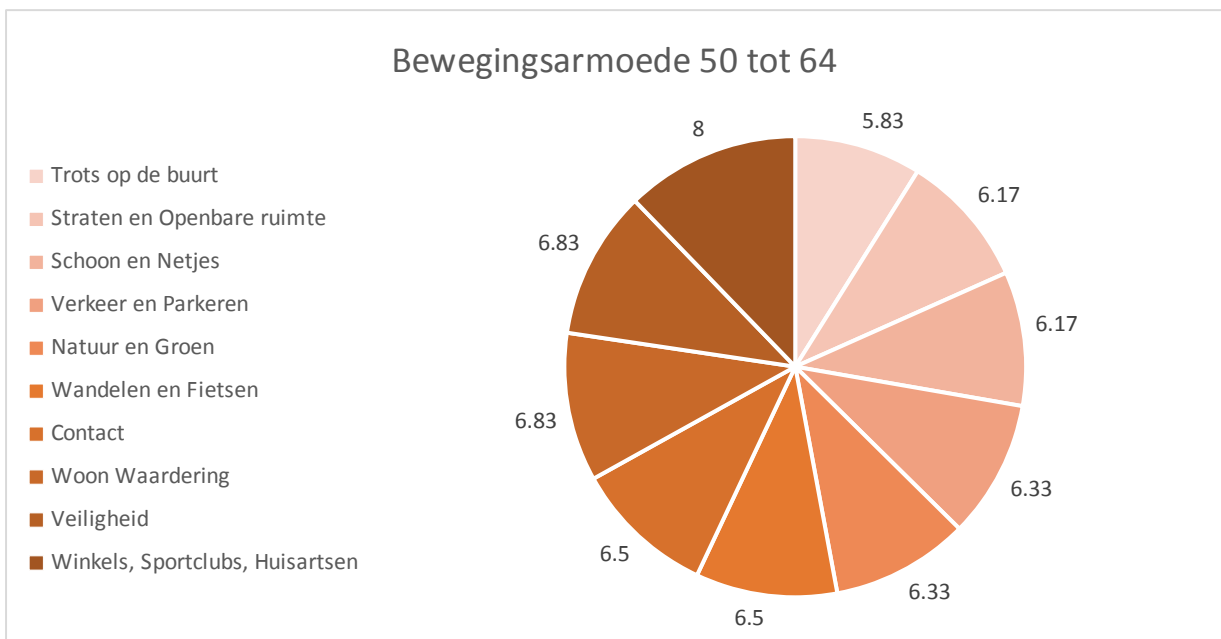

Figuur 24

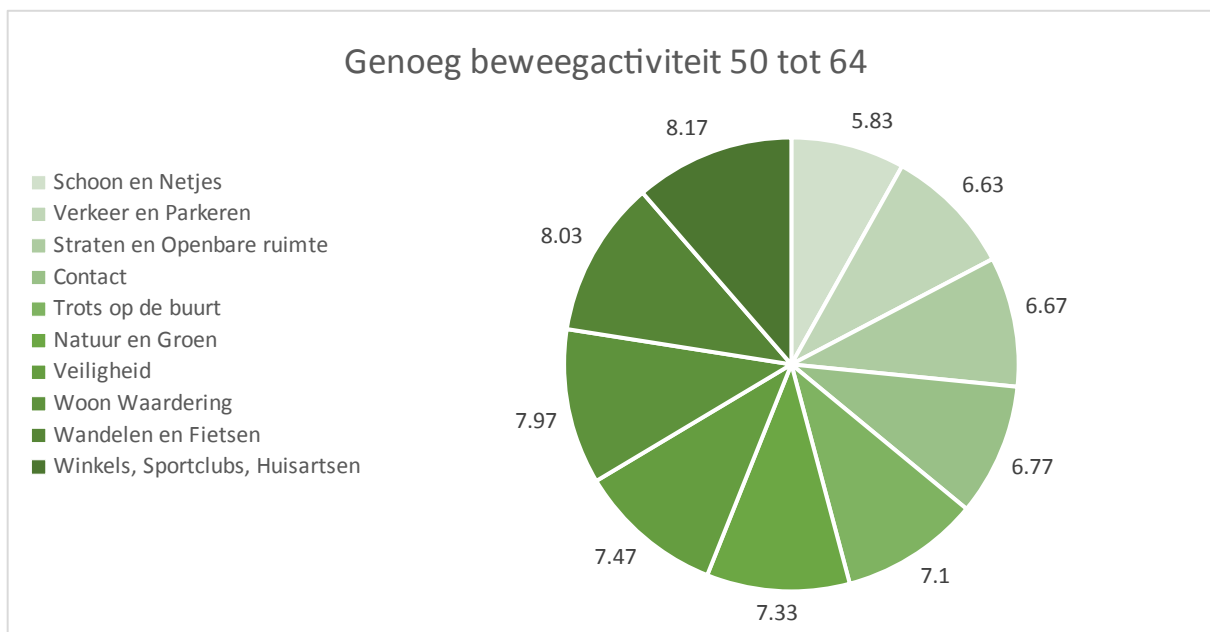
Bij de tweede leeftijdsgroep zijn wederom de hoogste drie scores ongeveer gelijk, wel is het zo dat voor alle kenmerken geldt dat deze hoger gewaardeerd worden bij de respondenten die genoeg bewegen.

Opvallend is net als bij de jongste groep de lage score bij het kenmerk 'schoon en netjes' en ook scores de verkeer- en parkeermogelijkheden erg laag, bij de groep die bewegingsarmoede heeft wordt dit laatste kenmerk zelfs maar beoordeeld met een 3.

Groep 3

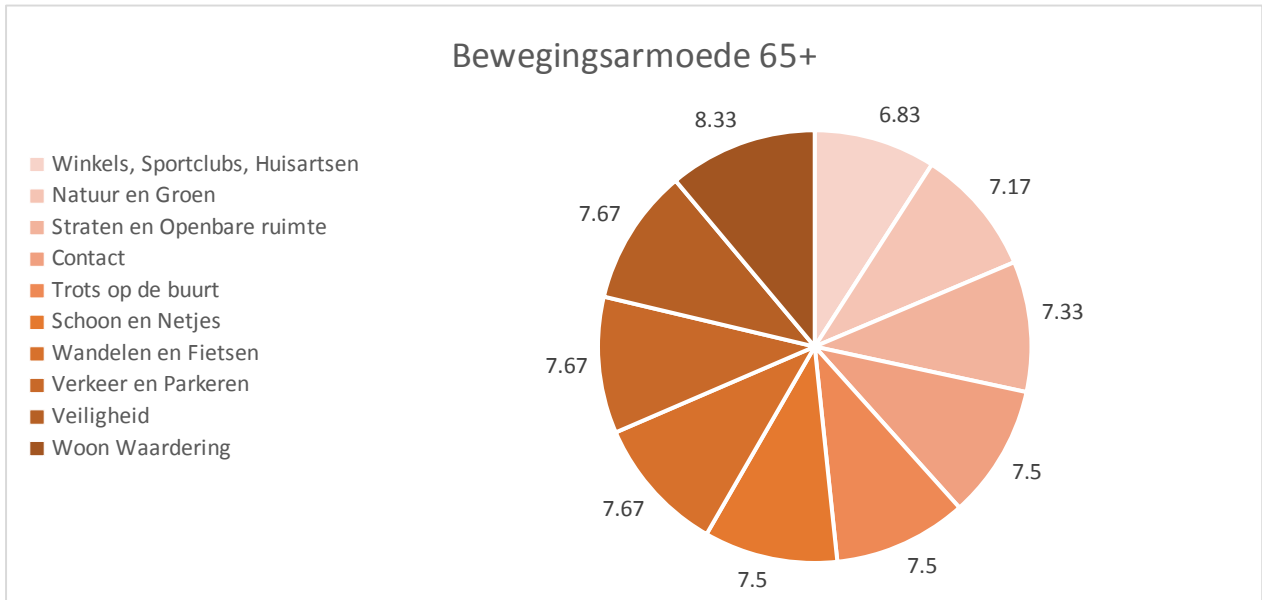
Figuur 25

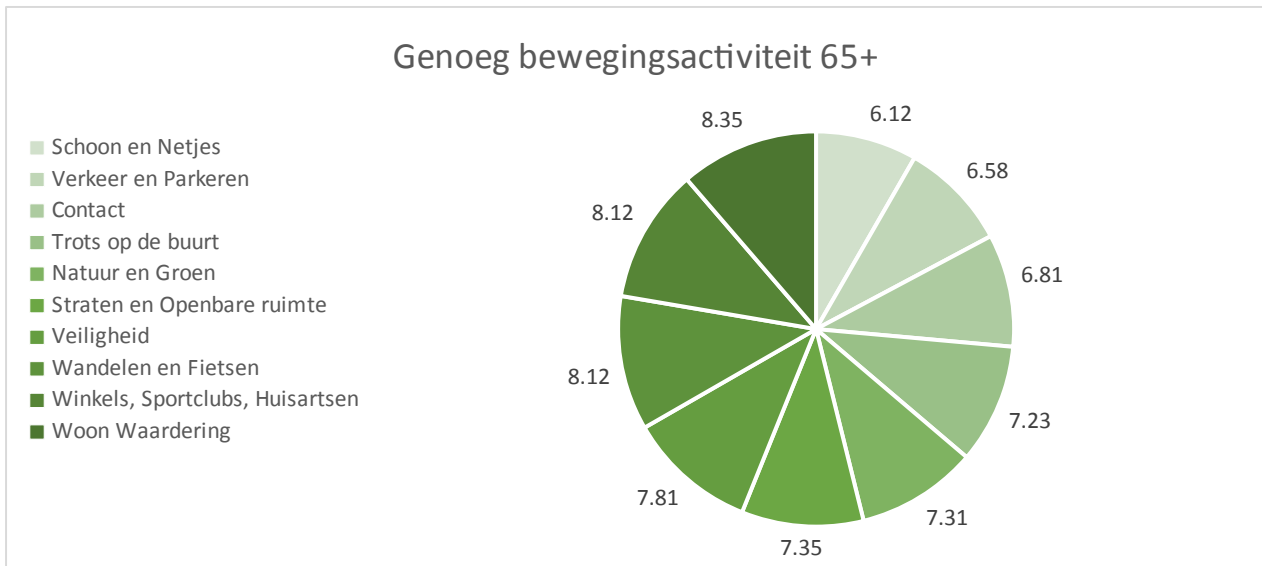
Figuur 26

Net als bij de vorige twee leeftijdsgroepen scoort het wijkenmerk 'Winkels, sportclubs, huisartsen' bij zowel de respondenten met bewegingsarmoede en zonder erg hoog. Opvallen is ook hier de lage score van het kenmerk 'schoon en netjes' bij de groep die genoeg beweegactiviteit heeft. Over het algemeen scoren de respondenten die te weinig beweegactiviteit hebben op veel variabelen lager.

Groep 4

figuur 27

Figuur 28

De oudste groep respondenten heeft in tegenstelling tot de voorgaande groepen een lage score voor de respondenten met bewegingsarmoede bij het kenmerk 'Winkels, Sportclubs, Huisartsen'.

De respondenten die genoeg bewegen geven echter een hoge waardering aan dit kenmerk, dit zou kunnen duiden op een verband.

Ook 'Verkeer en parkeren' en 'schoon en netjes' zijn beiden kenmerken die voor de twee groepen op het gebied van bewegen een andere score krijgen.

5.6 Invloed leeftijd op de beweegactiviteit

Nu de demografische gegevens en de gemiddelde scores bekend zijn kunnen de laatste analyses gedaan worden. Allereerst is getoetst wat de significante invloed is van de verschillende kenmerken op de beweegactiviteit, wederom opgesplitst per leeftijdsgroep. Afhankelijk van het cijfer dat de respondenten hebben gegeven aan een bepaald kenmerk is onderzocht of dit een significante invloed heeft op het beweeggedrag van de betreffende persoon. Deze verbanden zullen getoetst worden doormiddel van een regressieanalyse.

Multicollineariteit

Voordat de regressieanalyse kan worden uitgevoerd moeten de variabelen eerst op twee dingen worden getest. De eerste toets is er een op multicollineariteit. Wanneer er een sterk lineair verband is tussen de verklarende variabelen (de wijkenmerken), spreekt men van multicollineariteit. Dit kan ertoe leiden dat de regressiecoëfficiënten in het regressiemodel slechter worden geschat. Deze coëfficiënten geven weer in hoeverre de kenmerken de afhankelijke variabelen verklaren. Als er sprake is van een hoge multicollineariteit, dan voorspellen de onafhankelijke variabelen elkaar meer dan gewenst en daardoor wordt er geen extra variantie verklaard in het regressiemodel (Heijst, 2020). In SPSS test je deze multicollineariteit door te controleren op de VIF score. Een waarde groter dan 5 op deze controle duidt op een mogelijk ernstige correlatie tussen 2 onafhankelijke variabelen die het model voorspellen (Statology, 2020).

Voor elke van de tien variabelen waarop de afhankelijke variabele getest wordt was geen sprake van een VIF Hoger dan 2,5. Er is dus geen sprake van multicollineariteit en de regressieanalyse kan op dit gebied betrouwbaar worden gedaan.

De output van de analyse is te vinden in bijlage 1.5.

Homoscedasticiteit

De regressieanalyse die je in SPSS uitvoert gaat ervan uit dat alle residuen afkomstig zijn uit een populatie met een constante variantie, ook wel homoscedasticiteit genoemd.

De tegenhanger van homoscedasticiteit is heteroscedasticiteit. Als dit het geval is in je regressie analyse, betekent dit nog niet dat het een vertekening in de coëfficiëntschattingen veroorzaakt, maar maakt het ze wel minder nauwkeurig.

Het kan er toe leiden dat je concludeert dat een modelterm statistisch significant is, terwijl het eigenlijk niet significant is (Frost, 2019).

In SPSS kan je een scatterplot en een p-plot creëren waarmee je kan zien of er spraken is van hetero- of homoscedasticiteit. Als de observaties ongeveer even ver van de regressielijn liggen voor elke waarde van lengte op het p-plot dan is er van heteroscedasticiteit geen sprake. Verder moet er in het scatterplot minimale clustering zijn (Heijst, 2020b).

In het geval van deze analyse liggen de residuen mooi bij de lijn en is de verdeling enigszins willekeurig verdeeld. Er is weinig tot geen sprake van heteroscedasticiteit. De output is terug te vinden in bijlage 1.5.

Multipale regressie analyse wijkenmerken

Om te bepalen welke invloed de kenmerken van de wijk hebben op de beweegactiviteit van de respondenten is een multipale regressie analyse uitgevoerd. Hiermee wordt getoetst hoeveel de afhankelijke variabele (MET-score) verklaard kan worden door de verschillende kenmerken van de wijk. Met de multipale vorm van regressie kunnen meerdere variabelen tegelijk worden onderzocht en wordt ook de onderlinge afhankelijkheid van deze variabelen meegenomen in de output. Er is voor de totale groep een regressie analyse uitgevoerd en voor de vier leeftijdsgroepen, om zo te kijken of andere kenmerken significante invloed hebben afhankelijk van de wijk.

Als eerste is voor de totale groep respondenten een regressie uitgevoerd. Hierbij is de methode 'stepwise' gekozen (zie bijlage 3.6). Met deze methode berekent SPSS alleen met de significante variabelen verder en is gelijk waarneembaar welke variabelen invloed hebben op de afhankelijke variabele. Op deze manier wordt het model dat geanalyseerd is telkens uitgebreid met een significante variabele tot dat deze niet meer beschikbaar zijn.

In de regressie analyse zijn een aantal waardes en toetsen waar naar gekeken wordt.

Als eerste de R Square. Dit is de proportie variantie in de afhankelijke variabele die kan worden voorspeld op basis van een van de onafhankelijke variabelen. Heeft R Square bijvoorbeeld een waarde van 0,129 bij een van de onafhankelijke variabelen, dan wordt de afhankelijke variabele voor 12,9 procent verklaard door dit specifieke kenmerk van de wijk. Als meerdere kenmerken van de wijk significant invloed hebben is de R square de verklaarde variantie van deze variabelen samen (Institute for Digital Research & Education, z.d.). Daarnaast wordt gekeken naar de F waarde in de ANOVA toets. Dit wordt gedaan om te bepalen of het model als geheel significant is.

Om uiteindelijk te zien hoeveel invloed een kenmerk van de wijk heeft op de MET-score wordt gekeken naar de niet-gestandaardiseerde regressiecoëfficiënten. Deze staat in de output onder Unstandardized B (zie bijlage 3.6). Deze waarde geeft aan hoeveel verandering in Y (de hoeveelheid is B) wordt voorspeld/geschat als de onafhankelijk variabele met een waarde van 1 omhoog gaat, altijd in het geval dat alle andere IV's constant worden gehouden (De Vocht, 2019).

Multipale regressie analyse leeftijd

Met een regressie analyse per leeftijdsgroep kan gekeken worden of er voor de verschillende groepen andere variabelen van significante invloed zijn op de beweegactiviteit. Per wijk zijn er te weinig personen om hierbinnen op leeftijd te selecteren en zo een analyse uit te kunnen voeren, ook is dit overbodig voor het beantwoorden van de hoofdvraag van dit onderzoek.

In paragraaf 5.6 zal nog wel gekeken worden naar de onderlinge verschillen tussen wijken.

De significante variabelen voor alle leeftijdsgroepen samen zijn te zien in paragraaf 5.5.

Tabel 1: Totale populatie. Afhankelijke variabele: MET-score	Model 1	Significantie	Model 2	Significantie
Constante	710.403	.341	1754,534	.033
Trots op de buurt	241,075	.021	302,129	.004
Schoon en netjes			-239,043	.006
R Square	,044		,103	
F	5,481		6,738	
N	120		120	

Tabel 9 (Regressie totaal)

Van de 10 kenmerken die als onafhankelijke variabelen zijn mee genomen in de regressie hebben 2 een significante invloed op de beweegactiviteit van de respondenten. Dit zijn de variabelen 'Trots op de buurt' en 'Schoon en netjes'.

De eerste variabele zorgt bij een stijging van 1 voor een verandering van de MET-score met 241,075. Deze wordt vergroot door het toevoegen van de andere variabele, welke als gevolg van een negatieve perceptie over dit wijkenmerk invloed heeft. Als de score die gegeven wordt bij deze variabele een punt stijgt dan wordt de MET-score verlaagd met 239,043. Dit is opmerkelijk te noemen, omdat de verwachting zou zijn dat een schonere wijk positief bijdraagt aan het beweeggedrag. Bij de regressie analyse voor elke leeftijdsgroep blijkt echter ook dat dit niet het geval is.

Naarmate er meer onafhankelijke variabelen door SPSS als significant worden gevonden stijgt de F waarde, zo ook in dit geval als het tweede kenmerk wordt toegevoegd. Een F waarde wordt echter geïnterpreteerd ten opzichte van nul, dat betekent dat in alle gevallen het verschil in variantie tussen groepen groter is dan binnen de groepen (De Vocht, 2019).

Tabel 1: Groep 1. Afhankelijke variabele: MET-score	Model 1	Significantie	Model 2	Significantie
Constate	-1746,759	.282	-428,834	.789
Contact	506,021	.032	703,183	.005
Verkeer en Parkeren			-390,311	.044
R Square	,201		,351	
F	5,297		5,417	
N	23		23	

Tabel 10 (Regressie groep 1)

De eerste groep die als onderzoekspopulatie is geselecteerd zijn de personen van 18 tot 35 jaar. 23 personen zijn in deze analyse meegenomen. Van de kenmerken zijn de variabele 'contact' en 'verkeer en parkeren' van invloed op de mate dat mensen gaan bewegen. Voor het contact geldt dat de MET-score met 506,021 toeneemt per punt dat een respondenten geeft aan het kenmerk van de wijk, met een significantie van 0.032. Geen hele hoge significantie, maar wel onder het niveau van 95%. In paragraaf 5.4 is te zien dat de respondenten die bewegingsarmoede hebben ook een lager cijfer geven aan het kenmerk dan de groep die genoeg beweegt.

De variabele 'verkeer en parkeren' heeft een negatieve invloed op de MET-score, naarmate personen dus een punt hoger geven aan de parkeer- en verkeermogelijkheden gaan zij minder bewegen.

In de pie charts is echter te zien dat het kenmerk een hogere score krijgt van de respondenten die genoeg bewegen, je zou dus verwachten dat er een positieve invloed is op de MET-score. Wel is het zo dat deze variabele maar net significant is.

De R square loopt met de tweede variabele een flink stuk omhoog en komt zelfs uit op een verklaarde variantie van 35 procent. Dit betekent dat de twee variabelen de MET-score wel voor een groot deel verklaren. De F neemt ook deels toe.

Tabel 2: Groep 2. Afhankelijke variabele: MET-score	Model 1	Significantie
Constate	-563,523	.607
Trots op de buurt	425,010	.007
R Square	,239	

F	8,488	
N	29	

Tabel 11 (Regressie groep 2)

Voor de groep respondenten van 35 tot 49 jaar geldt net als voor de totale populatie dat de variabele 'trots op de buurt' een sterke invloed heeft op de mate van bewegen. De coëfficiënt is hier 425,010. Dat is op een MET-score dit uiterlijk kan oplopen tot 8500 een aanzienlijk getal.

Dat dit kenmerk een significante invloed heeft op de MET-score is niet onverwachts, als je kijkt naar de scores die de respondenten hebben gegeven. Voor de groep met bewegingsarmoede is dit een score van 5,33 en respondenten met genoeg beweging geven een 7,54. De variabele is ook sterk significant. De R square van deze variabele is ook niet voor niets 23,9 procent. Deze variabele verklaart voor deze leeftijdsgroep dus een groot deel.

Tabel 3: Groep 3. Afhankelijke variabele: MET-score	Model 1	Significantie
Constante	-311,379	.808
Wandelen en Fietsen	342,008	.041
R Square	,117	
F	4,517	
N	36	

Tabel 12 (Regressie groep 3)

De score op het kenmerk wandelen en fiets is voor de respondenten in de leeftijdsfase 50 tot 64 weliswaar niet significant maar heeft wel invloed. De R square geeft aan dat het voor 11,7 procent zou verklaren met een correlatie coëfficiënt van 342,008.

Van de verklarend variabele MET-score wordt dus toch meer dan een tiende verklaard door dit kenmerk. Bewoners die genoeg bewegen geven deze variabele dan ook een 8,03. Als je dit bekijkt in vergelijking met de groep die aan bewegingsarmoede lijdt, wordt hier maar een 6,5 voor gegeven.

Tabel 4: Groep 4. Afhankelijke variabele: MET-score	Model 1	Significantie
Constante	7324,817	.000
Schoon en Netjes	-711,234	.003
R Square	,258	
F	10,405	
N	32	

Tabel 13 (Regressie groep 4)

Net als de respondenten van alle leeftijden samen heeft de oudste groep bewoners hetzelfde kenmerk dat significante invloed uitoefent op de beweging. De variabele schoon en netjes heeft ook hier een sterke effect op de MET-score. Bijzonder is de negatieve invloed die bij de totale groep respondenten ook was terug te vinden. Van te voren zou het een stuk logischer zijn als de groep respondenten meer gaat bewegen naarmate zij de wijk schoner en netjes vinden. Dit ligt beter in lijn met de verwachte hypothese. Toch is dit wel terug te zien in de scores die de respondenten hebben gegeven aan het kenmerk. Bij de groep met bewegingsarmoede werd het kenmerk ergens in de middenmoot geplaatst en kreeg een 7,5 op een schaal van 10. De respondenten van 65 jaar en oudere die genoeg bewegen gaven het echter een 6,12 en daarmee de slecht scorende variabele.

Over het algemeen zijn er onder deze groep sowieso veel enigszins aparte scores voor de verschillende mate van beweging. De variabele ‘Winkels, sportclubs en huisartsen’ is bij de bewegingsarme groep bijvoorbeeld het slechtst scorend. Terwijl dit bij de andere groep de op één na hoogste score was, wel zit er maar een verschil tussen van 1,5 punt.

De regressie analyse gaf aan dat dit kenmerk geen significante invloed uitoefende op de bewegingscore.

5.7 Invloed van de wijkenmerken op de beweegactiviteit

Naast de invloed van de leeftijd is gekeken of er voor de verschillende wijken kenmerken zijn die invloed hebben op de bewegingsactiviteit.

De kenmerken die voor alle wijken samen invloed hebben staan in tabel 9 in het vorige paragraaf.

Tabel 2: Wolfskuil. Afhankelijke variabele: MET-score	Model 1	Significantie
Constante	-2285,902	.250
Winkels, Sportclubs, Huisartsen	598,027	.017
R Square	,107	
F	6,089	
N	53	

Tabel 14 (Regressie Wolfskuil)

In de Wolfskuil heeft maar één van de kenmerken een significante invloed op de beweegactiviteit van de respondenten. In dit geval is dit de variabele ‘Winkels, Sportclubs, Huisartsen’. Deze variabele brengt een verandering van 598,027 teweeg bij een toename van 1 punt die een respondenten als score geeft. Met een R Square van 0,107 zorgt deze variabele voor een verklaarde variantie van iets meer dan 10%.

Het kenmerk kreeg voor de bewoners van de wijk die genoeg bewegingsactiviteit hebben logischerwijs ook een hoger cijfer, zo bleek uit de beschrijvende statistieken. Overigens was dit net als de rest van de kenmerken geen al te groot verschil.

Tabel 3: Oosterflank. Afhankelijke variabele: MET-score	Model 1	Significantie
Constante	-1685,901	.292
Natuur en Groen	537,502	.018
R Square	,142	
F	6,143	
N	39	

Tabel 15 (Regressie Oosterflank)

In de wijk Oosterflank geldt opvallend genoeg hetzelfde als voor de Wolfskuil, ook hier is een andere variabele van significante invloed dan die voor de totale populatie in de analyse is meegenomen. De variabele ‘Natuur en Groen’ zorgt voor een toename van Y (de afhankelijke variabel) als X met een waarde van 1 toeneemt.

De verklaarde variantie van deze variabele is met 14,2% ook iets hoger dan voor de Wolfskuil het geval was. Kijkend naar de beschrijvende statistieken is te zien dat de respondenten die bewegen ook een punt hoger gaven aan dit kenmerk.

Voor de wijk Holtenbroek zijn geen significante variabelen gevonden. In deze wijk waren maar 7 respondenten met bewegingsarmoede wat de uitkomst sterk kan beïnvloeden en sowieso minder betrouwbaar maakt.

5.8 Invloed van het coronavirus en overige gegevens op de beweegactiviteit.

5.8.1 Impact coronavirus

Als laatste onderdeel van de analyse is via een ANOVA test gekeken wat de gemiddelde MET-scores zijn aan de hand van een aantal variabelen. Zo ook de impact van het coronavirus. Als een variabele significant blijkt te zijn wordt dit weergegeven, de regressie analyses met de significantie zijn voor allemaal terug te vinden in bijlage 3.6.

Beweging sinds Coronavirus		
MET-score	N	Mean
Ik ben meer gaan bewegen	45	2611,6444
Ik ben even veel blijven bewegen	31	2432,5323
Ik ben minder gaan bewegen	44	2204,2841
Total	120	2416,0083

Tabel 16 (MET-score, Corona)

Om te kunnen testen of het coronavirus invloed heeft gehad op de beweegactiviteit van de respondenten is gevraagd of de personen meer of minder zijn gaan bewegen sinds het corona virus. In het geval dat de mensen die aangeven meer te zijn gaan bewegen een significant hoger MET-score vertonen heeft dit een positieve invloed gehad en visa versa.

Nu lijkt uit de ANOVA test die enkel de gemiddeld meet van de MET-scores ten opzichte van de vraag dat dit wel iets uit maakt. Per antwoord scheelt het in ongeveer een MET-score van 200 die oploopt afhankelijk van de vragen. Uit een regressie analyse blijkt echter dat de variabele niet significant is en de verklaarde variantie ook maar 1 procent is. Geen reden om te zeggen dat deze variabele dus een duidelijke invloed heeft op de MET-score.

5.8.1 Impact overige persoonskenmerken

Geslacht		
MET-score	N	Mean
Man	46	2501,1739
Vrouw	74	2363,0676
Total	120	2416,0083

Tabel 17 (MET-score, Geslacht)

Wat betreft het aantal mannen en vrouwen, lijken vrouwen gemiddeld net wat minder te bewegen. Wel is het zo dat door de kleinere groep mannen het moeilijker te generaliseren is, ook omdat de populatie van het onderzoek van an sich aan de lage kant is. In de regressie analyse blijkt echter ook dat dit niet significantie is ten op zicht van afhankelijke variabele.

Soort huis		
MET-score	N	Mean
Koophuis	58	2659,6466
Huurhuis	62	2188,0887
Total	120	2416,0083

Tabel 18 (MET-score, Huis)

Afhankelijk van het type huis waar de respondenten wonen is er een verschil van ongeveer 400 MET zichtbaar. Op de totale beweegactiviteit die een schaal van 62,50 tot 8500 heeft is dit toch 1/20. Uit de regressie analyse is zichtbaar dat de significantie van dit persoonskenmerk maar .148 is en daarmee heeft het geen significant effect op de beweegactiviteit van de respondenten.

Etniciteit		
MET-score	N	Mean
Nederland	86	2430,8372
Westerse Allochtoon	12	2287,6250
Niet-Westerse Allochtoon	22	2428,0682
Total	120	2416,0083

Tabel 19 (MET-score, Etniciteit)

De gemiddeld MET-scores verschillen weinig afhankelijk van de etniciteit van de respondenten. De groep westerse allochtonen heeft weliswaar een iets lager score, maar dit is een kleine groep respondenten dus niet een erg betrouwbaar gegeven. De regressie analyse gaf aan dat er geen significante invloed was op de afhankelijke variabele.

Opleidingsniveau		
MET-score	N	Mean
Hoog	54	2342,3981
Middelbaar	40	2225,4625
Laag	24	2843,5208
Total	118	2404,6822

Tabel 20 (MET-score, Opleidingsniveau)

Vanuit de aanbevelingen en informatie van het Space2move project was de verwachting dat respondenten die een lagere opleiding hadden gehad een slechtere beweging score zou hebben.

Een lagere opleiding resulteert namelijk vaak in een lagere de sociaal economische klasse. Nu is het zo dat er veel meer respondenten zijn opgenomen in de enquête die juist hoog opgeleid zijn, maar het juist niet zo is dat deze meer bewegen. De groep laag opgeleiden beweegt volgens deze cijfers zelfs meer.

Tijdsbesteding		
MET-score	N	Mean
Ik studeer/ ik ga naar school	11	1353,0000
Ik werk	65	2506,6385
Ik ben met pensioen	31	2812,9194
Anders	4	1441,3750
Ik ben huisvrouw/ huisman	5	2348,2000
Ik zoek werk	4	1849,8750
Total	120	2416,0083

Tabel 21 (MET-score, Tijdsbesteding)

Ook de gemiddelde bewegingscores in de tijdsbesteding zijn opvallend. De respondenten die met pensioen zijn bewegen meer dan bijvoorbeeld de werkende groep. Wel is het zo dat al eerder in het onderzoek duidelijk is geworden dat de oudere groep met deze manier van meten een hogere MET-score heeft dan de overige groepen. Wederom heeft deze variabele ook geen significante invloed op het beweeggedrag van de respondenten.

Conclusie

In dit onderzoek zijn verschillende verbanden onderzocht tussen wijkenmerken en de mate van beweging van personen. Als gevolg van deze analyses kunnen de vragen worden beantwoord die vooraf zijn opgesteld.

Het doel van het onderzoek was om te achterhalen of bepaalde kenmerken van een wijk voor verschillende leeftijdsgroepen invloed hebben op het beweeggedrag van deze mensen.

Daarnaast is als nevendoeel gesteld om de impact van het coronavirus te achterhalen op de bewegingsactiviteit van bewoners in wijken waar een lagere sociaaleconomische achtergrond centraal staat. Hiervoor waren vier ondersteunende onderzoeksvragen van belang.

De uitkomsten van deze vragen zullen in dit hoofdstuk besproken worden, evenals het resultaat als gevolg van de hoofdvraag van dit onderzoek: ***Welke kenmerken van een wijk zijn voor verschillende leeftijdsgroepen met een lage sociaaleconomische status (in tijden van corona) van invloed op het beweeggedrag?***

Conclusies deelvragen:

De eerste deelvraag ging in op de bestaande onderzoeken en data die de invloed van wijkenmerken hebben getest als de invloed op bewegen. Hier zijn geen overduidelijke bevindingen uitgekomen, in de zin dat er wel veel verschillende onderzoeken bekend zijn, maar de resultaten hiervan uiteenlopen.

Zo heeft de impact van groen in de omgeving volgens sommige onderzoeken wel een impact op het beweeggedrag van mensen, maar volgens andere analyses is er geen verband te vinden. In het geval dat er wel significante verbanden gevonden zijn kunnen deze positief of negatief zijn.

Ook voor de andere omgevingsfactoren geldt dat het moeilijk is om een duidelijke uitkomst te vinden in bestaande onderzoeken. Wel zijn in dit onderzoek de aanbevelingen van de Gezondheidsraad meegenomen als uitgangspunt van de impact van kenmerken in de wijk.

Om een vergelijking te maken met de bestaande onderzoeken en de adviezen van de gezondheidsraad is in dit onderzoek de perceptie van bewoners als basis genomen. Hiermee is wel de invloed van de kenmerken zelf getest, maar is dit op een ander niveau getest dan alleen de objectieve kijk naar de leefomgeving.

Voor de beantwoording van de tweede deelvraag is de SQUASH lijst gebruikt en is de groep respondenten vastgesteld die een MET waarde onder de 1000 hebben. Zij vallen onder de bewoners die bewegingsarmoede hebben. Van de 120 respondenten waren er in totaal 23 personen in het onderzoek die aan bewegingsarmoede lijdten.

Voor de beantwoording van de hoofdvraag zijn de beweging scores bekeken per leeftijdsgroep zoals het RIVM deze heeft bepaald. Hier vallen een aantal dingen aan op. Het RIVM geeft in het onderzoek naar beweeggedrag in Nederland aan dat de groep personen van 18 tot 34 jaar het meest beweegt en naarmate de leeftijd toeneemt de respondenten minder bewegen.

In de analyse van de 120 respondenten is echter gebleken dat deze getallen niet overeenkomen met de populatie waarbij de enquête is afgenomen. Hier heeft de groep van 35 tot 49 jaar zelf voor 75% voldoende beweegactiviteit. De gegevens lijken daarmee ook niet erg betrouwbaar in dit onderzoek, voor deze groep lijdten volgens deze analyse bijvoorbeeld maar 3 personen aan bewegingsarmoede en dit zorgt wellicht voor cijfers die niet te vergelijken zijn met de werkelijkheid.

Zo is onder de groep respondenten van 65 jaar en ouder een MET-score van gemiddelde 2700, wat beduidend hoger is dan de score van de jongste groep met een gemiddelde van 1839,4. Hiermee is niet getoetst zoals de verwachting was, sterker nog volgens deze analyse gaan de personen zelfs meer bewegen naarmate ze ouder worden.

Naast de directe invloed van leeftijd op het wel of niet hebben van bewegingsarmoede is de MET-score op een aantal andere demografische gegevens getest. Zo blijkt uit de analyse dat mannen meer bewegen dan vrouwen en dat het bewonen van een koopwoning ook een hogere MET-score tot gevolg heeft.

Het meest opvallende zijn de MET-scores op het gebied van opleidingsniveau. Dit onderzoek heeft plaats gevonden in wijken waar een lagere sociaal economische status van te voren is bepaald. Maar in de praktijk zijn de respondenten voor het grootste deel hoger opgeleid. Wat voornamelijk in strijd is met de verwachte resultaten zijn de gemiddelde bewegingscores per opleidingsniveau.

De groep van 24 personen die een lage opleiding hebben gehad blijkt namelijk een stuk hoger te scoren dan de groep die middelbaar is opgeleid of een hoge opleiding heeft genoten. Het verschil tussen hoog en laag is zelfs een score van 500 MET.

Omdat dit onderzoek in drie verschillende wijken is onderzocht is gekeken of er significante verschillen zijn tussen de scores die respondenten aan de wijkkenmerken hebben gegeven en de MET-score.

De wijken lijken qua ligging en voorzieningen op elkaar, maar omdat er getoetst is op de perceptie van de bewoners is de verwachting dat hier verschillen in kunnen zitten. Uit de regressie analyse blijkt ook dat er per wijk een andere variabele significante invloed heeft op de beweging score.

Voor de Wolfskuil is er van de 10 variabelen die mee zijn genomen in het onderzoek één van significante invloed op de beweegscore van de bewoners. Dit was de het kenmerk Winkels, Sportclubs en Huisartsen. Het gaat hierbij dus om de voorzieningen in de buurt. Uit het onderzoek van de Gezondheidsraad (2010) bleek ook dat dit van positieve invloed is op de bewegingsactiviteit van mensen. Dit komt dus overeen met de perceptie die de bewoners van de wolfskuil hebben over dit kenmerk. In de andere wijken had deze variabele ook invloed, maar was dit niet van een significantie niveau van onder de 0.05.

In Oosterflank is een andere variabele van significante invloed op de bewegingscore. Hier ging het om het kenmerk natuur en groen. Dit ruimtelijke kenmerk is in het theoretisch kader ook naar voren gekomen als een van de kenmerken in een wijk die vaak invloed heeft op de gezondheid en het beweeggedrag van mensen. Dit kenmerk heeft in verschillende onderzoeken soms een negatieve en soms een positieve invloed op de bewegingscore, maar in dit geval heeft het een positieve invloed. Voor de wijk Oosterflank was er geen enkele variabele van significante invloed.

Volgens de data blijkt dat de kenmerken die significant zijn, verschillen afhankelijk van de wijk waar de enquêtes zijn afgenomen. In het theoretisch kader blijkt uit de modellen van Barton & Grant (2006, p. 252) en Özdemir (2013) dat de invloed van de omgeving sterk kan bepalen hoe mensen tegen dingen aan kijken. In dit geval is op een kleine schaal zichtbaar dat de respondenten inderdaad een onderling verschil in perceptie hebben en dit zo de bewegingscore kan beïnvloeden

Als laatste is getest of de beweegactiviteit van de bewoners is veranderd als gevolg van het coronavirus. Er is een in de MET-scores van de respondenten weliswaar een lichte stijging als gevolg van het coronavirus te zien, maar uit de regressie analyse blijkt dat de impact hiervan niet significant aantoonbaar is. De impact van het virus is dus niet sterk aanwezig.

Conclusie hoofdvraag

Met de deelvragen als ondersteuning en alle geanalyseerde data kan de hoofdvraag beantwoord worden; *Welke kenmerken van een wijk zijn voor verschillende leeftijdsgroepen met een lage sociaaleconomische status (in tijden van corona) van invloed op het beweeggedrag?*

Wat als eerste te concluderen is, zijn de zichtbare verschillen als niet-analytisch naar de data wordt gekeken, dus los van de regressie analyse. Bij de eerste drie groepen wordt het kenmerk Winkels, Sportclubs en Huisartsen eigenlijk altijd als hoogste gewaardeerd. Ook als er bij de bewoners sprake is van geen bewegingsarmoede. Bij de groep respondenten van 65+ wordt dit kenmerk echter het slechts gewaardeerd, de gemiddelde scores per leeftijdsgroep verschillen dus zeker.

Ook voor andere kenmerken geldt dat er zichtbare verschillen zijn tussen de waardering afhankelijk van de leeftijd. Alleen is het zo dat dit nog niet betekent dat er verschillen zijn in de kenmerken die een significante invloed hebben op de beweegactiviteit.

Naar aanleiding van de regressie analyses is dit ook terug te zien. Voor de totale populatie zijn de kenmerken Trotst op de buurt en Schoon een netjes significant van invloed op het beweeggedrag. Met als opvallendste de negatieve invloed van het kenmerk Schoon en netjes. Bij een hogere waardering van het straatbeeld wordt dus een lagere beweegactiviteit gemeten. De variabele Winkels, sportclubs en Huisartsen komt hier dus niet in voor en vertoont geen significante invloed op het beweeggedrag.

Qua onderlinge verschillen in de leeftijdsgroepen kan geconcludeerd worden dat, net als het verschil in de wijken, niet dezelfde variabelen een significante invloed hebben op het beweeggedrag. Voor de jongste groep respondenten is dit de het kenmerk Verkeer en parkeren.

Voor de tweede groep is het mate van trots op de buurt een significante variabele, net als voor de gehele groep respondenten.

Voor groep van 50 tot 64 jaar is het de score op het gebied van Wandelen en Fietsen die significant invloed heeft op het beweeggedrag van de respondenten.

En voor de laatste groep van 65 jaar en ouder is dit net als de totale populatie het kenmerk Schoon en netjes. Ook hier heeft deze echter een negatieve invloed.

Teruggrijpend op de drie vormen van ruimte van Lefebvre (1992) en de verschillende theorieën die de determinanten op de beweegactiviteit weergeven, kan worden gezegd dat de invloed van perceptie aanwezig lijkt. Hoewel er niet zeer duidelijke verbanden zijn gevonden, kan wel geconcludeerd worden dat voor zowel de leeftijd als de verschillende wijken er telkens andere kenmerken van de wijk van significante invloed zijn. Er lijkt een invloed te zijn tussen de ervaren ruimte (the perceived space) en de kenmerken die daarbij een significante invloed hebben op het beweeggedrag van een specifieke groep. Deze kijk op de omgeving kan het gevolg zijn van de representational space van Lefebvre. Als gevolg van de leeftijd en de wijk waarin respondenten wonen wordt anders bewogen en zijn andere factoren van invloed. De achtergrond van de respondenten is dus van invloed op de ervaring van de ruimte. De combinatie tussen de perceptie van ruimte en de objectieve ruimte lijken dan ook sterk met elkaar verbonden en het te makkelijk om de representation of space, de ruimte gezien door experts, voor alle mensen hetzelfde te realiseren.

Reflectie

Voor het verzamelen van de data zijn er in dit onderzoek twee vragenlijsten gebruikt; de Leefplekmeter en de SQUASH lijst. De beide vragenlijsten zijn als één enquête samengevoegd en werden achter elkaar gevraagd aan de deur bij bewoners.

Dit vormde echter direct een probleem, omdat het met de vele vragen tussen de 10 tot 20 minuten kon duren om de vragenlijsten af te nemen, afhankelijk van de respondent. Hiermee zijn er minder mensen bereikt dan had gekund. Veel personen gaven aan niet mee te willen werken aan het onderzoek als duidelijk werd dat het 'tien minuutjes' zou duren. Uiteraard is het zo dat sommige vragen noodzakelijk zijn, zo is de SQUASH niet aanpasbaar, maar voornamelijk de Leefplekmeter was niet ideaal voor dit onderzoek. Veel vragen die in de lijst stonden zijn in dit onderzoek niet gebruikt. Uiteindelijk hebben hierdoor 'maar' 143 mensen de lijst ingevuld, alleen is het wel zo dat er veel missing values waren. Dit zou mede kunnen komen door de duur van het afnemen van de vragen, waardoor respondenten zijn gaan afraffelen en de vragen niet meer goed hebben beantwoord. De vragen van de Leefplekmeter waren wel duidelijk en makkelijk te beantwoorden, dit kwam ten goede aan het onderzoek. Ook maakte de ruime opzet van de vragenlijst het wel weer mogelijk om op heel veel gebieden te analyseren en controles uit te voeren. Hiermee konden alle 7 studenten die de vragenlijsten hebben afgenomen een volledig eigen scriptie schrijven.

Om de bewegingsactiviteit van de respondenten te kunnen meten en zo te bepalen of er sprake was van bewegingsarmoede is de SQUASH lijst afgenomen.

Hier zijn een paar zaken waarbij in dit onderzoek tegenaan is gelopen. Allereerst was er bij de vraag hoe vaak in de week de respondenten op hun werk bewegen de optie voor het aantal dagen dat zij dit deden niet aanwezig. Hierdoor kon deze variabele eigenlijk al direct niet meer worden meegenomen in het onderzoek. Ook het onderwerp over het vervoer naar het werk of school toe was in de vragenlijst niet duidelijk of is slecht ingevuld. Bij de respondenten die de vraag wel hadden ingevuld kwam het aantal uur wandelen of fietsen en het aantal dagen per week 1 op 1 overeen met het domein 'vrije tijd'. De respondenten gaven dus twee keer hetzelfde antwoord en zo kon ook deze vraag niet worden meegenomen. Dit is de validiteit van het onderzoek niet ten goede gekomen en ook hebben meer respondenten bewegingsarmoede.

Wat over het algemeen duidelijk merkbaar was bij de antwoorden van de respondenten, waren de globale antwoorden. Veel personen weten niet goed hoe lang zij met iets bezig zijn of hoe vaak in de week zij zich inspinnen op het gebied van bewegen. Hierdoor is het lastig om een goede weerspiegeling van de werkelijkheid te krijgen en zou het goed kunnen dat de respondenten een dag later andere antwoorden had gegeven. Dit komt de betrouwbaarheid van het onderzoek niet ten goede.

Bij de verwerking van de SQUASH lijst vallen ook een aantal dingen op. Allereerst de zeer lage scores bij het sporten. Uiteraard is het zo dat in de corona het lastiger is om te sporten, omdat verenigingen en sportscholen etc. gesloten waren. Maar voornamelijk de MET-scores die gelinkt zijn aan een activiteit lopen nogal uiteen. Een persoon van 65+ die nog een aantal dagen het huishouden doet en elke avond een rondje rustig op de elektrische fiets maakt, zal met de MET-scores van het compendium van fysieke activiteiten geen bewegingsarmoede hebben.

Terwijl een jong persoon die nauwelijks het huishouden doet, laag inschat hoeveel hij in zijn vrije tijd doet en twee tot drie keer per week een half uur sport zomaar bewegingsarmoede kan hebben volgens de methode. Ook in de gemiddelde scores per leeftijdsgroep is dit terug te zien en komt dit niet overeen met de werkelijkheid. De oudste groep (65+) beweegt in de resultaten bijna met een MET van 1000 meer dan de jongste groep. Deze grote verschillen tussen groepen respondenten die onverwachts zijn zorgen voor een slechter onderzoek in het geheel.

In de Leefplekmeter stonden ook veel vragen over de persoonsgegevens van de respondenten. Hiermee kon veel data verzameld worden per persoon om zo in SPSS een uitgebreide analyse te doen. Wat echter opvallend is zijn de grote verschillen van demografische gegevens ten opzichte van de werkelijkheid. Zo was de man-vrouw verhouding een stuk schever dan vooraf in de wijken bekend.

Het grootste probleem zit echter in het feit dat er beduidend meer respondenten hoog waren opgeleid dan vooraf gedacht.

Het onderzoek heeft plaats gevonden in de betreffende wijken, omdat de verwachting was dat er personen wonen die in de lagere sociaal economische klassen vallen. Er is in de vragenlijst niet voor gekozen om een vraag over inkomen mee te nemen, waardoor de sociaal economische status lastig te bepalen is. De grootste factor is dan opleiding, maar onder de respondenten is gebleken dat verreweg het grootste deel hoog of middelbaar was opgeleid.

Al me al is de externe validiteit door het aantal respondenten en de onverwachtse gegevens niet goed generaliseerbaar. Ook de internet validiteit wordt hierdoor geschaad. Het is niet gek dat er weinig kenmerken van de wijken significant zijn en ook nog eens per groep verschillen. De antwoorden van de respondenten lijken namelijk volledig willekeurig te zijn. Een persoon van 65 die laag is opgeleid kan met de SQUASH lijst afname zoals deze gedaan is een MET score hebben van 6000. Dit komt slechter overeen met de werkelijkheid dan gewenst was voor het onderzoek.

Aanbevelingen

Vanuit de conclusie en de reflectie kunnen enkele aanbevelingen gedaan worden voor onderzoeken die dieper in gaan op dit thema.

Afname enquêtes

In de afname van de enquêtes is gebleken dat het belangrijk is om het zo kort mogelijk te houden en daarmee zo veel mogelijk informatie te vergaren. Nu het onderzoek verdeeld werd over 7 studenten kon redelijk veel data verzameld worden, maar toch zijn hierdoor veel respondenten die je mist. Ook is het zo dat er heel veel vragen niet gebruik zijn in dit onderzoek, omdat deze niet relevant waren voor het beantwoorden voor de hoofd- en deelvragen.

Bepaling MET-scores

Door de SQUASH lijst in een enquêtevorm af te nemen en langs de deuren te gaan bij mensen zijn de antwoorden vaak globaal en geen goede afspiegeling van de werkelijkheid.

Met 120 respondenten die ook nog uit drie verschillende wijken komen is het lastig om een onderzoek te doen wat generaliseerbaar is. Door meer 1 op 1 met de respondenten in gesprek te gaan kan wellicht beter begrepen worden hoe vaak zij bewegen voor alle vijf de verschillende onderwerpen. Hiermee kunnen de MET-scores van het compendium van fysieke activiteit ook beter worden toegepast.

Verschil in Leefomgeving

In dit onderzoek zijn de verschillende leeftijdsgroepen als subgroep geanalyseerd. Maar door de regressie analyse is voor een deel duidelijk dat ook verschillen lijken te zitten tussen de wijken. Voor

een vervolg onderzoek is het interessant om te zien of hier nog meer significante verbanden gevonden kunnen worden.

Referenties:

Afdeling ruimtelijke planvorming. (2021). *Bestemmingsplan Holtenbroek*. Geraadpleegd van <https://openarchivaris.nl/blob/f3/20/b00f3016cb0f2a2ee7f176235d0b.pdf>

Ainsworth, B. E., Haskell, W. L., Whitt, M. C., Irwin, M. L., Swartz, A. M., Strath, S. J., . . . Leon, A. S. (2000). Compendium of Physical Activities: an update of activity codes and MET intensities. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 32(Supplement), S498–S516. <https://doi.org/10.1097/00005768-200009001-00009>

Alfonzo, M. A. (2005). To Walk or Not to Walk? The Hierarchy of Walking Needs. *Environment and Behavior*, 37(6), 808–836. <https://doi.org/10.1177/0013916504274016>
Alle cijfers. (2021, 15 juni). Héél véél informatie over Wolfskuil (update 2021!). Geraadpleegd op 24 juni 2021, van <https://allecijfers.nl/buurt/wolfskuil-nijmegen/>

Alle cijfers. (2021, 13 juni). Héél véél informatie over Holtenbroek Iv (update 2021!). Geraadpleegd op 14 juni 2021, van <https://allecijfers.nl/buurt/holtenbroek-iv-zwolle/>

Alle cijfers. (2021, 13 juni). Héél véél informatie over Oosterflank (update 2021!). Geraadpleegd op 14 juni 2021, van <https://allecijfers.nl/buurt/oosterflank-rotterdam/>

Barton, H., & Grant, M. (2006). A health map for the local human habitat. *Journal of the Royal Society for the Promotion of Health*, 126(6), 252–253. <https://doi.org/10.1177/1466424006070466>

Blanes, Nuria & Sainz, Miquel & Milego, Roger & Ubach, Raquel. (2012). *Health and Quality of life Synthesis Report*. Urban Nexus project. Geraadpleegd van https://www.researchgate.net/publication/234026987_Health_and_Quality_of_life_Synthesis_Report

Bornstein, D. B., & Davis, W. J. (2014). The transportation profession's role in improving public health. *Institute of Transportation Engineers. ITE Journal*, 84(7), 18.

Broeders, D.W.J., H.D. Das, R.P.W. Jennissen, W.L. Tiemeijer en M. de Visser (2018) Van verschil naar potentieel: een realistisch perspectief op de sociaaleconomische gezondheidsverschillen, wrr-Policy Brief 7, Den Haag: wrr.

Calogiuri, G., & Chroni, S. (2014). The impact of the natural environment on the promotion of active living: An integrative systematic review. *BMC Public Health*, 14(1), 1–27. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-14-873>

Canon van Nederland. (z.d.). *Holtenbroek*. Geraadpleegd op 14 juni 2021, van <https://www.canonvannederland.nl/nl/overijssel/salland/zwolle/holtenbroek>

CBS. (2012, 3 juli). Steeds meer overgewicht. Geraadpleegd op 28 februari 2021, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2012/27/steeds-meer-overgewicht>

CBS. (2020a, 22 april). Beweegrichtlijnen. Geraadpleegd op 22 februari 2021, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/17/helpt-nederlanders-voldeed-in-2019-aan-beweegrichtlijnen/beweegrichtlijnen>

CBS. (2020b, 23 april). Helpt Nederlanders voldeed in 2019 aan beweegrichtlijnen. Geraadpleegd op 22 februari 2021, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/17/helpt-nederlanders-voldeed-in-2019-aan-beweegrichtlijnen>

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2021, 12 februari). *Hoeveel mensen met een migratieachtergrond wonen in Nederland?* Geraadpleegd op 22 juni 2021, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/dossier-asiel-migratie-en-integratie/hoeveel-mensen-met-een-migratieachtergrond-wonen-in-nederland-#:~:text=Van%20de%20totale%20Nederlandse%20bevolking,daarmee%20tot%20de%20tweede%20generatie>

Centraal en Cultureel Planbureau. (2021, 9 september). *De sociale staat van Nederland 2020*. Geraadpleegd op 15 juni 2021, van <https://digitaal.scp.nl/ssn2020/onderwijs/>

Clements, R. (2004). An Investigation of the Status of Outdoor Play. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 5(1), 68–80. <https://doi.org/10.2304/ciec.2004.5.1.10>

Corrected METs - Compendium of Physical Activities. (z.d.). Geraadpleegd op 13 juni 2021, van <https://sites.google.com/site/compendiumofphysicalactivities/corrected-mets>

Curtis, C., Babb, C., & Olaru, D. (2015). Built environment and children's travel to school. *Transport Policy*, 42, 21–33. <https://doi.org/10.1016/j.tranpol.2015.04.003>

Dahlgren, G., & Whitehead, M. (1991). Policies and strategies to promote social equity in health.

De Nederlandse Hartstichting. (z.d.). *Beweegnormen*. Geraadpleegd op 16 maart 2021, van <https://www.hartstichting.nl/gezond-leven/beweging/beweegnormen>

De Nederlandse Hartstichting. (z.d.). *Beweegnormen*. Geraadpleegd op 3 maart 2021, van <https://www.hartstichting.nl/gezond-leven/beweging/beweegnormen>

de Vries, S., van Dillen, S. M. E., Groenewegen, P. P., & Spreeuwenberg, P. (2013). Streetscape greenery and health: Stress, social cohesion and physical activity as mediators. *Social Science & Medicine*, 94, 26–33. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2013.06.030>

Dekhuijzen, P. (2021a, 16 februari). *We bewegen nóg minder door corona*. Geraadpleegd op 8 maart 2021, van <https://www.radboudumc.nl/nieuws/2021/we-bewegen-nog-minder-door-corona>

Dekhuijzen, P. (2021b, 2 maart). *Hoe gaan angstige mensen om met het coronavirus?* Geraadpleegd op 8 maart 2021, van <https://www.radboudumc.nl/nieuws/2021/hoe-angstige-mensen-omgaan-met-het-coronavirus>

Dielissen, M. (2019). *Physical (in)activity by school students as a result to the built environment* (Scriptie). Geraadpleegd van <https://theses.uibn.ru.nl/handle/123456789/8757>

Evelyn, C. (2010). *De invloed van de thuisomgeving op fysieke activiteit en overgewicht bij kinderen uit het lager onderwijs* (Master thesis). Universiteit Gent. Geraadpleegd van https://libstore.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/459/333/RUG01-001459333_2011_0001_AC.pdf

Frost, J. (2019, 15 maart). *Heteroscedasticity in Regression Analysis*. Geraadpleegd op 20 juni 2021, van <https://statisticsbyjim.com/regression/heteroscedasticity-regression/>

Fuchs, C. (2018). Henri lefebvre's theory of the production of space and the critical theory of communication. *Communication Theory*, 29(2), 129–150. <https://doi.org/10.1093/ct/qt025>

Gemeente Nijmegen. (2011). *Kansen voor groen in W-wijken*. Geraadpleegd van <https://www.nijmegen.nl/rapportenzoeker>

Gemeente Rotterdam. (z.d.). *Oosterflank | Rotterdam.nl*. Geraadpleegd op 14 juni 2021, van <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/oosterflank/>

Gezondheidsraad. (2010) Beweegredenen. De invloed van de gebouwde omgeving op ons beweeggedrag. Den Haag: Gezondheidsraad, 2010; publicatienr. 2010/04

Gezondheidsraad. (2012). *Sociale aspecten van de leefomgeving in relatie tot milieu en gezondheid*. Geraadpleegd van <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2012/07/11/sociale-aspecten-van-de-leefomgeving-in-relatie-tot-milieu-en-gezondheid>

Gezondheidsraad. (2017). *Beweegrichtlijnen 2017*. ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Geraadpleegd van <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2017/08/22/beweegrichtlijnen-2017>

Ghodieh, A., & Shtaya, D. A. (2019). Variation in the Nature of the Activities, Interactions, and Behavior Patterns of Visitors of Public Spaces in the City of Amman: The New Abdali and Al-Balad Districts as a Case Study. *International Journal of Social Science and Economics Invention*, 5(11), 180–193. <https://doi.org/10.23958/ijsssei/vol05-i11/171>

Gieling, J., de Vries, I., & Haartsen, T. (2020, 10 oktober). Subjectieve leefbaarheid: een nieuwe meetmethode getest. Geraadpleegd op 13 maart 2021, van <https://www.rooilijn.nl/artikelen/subjectieve-leefbaarheid-een-nieuwe-meetmethode-getest/>

Hansen, M. (2013). New geographies of conservation and globalisation: the spatiality of development for conservation in the iSimangaliso Wetland Park, South Africa. *Journal of Contemporary African Studies*, 31(3), 481–502. <https://doi.org/10.1080/02589001.2013.807566>

Heijst, L. (2020a, 6 juni). *Aannames bij statistische toetsen*. Geraadpleegd op 20 juni 2021, van <https://www.scribbr.nl/statistiek/aannames-statistiek/>

Heijst, L. (2020b, 6 juni). *Aannames bij statistische toetsen*. Geraadpleegd op 20 juni 2021, van <https://www.scribbr.nl/statistiek/aannames-statistiek/>

Holtenbroek IV, Zwolle | Weetmeer Buurtinformatie. (z.d.). Geraadpleegd op 14 juni 2021, van <http://www.weetmeer.nl/buurt/Zwolle/HoltenbroekIV/01933000>

Hoogendoorn, M. P., & de Hollander, E. L. (2016). *Belemmeringen en drijfveren voor sport en bewegen bij ondervertegenwoordigde groepen*. RIVM. Geraadpleegd van <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2016-0201.pdf> <https://dspace.library.uu.nl/handle/1874/207905>

Institute for Digital Research & Education. (z.d.). *Regression with SPSS for Simple Regression Analysis | SPSS Annotated Output*. Geraadpleegd op 21 juni 2021, van <https://stats.idre.ucla.edu/spss/webbooks/reg/chapter1/regression-with-spssannotated-spss-output-for-simple-regression-analysis/>

Integris. (2015, 10 september). *Stages of Life: Health for Every Age*. Geraadpleegd op 16 maart 2021, van <https://integrisok.com/resources/on-your-health/2015/october/stages-of-life-health-for-every-age>

Jacobs, J. M., Cohen, A., Hammerman-Rozenberg, R., Azoulay, D., Maaravi, Y., & Stessman, J. (2008). Going Outdoors Daily Predicts Long-Term Functional and Health Benefits Among Ambulatory Older People. *Journal of Aging and Health*, 20(3), 259–272. <https://doi.org/10.1177/0898264308315427>

Jagim, A. (2020, 8 juni). The importance of movement. Geraadpleegd op 24 februari 2021, van <https://www.mayoclinichealthsystem.org/hometown-health/featured-topic/the-importance-of-movement>

Jimenez, A., Mayo, X., & Copeland, R. J. (2020). The economic and social impact of promoting active living after the covid-19 crisis. *europa active*. Geraadpleegd van <https://www.europeactive.eu/covid19/economic-and-social-impact-promoting-active-living-after-covid-19-crisis>

Jongeneel-Grimen, B., Droomers, M., van Oers, H. A. M., Stronks, K., & Kunst, A. E. (2014). The relationship between physical activity and the living environment: A multi-level analyses focusing on changes over time in environmental factors. *Health & Place*, 26, 149–160. Geraadpleegd van <https://www.journals.elsevier.com/health-and-place>

KadastraleKaart.com - De gratis online kadasterkaart. (z.d.). Geraadpleegd op 13 juni 2021, van <https://kadastralekaart.com/buurt/wolfskuil-BU02680321>

KadastraleKaart.com - De gratis online kadasterkaart. (z.d.). Geraadpleegd op 22 juni 2021, van <https://kadastralekaart.com/buurt/oosterflank-BU05991467>

Kamp, I., & Passchier, W. F. (2012). Sociale aspecten van de leefomgeving in relatie tot milieu en gezondheid. Geraadpleegd van <https://www.gezondheidsraad.nl/binaries/gezondheidsraad/documenten/adviezen/2012/07/11/sociale-aspecten-van-de-leefomgeving-in-relatie-tot-milieu-en-gezondheid/advies-sociale-aspecten-van-de-leefomgeving-in-relatie-tot-milieu-en-gezondheid.pdf+&cd=1&hl=fy&ct=clnk&gl=nl>

Kenniscentrum Sport en Bewegen. (2021, 11 februari). *Beweegrichtlijnen*. Geraadpleegd op 16 maart 2021, van <https://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/producten/beweegrichtlijnen/>

Korzilius, H. (2000). De kern van survey-onderzoek.

Lakerveld, J., & Mackenbach, J. (2017). The Upstream Determinants of Adult Obesity. *Obesity Facts*, 10(3), 216–222. <https://doi.org/10.1159/000471489>

Lee, C. (2006). Environment and Active Living: The Roles of Health Risk and Economic Factors. *American journal of health promotion*, 293–304. <https://doi.org/10.4278/0890-1171-21.4s.293>

Lefebvre, H. (1991). *The Production Of Space*. Cornwall, Groot Brittannië: Blackwell Publishers.

Leidelmeijer, K. & van Kamp, I. (2003) *Kwaliteit van de Leefomgeving en Leefbaarheid. Naar een begrippenkader en conceptuele inkadering*, RIVM: 630950002/2003, RIGO rapport: 80330, RIGO/RIVM, Amsterdam & Bilthoven

Leidelmeijer, K., & van Kamp, I. (2001). *Kwaliteit van de Leefomgeving en Leefbaarheid*. Geraadpleegd van <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/630950002.pdf>

Leroy, E., Baert, D., & Vanmeldert, D. (2020, November 29). *De andere curves: populariteit van wandelen piekt tot ongeziene hoogte tijdens deze lockdown*. vrtnews.be. <https://www.vrt.be/vrtnews/nl/2020/11/27/wandelen-populair-tijdens-corona/>

Lesser, I. A., & Nienhuis, C. P. (2020). The Impact of COVID-19 on Physical Activity Behavior and Well-Being of Canadians. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(11), 3899. <https://doi.org/10.3390/ijerph17113899>

Loketgezondleven. (z.d.). *Een integrale aanpak van sport en bewegen*. Geraadpleegd op 23 juni 2021, van <https://www.loketgezondleven.nl/gezondheidsthema/sport-en-bewegen/een-integrale-aanpak>

Luhrmann, T. M. (2006). Subjectivity. *Anthropological Theory*, 6(3), 345–361. <https://doi.org/10.1177/1463499606066892>

Maugeri, G., Castrogiovanni, P., Battaglia, G., Pippi, R., D'Agata, V., Palma, A., ... Musumeci, G. (2020). The impact of physical activity on psychological health during Covid-19 pandemic in Italy. *Heliyon*, 6(6), 1–8. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e04315>

Meij, C. (2021, 22 maart). *Even slikken: de gemiddelde huizenprijs is weer flink gestegen in Nijmegen*. Geraadpleegd op 13 juni 2021, van <https://indebuurt.nl/nijmegen/nieuws/even-slikken-de-gemiddelde-huizenprijs-is-weer-flink-gestegen-in-nijmegen%7E132051/>

Ministerie van Algemene Zaken. (2021, 25 februari). Corona en sport (waaronder zwemmen, groepslessen en sportevenementen). Geraadpleegd op 1 maart 2021, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/cultuur-uitgaan-en-sport/sport>

Molotch, H. (1993). The space of Lefebvre. *Theory and Society*, 987–895. Geraadpleegd van <https://www.jstor.org/stable/pdf/658004.pdf>

Nicolaou, M., Gademan, M. G. J., Snijder, M. B., Engelbert, R. H. H., Dijkshoorn, H., Terwee, C. B., & Stronks, K. (2016). Validation of the SQUASH Physical Activity Questionnaire in a Multi-Ethnic Population: The HELIUS Study. *PLOS ONE*, 11(8), e0161066. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0161066>

Ontdek je plekje. (2016, 28 januari). Geraadpleegd op 13 juni 2021, van <https://susanisweg.nl/2013/02/04/ontdek-je-plekje/>

Özdemir, A. (2013). Designing Landscapes for Child Health. *Advances in Landscape Architecture*, 1. <https://doi.org/10.5772/55762>

Ozoo. (z.d.). *Weten wat er in jouw buurt of straat gebeurt?* - Oozo.nl. Geraadpleegd op 24 juni 2021, van <https://www.oozo.nl/>

Pharos. (2019, 24 januari). *De Leefplekmeter | Wat vind je van je leefplek?* Geraadpleegd op 21 maart 2021, van <https://www.pharos.nl/kennisbank/de-leefplekmeter-wat-vind-je-van-je-leefplek/>

Pharos. (2020, 19 februari). Sociaaleconomische Gezondheidsverschillen (SEGV). Geraadpleegd op 13 maart 2021, van <https://www.pharos.nl/factsheets/sociaaleconomische-gezondheidsverschillen-segv/>

Pharos. (2021, 1 februari). *Missie en visie*. Geraadpleegd op 8 maart 2021, van <https://www.pharos.nl/over-pharos/missie-en-visie/#in-de-gemeente-en-de-wijk>

Poulton, R., Caspi, A., Milne, B., Thomson, W. M., Taylor, A., Sears, M. R., & Moffitt, T. E. (2002). Association between children's experience of socioeconomic disadvantage and adult health: a life-course study. *The Lancet*, 360(9346), 1640–1645. [https://doi.org/10.1016/s0140-6736\(02\)11602-3](https://doi.org/10.1016/s0140-6736(02)11602-3)

Rijksoverheid. (2004). *Leefbaarheid van wijken*. Geraadpleegd van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2004/03/01/leefbaarheid-van-wijken>

RIVM. (2005). *De fysieke omgeving in relatie tot bewegen en voeding*. Geraadpleegd van <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/260301007.html>

RIVM. (2010). *Gezondheid en determinanten*. Bohn Stafleu Van Loghum. Geraadpleegd van <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/270061006.pdf>

RIVM. (2015, 15 september). *Bewegen*. Geraadpleegd op 22 februari 2021, van <https://www.rivm.nl/leefstijlmonitor/bewegen>

RIVM. (2020, 14 juli). *Waarom aandacht voor gezonde leefomgeving?* Geraadpleegd op 21 maart 2021, van <https://www.gezondeleefomgeving.nl/aandeslag/waarom-gezondheid>

RIVM. (z.d.-a). *Cijfers en feiten overgewicht*. Geraadpleegd op 28 februari 2021, van <https://www.loketgezondleven.nl/gezondheidsthema/overgewicht/cijfers-en-feiten-overgewicht>

RIVM. (z.d.-b). *Perceptie en gedrag*. Geraadpleegd op 13 maart 2021, van <https://www.rivm.nl/over-het-rivm/kennis-en-kunde/strategisch-programma-rivm/perceptie-en-gedrag>

RIVM. (z.d.-c). *Wat werkt bij de aanpak van gezondheidsverschillen | Loketgezondleven.nl*. Geraadpleegd op 13 maart 2021, van <https://www.loketgezondleven.nl/gezondheidsthema/sociaaleconomische-status-en-leefstijl>

Sociaal en Cultureel planbureau. (2018, 11 september). *De sociale staat van Nederland 2018*. Geraadpleegd op 15 juni 2021, van <https://digitaal.scp.nl/ssn2018/wonen/>

Space2move. (2019, 25 maart). Kennisagenda space2move. Geraadpleegd op 24 februari 2021, van https://www.zonmw.nl/fileadmin/zonmw/documenten/Preventie/Maak_ruimte_voor_gezondheid/Kennisagenda_531001323.pdf

Staatsen, B., Houweling, D., van Alphen, T., van der Ree, J., & Kruize, H. (2016). *Gezonde leefomgeving, gezonde mensen*. RIVM. Geraadpleegd van <https://denationaleomgevingsvisie.nl/publicaties/onderzoeken+en+adviezen+publicaties/HandlerDownloadFiles.ashx?idnv=1452510>

Statology. (2020, 5 juni). *How to Test for Multicollinearity in SPSS*. Geraadpleegd op 20 juni 2021, van <https://www.statology.org/multicollinearity-spss/>

Van den Berg, F. (2018). "Buiten zijn is bij ons de standaard". *TvV Tijdschrift voor Verzorgenden*, 50(7–8), 32–36. <https://doi.org/10.1007/s41183-018-0070-9>

van Everdingen, J., & Dreesens, D. (2011). Glossarium kwaliteit van zorg. *Glossarium kwaliteit van zorg*, 141–148. https://doi.org/10.1007/978-90-313-8731-1_22

Vennix, J. (2016). *Onderzoeks- en interventiemethodologie* (6de editie). Nijmegen, Nederland: Pearson Benelux B.V.

Verbeek-Oudijk, D., & Koper, I. (2021). Het leven in een verpleeghuis (Landelijk overzicht van de leefsituatie, ervaren kwaliteit van leven en zorg van oudere verpleeghuisbewoners in 2019). Sociaal en Cultureel Planbureau. Geraadpleegd van <https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2021/02/19/het-leven-in-een-verpleeghuis>

Verschuren, P., Doorewaard, H. (2015). *Het ontwerpen van een onderzoek* (5e druk ed.). Nijmegen: BOOM Lemma uitgevers.

Volksgesondheidszorg. (z.d.). *Bewegen | Cijfers & Context | Huidige situatie | Volksgesondheidszorg.info*. Geraadpleegd op 16/25 maart 2021, van <https://www.volksgesondheidszorg.info/onderwerp/bewegen/cijfers-context/huidige-situatie#definitie--node-normen-en-adviezen-voor-sport-en-bewegen>

Weetmeer. (z.d.). Geraadpleegd op 14 juni 2021, van <http://data.weetmeer.nl/buurt/item/view/05991467>

Wendel-Vos, G., Jantine Schuit, A., Saris, W. H. M., & Kromhout, D. (2003). Reproducibility and relative validity of the short questionnaire to assess health-enhancing physical activity. *Journal of Clinical Epidemiology*, 56(12), 1163–1169. [https://doi.org/10.1016/s0895-4356\(03\)00220-8](https://doi.org/10.1016/s0895-4356(03)00220-8)

Wendel-Vos, W., & Schuit, J. (2004). *SQUASH (Short QUestionnaire to ASses Health enhancing physical activity)*. Geraadpleegd van https://meetinstrumentenzorg.nl/wp-content/uploads/instrumenten/503_2_N.pdf

Wenting, A., Gruters, A., van Os, Y., Verstraeten, S., & Valentijn, S. (2020, 7 maart). Medisch-psychologische nazorg van COVID-19. *De Psycholoog*, 5(7). Geraadpleegd van <https://www.tijdschriftdepsycholoog.nl>

Westenhöfer, J., Buchcik, J., & Borutta, J. (2019). Healthy Neighbourhoods: Health Promotion and Prevention in Urban Neighbourhoods. *Proceedings 5th CARPE Conference: Horizon Europe and beyond*, 236–243. <https://doi.org/10.4995/carpe2019.2019.10216>

White, R., & Stoecklin, V. (1998). Children's outdoor play & learning environments: Returning to nature. *Early Childhood News*, 10(2), 24–30.

WHO. (2020, 26 november). Physical activity. Geraadpleegd op 19 maart 2021, van <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/physical-activity>

Wiedmann, F., & Salama, A. M., (2012). The Role of Architecture in Producing Urban Qualities for Sustainability: Implications for the Future of Architectural Education.

Wijkprofiel Rotterdam. (z.d.). Geraadpleegd op 14 juni 2021, van

<https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2018/rotterdam/prins-alexander/oosterflank>

Wolfskuil, Nijmegen | Weetmeer Buurtinformatie. (z.d.). Geraadpleegd op 13 juni 2021, van

<http://www.weetmeer.nl/buurt/Nijmegen/Wolfskuil/02680321>

Zeeuw, J. (2019, 9 december). *Hoeveel moet je als 65-plusser bewegen om gezond te blijven?* Geraadpleegd op 16 maart 2021, van <https://www.allesoversport.nl/thema/gezonde-leefstijl/hoeveel-moet-je-als-65-plusser-bewegen-om-gezond-te-blijven/>

Zhang, Z. (2006). *What is lived space?* Ephemera. Geraadpleegd van

<http://www.ephemerajournal.org/sites/default/files/6-2zhang.pdf>

ZonMw. (z.d.). Ruimte voor Bewegen in de Regio (Space2Move) - ZonMw. Geraadpleegd op 25 februari 2021, van <https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/gezondheidsbescherming/programmas/project-detail/preventieprogramma-5/ruimte-voor-bewegen-in-de-regio-space2move/>

Bijlage 1 Leefplekmeter

Leefplekmeter Oosterflank 2021 - voor Buurtmonitor

Start of Block: Introductie

0.1 Leefplekmeter en Oosterflank

Inwoners van de wijk Oosterflank weten zelf het beste wat er goed is in hun wijk en wat beter kan. Waar tegels vervangen kunnen worden door planten. Waar ruimte is voor een speelplek, of voor een gezellige zitplek.

Waarom een leefplekmeter?

Jouw omgeving heeft invloed op je gezondheid. Dat kan op veel verschillende manieren, door lopen of fietsen, geluid of groen. Soms zijn die dingen goed en soms minder goed. Dat wordt duidelijk door deze Leefplekmeter. Als je weet wat goed is en wat beter kan, kun je dingen veranderen. Daarom horen we graag jouw mening. Zo kunnen we samen zorgen voor een fijne omgeving.

Deze vragenlijst gaat over de omgeving waar je woont. Dit zijn je straat, de buurt en andere plekken dichtbij huis.

Wat gaat de vragenlijst over?

De vragen gaan over 14 onderwerpen:

1. Wandelen en fietsen
2. Openbaar vervoer
3. Verkeer en parkeren
4. Straten en openbare ruimtes
5. Natuur en groen
6. Spelen en vrije tijd
7. Winkels, sportplekken, huisartsen
8. Werk
9. Wonen
10. Contact in de buurt
11. Trots op de buurt
12. Veiligheid
13. Schoon en netjes
14. Meedoen en meepraten

Door antwoord op de vragen te geven, zeg je wat je goed en minder goed vindt in jouw buurt. Zo kun je samen met je buurt, en de gemeente keuzes maken voor volgende stappen.

Geef alle 14 onderwerpen een score op de schaal van 1 tot en met 10. 1 is niet goed. 10 is heel erg goed.

Geef aan waarom je dit cijfer geeft. Alle cijfers zijn goed. Het gaat om wat jij van jouw buurt vindt.

0.2

Privacy

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de Radboud Universiteit. Wanneer u meedoet aan dit onderzoek, verwerken we de persoonsgegevens die u invult. Wij houden ons hierbij aan de regels uit de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Uw gegevens worden alleen gebruikt voor dit onderzoek en blijven bewaard om te kunnen toetsen of woonervaringen in de loop der jaren wijzigen. Nadat deze analyses zijn gedaan, worden de gegevens verwijderd. De uitkomsten van het onderzoek zijn volledig anoniem en dus niet naar u te herleiden. U bepaalt tijdens het onderzoek zelf welke vragen u wel of niet beantwoordt.

Heeft u vragen over uw privacy bij deelname aan dit onderzoek? Stel ze gerust aan onze interviewer, hij/zij vertelt u graag meer.

0.3 Ik ben akkoord met de privacy verklaring en doe graag mee aan dit onderzoek

Ja (1)

Nee (2)

End of Block: Introductie

Start of Block: Deelname niet mogelijk

21.1 Helaas, u kunt niet meedoen aan dit onderzoek.

Klik op het pijltje onderaan om de vragenlijst af te ronden.

End of Block: Deelname niet mogelijk

Start of Block: Doelgroep

0.4 Doelgroep

Deze vragenlijst is bedoeld voor bewoners van Oosterflank. Iedere bewoner mag deze vragenlijst invullen. Invullen kunt u alleen doen, of samen met uw partner, kinderen of andere huisgenoten. U mag deze lijst maximaal één keer invullen.

0.5 Woont u in Oosterflank?

Ja (1)

Nee (2)

End of Block: Doelgroep

Start of Block: 1. Wandelen en Fietsen

1.1

Wandelen en fietsen

1. Kunt u fijn wandelen en fietsen in uw buurt?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Heeft u last van ander verkeer tijdens het lopen of fietsen? Denk aan auto's of scooters.
- Moet u vaak omlopen of omfietsen om ergens te kunnen komen?
- Is het veilig om te lopen en fietsen in uw buurt?
- Zijn er genoeg goede stoepen en fietspaden goed (mooi, zonder gaten en losse tegels)?
- Zijn er bankjes langs stoepen en fietspaden?

1 = Het is heel slecht, alles kan beter.

10 = Het is heel goed, niks kan beter.

Uitleg: schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kunt u fijn wandelen en fietsen in uw buurt? (1)										

1.4 Beweegt u sinds het coronavirus meer of minder in uw buurt?

- Ik ben meer gaan bewegen (1)
- Ik ben minder gaan bewegen (2)
- Ik ben even veel blijven bewegen (3)

2.1

Openbaar vervoer

2. Bent u blij met het openbaar vervoer bij u in de buurt?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Rijdt het openbaar vervoer vaak genoeg en op tijd?
- Brengt het openbaar vervoer u naar de goede plek?
- Kunt u makkelijk naar de halte toe komen?
- Zijn de haltes zelf een prettige plek?
- Zijn er bankjes en prullenbakken bij de haltes?

1 = Het is heel slecht, alles kan beter.

10 = Het is heel goed, niks kan beter.

Uitleg: schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bent u blij met het openbaar vervoer bij u in de buurt? (1)	

3.1

Verkeer en parkeren

3. Bent u blij met het verkeer en de parkeerplekken?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Voelt u zich veilig in het verkeer?
- Zijn de regels voor het verkeer op alle plekken duidelijk?
- Heeft u last door het verkeer? Denk aan geluid en stank.
- Vindt u het verkeer te druk?
- Zijn de parkeerplekken veilig om te parkeren?
- Kunt u prettig met de auto rijden in uw buurt?

1 = Het is heel slecht, alles kan beter.

10 = Het is heel goed, niks kan beter

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bent u blij met het verkeer en de parkeerplekken? (1)	

4.1

Straten en openbare ruimtes

4. Ziet uw buurt er mooi uit?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Zijn er beelden, pleinen of bijzondere gebouwen die de buurt mooier maken?
- Zien de gebouwen en straten er goed uit of zijn deze oud of kapot?

1 = Het is heel slecht, alles kan beter.

10 = Het is heel goed, niks kan beter.

Uitleg: schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ziet uw buurt er mooi uit? (1)	

5.1

Natuur en groen

5. Bent u blij met de natuur en het groen in uw buurt?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Zijn er genoeg bomen, struiken en groen in uw buurt?
- Is de natuur en het groen mooi in uw buurt?
- Kunt u genieten van de natuur en het groen?
- Gaat u graag naar het bos in de buurt?

1 = *Het is heel slecht, alles kan beter.*

10 = *Het is heel goed, niks kan beter.*

Uitleg: *schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.*

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bent u blij met de natuur en het groen in uw buurt? (1)	

5.6 Gaat u sinds het corona-virus meer of minder vaak naar een bos of park in uw buurt?

- Ik ga vaker naar een bos of park in mijn buurt (1)
- Ik ga minder vaak naar een bos of park in mijn buurt (2)
- Ik ga even vaak naar een bos of park in mijn buurt (3)

6.1

Spelen en vrije tijd

6. Zijn er goede speelplekken en goede buitenplekken?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Is er buiten genoeg te spelen, plezier te hebben, te sporten of te bewegen voor jong en oud?
- Kunnen kinderen van alle leeftijden leuk en veilig buiten spelen?
- Zijn deze plekken schoon en netjes?
- Is het veilig op deze plekken buiten? Ook als het vroeg of laat is? En ook in de zomer en winter?
- Kunt u makkelijk naar deze plekken toe komen?

1 = Het is heel slecht, alles kan beter.

10 = Het is heel goed, niks kan beter.

Uitleg: schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Zijn er goede speelplekken en goede buitenplekken? (1)	

7.1

Winkels, sport clubs, huisartsen

7. Bent u blij met plekken zoals winkels, sport clubs, huisartsen in uw buurt?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Zijn er voor u bijvoorbeeld genoeg:
 - winkels,
 - sport clubs,
 - huisartsen,
 - Voorzieningshart Op de Heuvel,
 - eetplekken
- Zijn ze dichtbij?
- Kunt u er makkelijk komen?
- Zijn ze netjes en veilig?

1 = Het is heel slecht, alles kan beter.

10 = Het is heel goed, niks kan beter.

Uitleg: schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bent u blij met plekken zoals winkels, sport clubs, huisartsen in uw buurt? (1)	

8. Is er voldoende werk in uw omgeving?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Is er verschillend werk in uw omgeving?
- Kunt u hulp krijgen bij het vinden van werk in uw buurt?
- Kunt u hulp krijgen bij het starten van een bedrijf in uw buurt?
- Kent u plekken in de buurt waar u een opleiding kunt doen?
- Kent u plekken waar u als vrijwilliger kunt werken?

1 = *Het is heel slecht, alles kan beter.*

10 = *Het is heel goed, niks kan beter.*

Uitleg: schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Is er voldoende werk in uw omgeving? (1)	

9.1

Wonen

9. Woont u fijn?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Zijn de huizen in uw buurt mooi?
- Zijn er verschillende soorten huizen te vinden? Denk aan huren en kopen, groot en klein.
- Zijn huizen te duur?
- Wilt u op deze plek blijven wonen?

1 = *Het is heel slecht, alles kan beter.*

10 = *Het is heel goed, niks kan beter.*

Uitleg: schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Woont u fijn? (1)	

10.1

Contact in de buurt

10. Zijn er genoeg plekken om andere mensen te ontmoeten?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Heeft u goed contact met uw buren?
- Ontmoet u makkelijk andere mensen in de buurt? Of vindt u dit lastig?
- Zijn er gezellige plekken om af te spreken?
- Is het gezellig in uw buurt?
- Waar komt u samen met anderen?

1 = *Het is heel slecht, alles kan beter.*

10 = *Het is heel goed, niks kan beter.*

Uitleg: *schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.*

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11.1

Trots op de buurt

11. Bent u trots op de buurt?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Vindt u de geschiedenis van uw buurt belangrijk?
- Kent u de gewoontes van uw buurt?
- Voelt u zich thuis in uw buurt?
- Vertelt u graag anderen over uw buurt?
- Wat vinden vrienden en familie van uw buurt?

1 = *Het is heel slecht, alles kan beter.*

10 = *Het is heel goed, niks kan beter.*

Uitleg: *schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.*

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bent u trots op de buurt? (1)	

12.1

Veiligheid

12. Voelt u zich thuis en in uw buurt veilig?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Is uw buurt veilig?
- Voelt u zich veilig in uw huis en buiten uw huis?
- Zijn er momenten dat u zich minder veilig voelt?
- Zijn er plekken waar u zich onveilig voelt?

1 = *Het is heel slecht, alles kan beter.*

10 = *Het is heel goed, niks kan beter.*

Uitleg: schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Voelt u zich thuis en in uw buurt veilig? (1)	

13.1

Schoon en netjes

13. Is uw buurt netjes?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Wordt alles goed en snel opgeruimd?
- Heeft u last van afval of hondenpoep?
- Worden er dingen kapot gemaakt?
- Zijn er genoeg plekken waar u afval naar toe kunt brengen?
- Helpt iedereen (bewoners en gemeente) mee met het schoon en netjes houden van de buurt?

1 = *Het is heel slecht, alles kan beter.*

10 = *Het is heel goed, niks kan beter.*

Uitleg: schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Is uw buurt netjes? (1)	

14.1

Meedoen en meepraten

14. Mag u meepraten over beslissingen in uw buurt?

U kunt denken aan deze vragen bij het bepalen van uw score:

- Weet u hoe u kunt meepraten over beslissingen in uw woonwijk?
- Kunt u meepraten over dingen die u belangrijk vindt?
- Luisteren mensen naar u?
- Werkt u soms samen aan uw buurt met het buurtwerk, de gemeente of een andere organisatie?
- Weet u waar u binnen kunt lopen voor ideeën en vragen?

1 = *Het is heel slecht, alles kan beter.*

10 = *Het is heel goed, niks kan beter.*

Uitleg: *schuif het balkje naar rechts en links om uw score te geven.*

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Mag u meepraten over beslissingen in uw buurt? (1)

18.01 Uw situatie

U bent nu bij het laatste deel van de leefplekmeter.

Hier wordt gevraagd naar uw situatie. Zo kunnen behoeften van verschillende groepen bewoners in kaart worden gebracht.

18.02 Ik ben een:

- Man (1)
- Vrouw (2)
- Anders (3)
- Wil ik niet zeggen (4)

18.03 Mijn geboortjaar is:

18.04 Mijn situatie is:

- Ik werk (1)
 - Ik studeer/ ik ga naar school (2)
 - Ik zoek werk (3)
 - Ik ben huisvrouw/ huisman (4)
 - Ik ben met pensioen (5)
 - Anders (6)
 - Wil ik niet zeggen (7)
-

18.05 Mijn hoogst afgeronde opleiding:

18.10 Ik woon in:

- een huurhuis. (1)
 - een koophuis. (2)
-

18.13 Ik ben geboren in (land):

18.14 Mijn ouders zijn geboren in (land(en)):

Bijlage 2: SQUASH

Q106 Hoe inspannend is uw werk? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Licht en matig inspannend werk (zittend/ staand werk, met af en toe lopen, zoals bureauwerk of lopend met lichte lasten) (1)
- Zwaar inspannend werk (lopend werk of werk waarbij regelmatig zware dingen moeten worden opgetild) (2)
- Niet van toepassing, geen werk of school (3)

Display This Question:

If Hoe inspannend is uw werk? (meerdere antwoorden mogelijk) = Licht en matig inspannend werk (zittend/ staand werk, met af en toe lopen, zoals bureauwerk of lopend met lichte lasten)

Q107 Gemiddeld aantal uur per dag (licht en matig inspannend werk)

- Minder dan 1 uur (1)
 - Tussen de 1-2 uur (2)
 - Tussen de 3-4 uur (3)
 - Tussen de 4-5 uur (4)
 - Tussen de 5-6 uur (5)
 - Tussen de 6-7 uur (6)
 - Meer dan 7 uur (7)
-

Display This Question:

If Hoe inspannend is uw werk? (meerdere antwoorden mogelijk) = Zwaar inspannend werk (lopend werk of werk waarbij regelmatig zware dingen moeten worden opgetild)

Q108 Gemiddeld aantal uur per dag (zwaar inspannend werk)

- Minder dan 1 uur (1)
- Tussen de 1-2 uur (2)
- Tussen de 2-3 uur (3)
- Tussen de 3-4 uur (4)
- Tussen de 4-5 uur (5)
- Tussen de 6-7 uur (6)
- Meer dan 7 uur (7)

End of Block: Lichamelijke activiteit, werk/school SQUASH

Start of Block: Huishoudelijke activiteiten SQUASH

Q101 Als u huishoudelijke activiteiten doet, hoe inspannend is dat dan? (meerdere antwoorden mogelijk)

Licht en matig inspannend huishoudelijk werk (staand werk, zoals koken, afwassen, strijken, kind eten geven/in bad doen en lopend werk, zoals stofzuigen, boodschappen doen) (1)

Zwaar inspannend huishoudelijk werk (vloer schrobben, tapijt uitkloppen, met zware boodschappen lopen) (2)

Display This Question:

If Als u huishoudelijke activiteiten doet, hoe inspannend is dat dan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Licht en matig inspannend huishoudelijk werk (staand werk, zoals koken, afwassen, strijken, kind eten geven/in bad doen en lopend werk, zoals stofzuigen, boodschappen doen)

Q102 Aantal dagen per week (licht en matig inspannend huishoudelijk werk)

1 (1)

2 (2)

3 (3)

4 (4)

5 (5)

6 (6)

7 (7)

Display This Question:

If Als u huishoudelijke activiteiten doet, hoe inspannend is dat dan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Licht en matig inspannend huishoudelijk werk (staand werk, zoals koken, afwassen, strijken, kind eten geven/in bad doen en lopend werk, zoals stofzuigen, boodschappen doen)

Q103 Gemiddeld aantal uur per dag (licht en matig inspannend huishoudelijk werk)

- Minder dan 30 minuten per dag (1)
 - Tussen de 30-60 minuten (2)
 - Tussen de 60-90 minuten (3)
 - Tussen de 90-120 minuten (4)
 - Meer dan 120 minuten (5)
-

Display This Question:

If Als u huishoudelijke activiteiten doet, hoe inspannend is dat dan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Zwaar inspannend huishoudelijk werk (vloer schrobben, tapijt uitkloppen, met zware boodschappen lopen)

Q104 Aantal dagen per week (zwaar inspannend huishoudelijk werk)

- 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - 7 (7)
-

Display This Question:

If Als u huishoudelijke activiteiten doet, hoe inspannend is dat dan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Zwaar inspannend huishoudelijk werk (vloer schrobben, tapijt uitkloppen, met zware boodschappen lopen)

Q105 Gemiddeld aantal uur per dag (zwaar inspannend huishoudelijk werk)

- Minder dan 30 minuten (1)
- Tussen de 30-60 minuten (2)
- Tussen de 60-90 minuten (3)
- Tussen de 90-120 minuten (4)
- Meer dan 120 minuten (5)

End of Block: Huishoudelijke activiteiten SQUASH

Start of Block: Sport SQUASH

Q109 Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Geen (1)
- Sport 1 (2) _____
- Sport 2 (3) _____
- Sport 3 (4) _____
- Sport 4 (5) _____

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 1

Q110 Aantal dagen per week (sport 1)

1 (1)

2 (2)

3 (3)

4 (4)

5 (5)

6 (6)

7 (7)

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 1

Q111 Gemiddelde tijd per keer (sport 1)

Minder dan 30 minuten (1)

Tussen de 30-60 minuten (2)

Tussen de 60-90 minuten (3)

Tussen de 90-120 minuten (4)

Meer dan 120 minuten (5)

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 1

Q112 Inspanning (sport 1)

- Langzaam (1)
 - Gemiddeld (2)
 - Zwaar (3)
-

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 2

Q113 Aantal dagen per week (sport 2)

- 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - 7 (7)
-

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 2

Q114 Gemiddelde tijd per keer (sport 2)

- Minder dan 30 minuten (1)
 - Tussen de 30-60 minuten (2)
 - Tussen de 60-90 minuten (3)
 - Tussen de 90-120 minuten (4)
 - Meer dan 120 minuten (5)
-

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 2

Q115 Inspanning (sport 2)

- Langzaam (1)
 - Gemiddeld (2)
 - Zwaar (3)
-

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 3

Q116 Aantal dagen per week (sport 3)

1 (1)

2 (2)

3 (3)

4 (4)

5 (5)

6 (6)

7 (7)

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 3

Q117 Gemiddelde tijd per keer (sport 3)

Minder dan 30 minuten (1)

Tussen de 30-60 minuten (2)

Tussen de 60-90 minuten (3)

Tussen de 90-120 minuten (4)

Meer dan 120 minuten (5)

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 3

Q118 Inspanning (sport 3)

- Langzaam (1)
 - Gemiddeld (2)
 - Zwaar (3)
-

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 4

Q119 Aantal dagen per week (sport 4)

- 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - 7 (7)
-

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 4

Q120 Gemiddelde tijd per keer (sport 4)

- Minder dan 30 minuten (1)
 - Tussen de 30-60 minuten (2)
 - Tussen de 60-90 minuten (3)
 - Tussen de 90-120 minuten (4)
 - Meer dan 120 minuten (5)
-

Display This Question:

If Aan hoeveel sporten doet u? (meerdere antwoorden mogelijk) = Sport 4

Q121 Inspanning (sport 4)

- Langzaam (1)
- Gemiddeld (2)
- Zwaar (3)

End of Block: Sport SQUASH

Start of Block: Vrije tijd SQUASH

Q122 Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Wandelen (1)
 - Fietsen (2)
 - Tuinieren (3)
 - Klussen/doe-het-zelven (4)
 - Anders, namelijk ... (5) _____
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Wandelen

Q123 Aantal dagen per week (wandelen)

- 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - 7 (7)
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Wandelen

Q124 Gemiddelde tijd per dag (wandelen)

- Minder dan 30 minuten (1)
 - Tussen de 30-60 minuten (2)
 - Tussen de 60-90 minuten (3)
 - Tussen de 90-120 minuten (4)
 - Meer dan 120 minuten (5)
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Wandelen

Q125 Inspanning (wandelen)

- Langzaam (1)
 - Gemiddeld (2)
 - Zwaar (3)
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Fietsen

Q126 Aantal dagen per week (fietsen)

- 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - 7 (7)
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Fietsen

Q127 Gemiddelde tijd per dag (fietsen)

- Minder dan 30 minuten (1)
 - Tussen de 30-60 minuten (2)
 - Tussen de 60-90 minuten (3)
 - Tussen de 90-120 minuten (4)
 - Meer dan 120 minuten (5)
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Fietsen

Q128 Inspanning (fietsen)

- Langzaam (1)
 - Gemiddeld (2)
 - Zwaar (3)
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Tuinieren

Q129 Aantal dagen per week (tuinieren)

1 (1)

2 (2)

3 (3)

4 (4)

5 (5)

6 (6)

7 (7)

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Tuinieren

Q130 Gemiddelde tijd per dag (tuinieren)

Minder dan 30 minuten (1)

Tussen de 30-60 minuten (2)

Tussen de 60-90 minuten (3)

Tussen de 90-120 minuten (4)

Meer dan 120 minuten (5)

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Tuinieren

Q131 Inspanning (tuinieren)

- Langzaam (1)
 - Gemiddeld (2)
 - Zwaar (3)
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Klussen/doe-het-zelven

Q132 Aantal dagen per week (klussen/doe-het-zelven)

- 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - 7 (7)
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Klussen/doe-het-zelven

Q133 Gemiddelde tijd per dag (klussen/doe-het-zelven)

- Minder dan 30 minuten (1)
 - Tussen de 30-60 minuten (2)
 - Tussen de 60-90 minuten (3)
 - Tussen de 90-120 minuten (4)
 - Meer dan 120 minuten (5)
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Klussen/doe-het-zelven

Q134 Inspanning (klussen/doe-het-zelven)

- Langzaam (1)
 - Gemiddeld (2)
 - Zwaar (3)
-

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Anders, namelijk ...

Q135 Aantal dagen per week (anders)

1 (1)

2 (2)

3 (3)

4 (4)

5 (5)

6 (6)

7 (7)

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Anders, namelijk ...

Q136 Gemiddelde tijd per dag (anders)

Minder dan 30 minuten (1)

Tussen de 30-60 minuten (2)

Tussen de 60-90 minuten (3)

Tussen de 90-120 minuten (4)

Meer dan 120 minuten (5)

Display This Question:

If Wat voor activiteiten doet u in uw vrije tijd? (meerdere antwoorden mogelijk) = Anders, namelijk ...

Q137 Inspanning (anders)

- Langzaam (1)
- Gemiddeld (2)
- Zwaar (3)

End of Block: Vrije tijd SQUASH

Start of Block: Woon- werkverkeer SQUASH

Q138 Welk vervoersmiddel gebruikt u om naar uw werk/school te gaan? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Lopen van/naar werk of school (1)
- Fietsen van/naar werk of school (2)
- Rijden met motorvoertuig van/naar werk of school (3)
- Met het openbaar vervoer (4)

Display This Question:

If Welk vervoersmiddel gebruikt u om naar uw werk/school te gaan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Lopen van/naar werk of school

Q139 Aantal dagen per week (lopen)

- 1 (1)
- 2 (2)
- 3 (3)
- 4 (4)
- 5 (5)
- 6 (6)
- 7 (7)

Display This Question:

If Welk vervoersmiddel gebruikt u om naar uw werk/school te gaan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Lopen van/naar werk of school

Q140 Gemiddelde tijd per dag (lopen)

- Minder 15 minuten (1)
- Tussen de 15-30 minuten (2)
- Tussen de 30-45 minuten (3)
- Tussen de 45-60 minuten (4)
- Meer dan 1 uur (5)

Display This Question:

If Welk vervoersmiddel gebruikt u om naar uw werk/school te gaan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Lopen van/naar werk of school

Q141 Inspanning (lopen)

- Langzaam (1)
- Gemiddeld (2)
- Zwaar (3)

Display This Question:

If Welk vervoersmiddel gebruikt u om naar uw werk/school te gaan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Fietsen van/naar werk of school

Q142 Aantal dagen per week (fietsen)

1 (1)

2 (2)

3 (3)

4 (4)

5 (5)

6 (6)

7 (7)

Display This Question:

If Welk vervoersmiddel gebruikt u om naar uw werk/school te gaan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Fietsen van/naar werk of school

Q143 Gemiddelde tijd per dag (fietsen)

Minder dan 15 minuten (1)

Tussen de 15-30 minuten (2)

Tussen de 30-45 minuten (3)

Tussen de 45-60 minuten (4)

Meer dan 1 uur (5)

Display This Question:

If Welk vervoersmiddel gebruikt u om naar uw werk/school te gaan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Fietsen van/naar werk of school

Q144 Inspanning (fietsen)

- Langzaam (1)
 - Gemiddeld (2)
 - Zwaar (3)
-

Display This Question:

If Welk vervoersmiddel gebruikt u om naar uw werk/school te gaan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Rijden met motorvoertuig van/naar werk of school

Q145 Aantal dagen per week (motorvoertuig)

- 1 (1)
 - 2 (2)
 - 3 (3)
 - 4 (4)
 - 5 (5)
 - 6 (6)
 - 7 (7)
-

Display This Question:

If Welk vervoersmiddel gebruikt u om naar uw werk/school te gaan? (meerdere antwoorden mogelijk) = Rijden met motorvoertuig van/naar werk of school

Q146 Gemiddelde tijd per dag (motorvoertuig)

- Minder dan 15 minuten (1)
- Tussen de 15-30 minuten (2)
- Tussen de 30-45 minuten (3)
- Tussen de 45-60 minuten (4)
- Meer dan 60 minuten (5)

19.1 Heeft u nog een toevoeging of opmerking over uw antwoorden?

20.1 Laatste boodschap

U heeft zojuist de enquête ingevuld.

Afsluiting

Dit is het einde van de enquête. Hartelijk dank voor uw deelname!

Bijlage 3: Output SPSS

3.1: Missing values

Voor de persoonsgegevens en de kenmerken van de wijk is een frequentie analyse gedaan om te kijken wat de missing values waren.

Statistics

	N	
	Valid	Missing
Geslacht	143	0
Leeftijd	136	7
Opleidingsniveau	139	4
Tijdsbesteding	143	0
Geboorteland	142	1
Soort Huis	143	0

Statistics

	N	
	Valid	Missing
Wandelen en Fietsen	133	1
Openbaar vervoer	104	30
Verkeer en Parkeren	127	7
Straten en Openbare ruimte	134	0
Natuur en Groen	134	0
Spelen en Vrije tijd	120	14

Winkels, Sportclubs, Huisartsen	134	0
Werkgelegenheid	104	30
Woon Waardering	134	0
Contact	131	3
Trots op de buurt	134	0
Veiligheid	133	1
Schoon en Netjes	132	2
Meedoen en meepraten	115	19

3.2: Demografische gegeven

Geslacht

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Man	46	38,3	38,3	38,3
	Vrouw	74	61,7	61,7	100,0
	Total	120	100,0	100,0	

Soort Huis

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Koophuis	58	48,3	48,3	48,3
	Huurhuis	62	51,7	51,7	100,0
	Total	120	100,0	100,0	

Geboorteland Ouders

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Nederland	86	71,7	71,7	71,7
	Turkijke	5	4,2	4,2	75,8
	Marokko	2	1,7	1,7	77,5
	Curaçao	3	2,5	2,5	80,0
	Iran	1	,8	,8	80,8
	Suriname	6	5,0	5,0	85,8

Indonesië	2	1,7	1,7	87,5
Algerije	1	,8	,8	88,3
Kaapverdië	1	,8	,8	89,2
Servië	1	,8	,8	90,0
Ghana	1	,8	,8	90,8
Wit-Rusland	1	,8	,8	91,7
Soedan	1	,8	,8	92,5
Nederland en Turkije	1	,8	,8	93,3
Nederland en Duitsland	3	2,5	2,5	95,8
Nederland en Indonesië	2	1,7	1,7	97,5
West Afrika	1	,8	,8	98,3
Nederland en Engeland	1	,8	,8	99,2
Egypte en Marokko	1	,8	,8	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Opleidingsniveau

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Hoog	54	45,0	45,8	45,8
	Middelbaar	40	33,3	33,9	79,7
	Laag	24	20,0	20,3	100,0
	Total	118	98,3	100,0	
Missing	System	2	1,7		
Total		120	100,0		

Leeftijdsgroep

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Groep 1	23	19,2	19,2	19,2
	Groep 2	29	24,2	24,2	43,3
	Groep 3	36	30,0	30,0	73,3
	Groep 4	32	26,7	26,7	100,0
	Total	120	100,0	100,0	

Tijdsbesteding

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ik studeer/ ik ga naar school	11	9,2	9,2	9,2
	Ik werk	65	54,2	54,2	63,3
	Ik ben met pensioen	31	25,8	25,8	89,2
	Anders	4	3,3	3,3	92,5
	Ik ben huisvrouw/ huisman	5	4,2	4,2	96,7
	Ik zoek werk	4	3,3	3,3	100,0
	Total	120	100,0	100,0	

Vervolgens is voor de 3 losse wijken de zelfde analyse gerund, hiervoor is de data set gesplitst:

Split File ×

- Response ID [R...]
- Geslacht [Gela...]
- Leeftijd [Leeftijd]
- Leeftijdsgroep [...]
- Geboortejaar [G...]
- Tijdsbesteding [...]
- Hoogste Opleidi...
- Opleidingsnivea...
- Soort Huis [Huis]
- Aantal jaar in W...

Analyze all cases, do not create groups

Compare groups

Organize output by groups

Groups Based on:

Welke Wijk [Wijk]

Sort the file by grouping variables

File is already sorted

3.3 MET-score:

Current Status: Analysis by groups is off.

Statistics

		MET Huishouden	MET Vrije tijd	MET Sport	MET-score
N	Valid	120	120	120	120

Missing	0	0	0	0
Mean	737,5417	1332,0875	419,6333	2416,0083

Per leeftijd

Bewegingsactiviteit
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Bewegingsarmoede
Voldoende beweegactiviteit
Voldoende beweegactiviteit
Voldoende beweegactiviteit
Voldoende beweegactiviteit
Genoeg beweegactiviteit
Genoeg beweegactiviteit
Genoeg beweegactiviteit
Genoeg beweegactiviteit
Genoeg beweegactiviteit

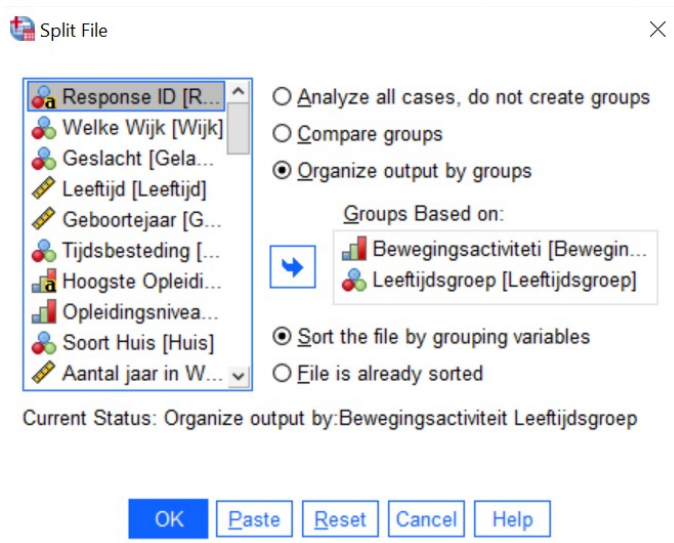
Bewegingsactiviteit

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Bewegingsarmoede	23	19,2	19,2	19,2
	Voldoende beweegactiviteit	15	12,5	12,5	31,7
	Genoeg beweegactiviteit	82	68,3	68,3	100,0
	Total	120	100,0	100,0	

Dit is voor de verschillende leeftijdsgroepen gedaan met de optie Split File.

3.4: Perceptie bewoners op wijk

Eerst voor elke leeftijdsgroep de MET-score per kenmerk. Telkens voor de respondenten met bewegingsarmoede en dan de respondenten met genoeg beweging.

Descriptive Statistics^a

	N	Mean
Wandelen en Fietsen	8	7,75
Verkeer en Parkeren	8	6,63
Straten en Openbare ruimte	8	6,50
Natuur en Groen	8	6,50
Winkels, Sportclubs, Huisartsen	8	8,38
Woon Waardering	8	7,88

Descriptive Statistics^a

	N	Mean
Wandelen en Fietsen	3	6,33
Verkeer en Parkeren	3	3,00
Straten en Openbare ruimte	3	6,00

Leeftijdsgroep = Groep 1

	N	Mean
Wandelen en Fietsen	6	7,67
Verkeer en Parkeren	6	7,67
Straten en Openbare ruimte	6	7,33
Natuur en Groen	6	7,17
Winkels, Sportclubs, Huisartsen	6	6,83
Woon Waardering	6	8,33
Contact	6	7,50
Trots op de buurt	6	7,50
Veiligheid	6	7,67
Schoon en Netjes	6	7,50
Valid N (listwise)	6	

a. Bewegingsactiviteit = Bewegingsarmoede,

Leeftijdsgroep = Groep 2

	N	Mean
Trots op de buurt	6	5,83
Veiligheid	6	6,83
Schoon en Netjes	6	6,17
Valid N (listwise)	6	

a. Bewegingsactiviteit = Bewegingsarmoede,

Leeftijdsgroep = Groep 3

a. Bewegingsactiviteit = Bewegingsarmoede, Leeftijdsgroep =

Groep 4

Descriptive Statistics^a

	N	Mean
Wandelen en Fietsen	15	7,87
Verkeer en Parkeren	15	7,13
Straten en Openbare ruimte	15	6,87
Natuur en Groen	15	6,73
Winkels, Sportclubs, Huisartsen	15	8,00
Woon Waardering	15	7,87
Contact	15	7,47
Trots op de buurt	15	6,60
Veiligheid	15	7,80

Descriptive Statistics^a

	N	Mean
Wandelen en Fietsen	26	7,65
Verkeer en Parkeren	26	6,35
Straten en Openbare ruimte	26	7,12
Natuur en Groen	26	7,27
Winkels, Sportclubs, Huisartsen	26	8,42
Woon Waardering	26	8,19
Contact	26	6,42
Trots op de buurt	26	7,54
Veiligheid	26	8,08
Schoon en Netjes	26	5,88
Valid N (listwise)	26	

Descriptive Statistics^a

	N	Mean
Wandelen en Fietsen	30	8,03
Verkeer en Parkeren	30	6,63
Straten en Openbare ruimte	30	6,67
Natuur en Groen	30	7,33
Winkels, Sportclubs, Huisartsen	30	8,17
Woon Waardering	30	7,97
Contact	30	6,77
Trots op de buurt	30	7,10
Veiligheid	30	7,47
Schoon en Netjes	30	5,83
Valid N (listwise)	30	

a. Bewegingsactiviteti = Genoeg Beweegactiviteit,
Leeftijdsgroep = Groep 3

Descriptive Statistics^a

	N	Mean
Wandelen en Fietsen	26	8,12
Verkeer en Parkeren	26	6,58
Straten en Openbare ruimte	26	7,35
Natuur en Groen	26	7,31
Winkels, Sportclubs, Huisartsen	26	8,12
Woon Waardering	26	8,35
Contact	26	6,81
Trots op de buurt	26	7,23
Veiligheid	26	7,81
Schoon en Netjes	26	6,12
Valid N (listwise)	26	

a. Bewegingsactiviteit = Genoeg Beweegactiviteit,
 Leeftijdsgroep = Groep 4

3.5: Multicollineariteit & Homoscedactiteit

The image shows two overlapping SPSS dialog boxes for a linear regression analysis. The 'Linear Regression: Statistics' dialog (left) has 'Collinearity diagnostics' checked, while 'Estimates', 'Confidence intervals', 'Covariance matrix', 'Model fit', 'R squared change', 'Descriptives', and 'Part and partial correlations' are unchecked. The 'Residuals' section has 'Outliers outside: 3 standard deviations' selected. The 'Linear Regression' dialog (right) has 'Straten en Openbare ruimte...' as the dependent variable and three independent variables: 'Verkeer en Parkeren [Ve...', 'Natuur en Groen [Natuur...', and 'Winkels, Sportclubs. Hui...'. The 'Method' is set to 'Enter'. Buttons for 'Statistics...', 'Plots...', 'Save...', 'Options...', 'Style...', and 'Bootstrap...' are visible on the right side of the 'Linear Regression' dialog.

Coefficients^a

		Collinearity Statistics	
Model		Tolerance	VIF
1	Verkeer en Parkeren	,946	1,058
	Straten en Openbare ruimte	,433	2,310
	Natuur en Groen	,629	1,590
	Winkels, Sportclubs, Huisartsen	,879	1,138
	Woon Waardering	,432	2,313
	Contact	,800	1,250
	Trots op de buurt	,447	2,239
	Veiligheid	,638	1,568
	Schoon en Netjes	,719	1,391

a. Dependent Variable: Wandelen en Fietsen

Per variabele is een andere als afhankelijke genomen. Dus 10 keer dezelfde analyse gedaan. Deze VIF waardes kwamen elke keer niet hoger dan 2,5.

Linear Regression: Plots ×

DEPENDNT

- *ZPRED
- *ZRESID
- *DRESID
- *ADJPRED
- *SRESID
- *SDRESID

Scatter 1 of 1

Previous Next

Y:

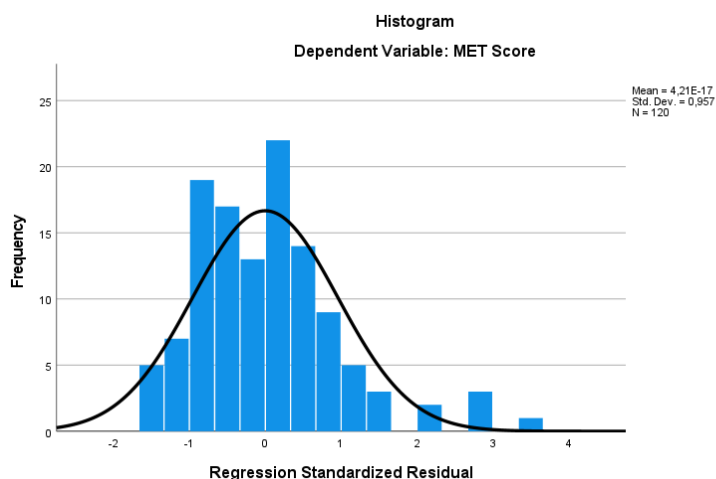
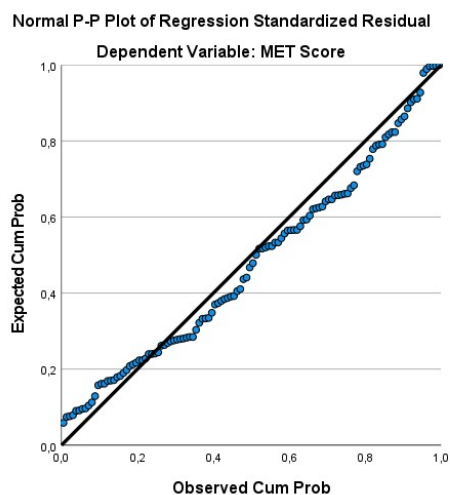
X:

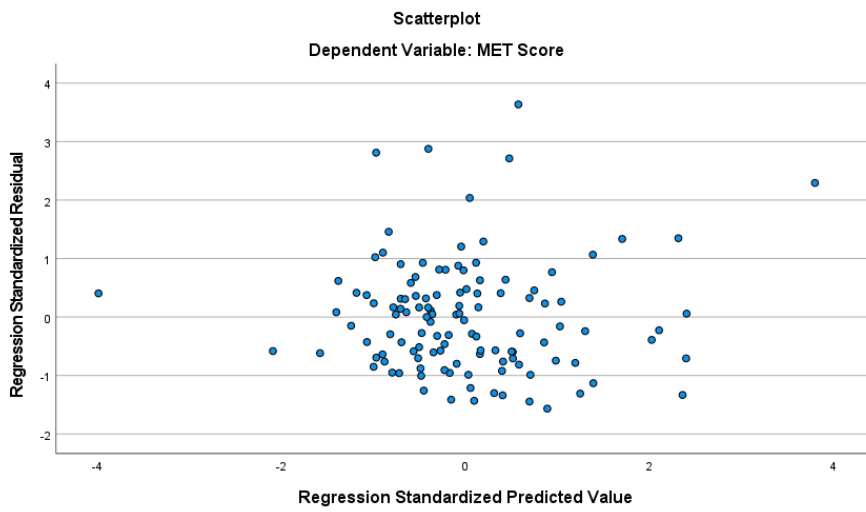
Standardized Residual Plots

Histogram

Normal probability plot

Produce all partial plots

3.6 Regressie analyse

Regressie Totaal

Method; Stepwise

Linear Regression

Dependent: MET Score [MET]

Block 1 of 1

Independent(s):

- Wandelen en Fietsen [W...]
- Verkeer en Parkeren [Ve...]
- Straten en Openbare rui...

Method: **Stepwise**

Selection Variable:

Case Labels:

WLS Weight:

OK Paste Reset Cancel Help

Statistics... Plots... Save... Options... Style... Bootstrap...

Linear Regression: Statistics

Regression Coefficients

Estimates

Confidence intervals
Level(%): 95

Covariance matrix

Model fit

R squared change

Descriptives

Part and partial correlations

Collinearity diagnostics

Residuals

Durbin-Watson

Casewise diagnostics

Outliers outside: 3 standard deviations

All cases

Continue Cancel Help

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Trots op de buurt		. Stepwise (Criteria: Probability-of-F- to-enter <= ,050, Probability-of-F- to-remove >= ,100).
2	Schoon en Netjes		. Stepwise (Criteria: Probability-of-F- to-enter <= ,050, Probability-of-F- to-remove >= ,100).

a. Dependent Variable: MET-score

Model Summary^c

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,211 ^a	,044	,036	1622,73532
2	,321 ^b	,103	,088	1578,64025

a. Predictors: (Constant), Trots op de buurt

b. Predictors: (Constant), Trots op de buurt, Schoon en Netjes

c. Dependent Variable: MET-score

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	14431930,918	1	14431930,918	5,481	,021 ^b
	Residual	310725852,073	118	2633269,933		
	Total	325157782,992	119			
2	Regression	33581495,108	2	16790747,554	6,738	,002 ^c
	Residual	291576287,884	117	2492105,025		
	Total	325157782,992	119			

a. Dependent Variable: MET-score

b. Predictors: (Constant), Trots op de buurt

c. Predictors: (Constant), Trots op de buurt, Schoon en Netjes

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	710,403	743,465		,956	,341
	Trots op de buurt	241,075	102,976	,211	2,341	,021
2	(Constant)	1754,534	815,468		2,152	,033
	Trots op de buurt	302,129	102,571	,264	2,946	,004
	Schoon en Netjes	-239,043	86,234	-,248	-2,772	,006

a. Dependent Variable: MET Score

Regressie per leeftijdsgroep.

Groep 1

Variables Entered/Removed^{a,b}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method

1	Contact	. Stepwise (Criteria: Probability-of-F- to-enter <= ,050, Probability-of-F- to-remove >= ,100).
2	Verkeer en Parkeren	. Stepwise (Criteria: Probability-of-F- to-enter <= ,050, Probability-of-F- to-remove >= ,100).

a. Leeftijdsgroep = Groep 1

b. Dependent Variable: MET-score

Model Summary^{a,d}

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,449 ^b	,201	,163	1278,75670
2	,593 ^c	,351	,287	1180,92491

a. Leeftijdsgroep = Groep 1

b. Predictors: (Constant), Contact

c. Predictors: (Constant), Contact, Verkeer en Parkeren

d. Dependent Variable: MET-score

ANOVA^{a,b}

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	8661422,015	1	8661422,015	5,297	,032 ^c
	Residual	34339592,463	21	1635218,689		
	Total	43001014,478	22			
2	Regression	15109341,715	2	7554670,858	5,417	,013 ^d
	Residual	27891672,763	20	1394583,638		
	Total	43001014,478	22			

- a. Leeftijdsgroep = Groep 1
- b. Dependent Variable: MET-score
- c. Predictors: (Constant), Contact
- d. Predictors: (Constant), Contact, Verkeer en Parkeren

		Coefficients^{a,b}				
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-1746,759	1580,844		-1,105	,282
	Contact	506,021	219,868	,449	2,301	,032
2	(Constant)	-428,834	1583,345		-,271	,789
	Contact	703,183	222,791	,624	3,156	,005
	Verkeer en Parkeren	-390,311	181,519	-,425	-2,150	,044

a. Leeftijdsgroep = Groep 1
b. Dependent Variable: MET Score

Groep 2:

Variables Entered/Removed^{a,b}			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Trots op de buurt		Stepwise (Criteria: Probability-of-F- to-enter <= ,050, Probability-of-F- to-remove >= ,100).

- a. Leeftijdsgroep = Groep 2
- b. Dependent Variable: MET-score

Model Summary^{a,c}				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,489 ^b	,239	,211	1054,03381

- a. Leeftijdsgroep = Groep 2

b. Predictors: (Constant), Trots op de buurt

c. Dependent Variable: MET-score

ANOVA^{a,b}

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9430325,005	1	9430325,005	8,488	,007 ^c
	Residual	29996656,167	27	1110987,265		
	Total	39426981,172	28			

a. Leeftijdsgroep = Groep 2

b. Dependent Variable: MET-score

c. Predictors: (Constant), Trots op de buurt

Coefficients^{a,b}

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-563,523	1084,234		-,520	,607
	Trots op de buurt	425,010	145,878	,489	2,913	,007

a. Leeftijdsgroep = Groep 2

b. Dependent Variable: MET Score

Groep 3:

Variables Entered/Removed^{a,b}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Wandelen en Fietsen		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= ,050, Probability-of-F-to-remove >= ,100).

a. Leeftijdsgroep = Groep 3

b. Dependent Variable: MET-score

Model Summary^{a,c}

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,342 ^b	,117	,091	1227,90162

a. Leeftijdsgroep = Groep 3

b. Predictors: (Constant), Wandelen en Fietsen

c. Dependent Variable: MET-score

ANOVA^{a,b}

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	6810208,003	1	6810208,003	4,517	,041 ^c
	Residual	51263241,073	34	1507742,384		
	Total	58073449,076	35			

a. Leeftijdsgroep = Groep 3

b. Dependent Variable: MET-score

c. Predictors: (Constant), Wandelen en Fietsen

Coefficients^{a,b}

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-311,379	1268,247		-,246	,808
	Wandelen en Fietsen	342,008	160,923	,342	2,125	,041

a. Leeftijdsgroep = Groep 3

b. Dependent Variable: MET Score

Groep 4

Variables Entered/Removed^{a,b}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Schoon en Netjes		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= ,050, Probability-of-F-to-remove >= ,100).

a. Leeftijdsgroep = Groep 4

b. Dependent Variable: MET-score

Model Summary^{a,c}

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,507 ^b	,258	,233	2062,52373

- a. Leeftijdsgroep = Groep 4
- b. Predictors: (Constant), Schoon en Netjes
- c. Dependent Variable: MET-score

ANOVA^{a,b}

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	44262154,399	1	44262154,399	10,405	,003 ^c
	Residual	127620124,031	30	4254004,134		
	Total	171882278,430	31			

- a. Leeftijdsgroep = Groep 4
- b. Dependent Variable: MET-score
- c. Predictors: (Constant), Schoon en Netjes

Coefficients^{a,b}

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	7324,817	1452,161		5,044	,000
	Schoon en Netjes	-711,234	220,493	-,507	-3,226	,003

- a. Leeftijdsgroep = Groep 4
- b. Dependent Variable: MET Score

Regressie per wijk

Wolfskuil

Variables Entered/Removed^{a,b}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Winkels, Sportclubs, Huisartsen		Stepwise (Criteria: Probability-of-F- to-enter <= ,050, Probability-of-F- to-remove >= ,100).

- a. Welke Wijk = Wolfskuil
- b. Dependent Variable: MET-score

Model Summary^{a,c}

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,327 ^b	,107	,089	1746,31867

a. Welke Wijk = Wolfskuil

b. Predictors: (Constant), Winkels, Sportclubs, Huisartsen

c. Dependent Variable: MET-score

ANOVA^{a,b}

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	18570066,376	1	18570066,376	6,089	,017 ^c
	Residual	155531074,077	51	3049628,903		
	Total	174101140,453	52			

a. Welke Wijk = Wolfskuil

b. Dependent Variable: MET-score

c. Predictors: (Constant), Winkels, Sportclubs, Huisartsen

Coefficients^{a,b}

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-2285,902	1962,633		-1,165	,250
	Winkels, Sportclubs, Huisartsen	598,027	242,347	,327	2,468	,017

a. Welke Wijk = Wolfskuil

b. Dependent Variable: MET Score

Oosterflank:

Variables Entered/Removed^{a,b}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method

1	Natuur en Groen		Stepwise (Criteria: Probability-of-F- to-enter <= ,050, Probability-of-F- to-remove >= ,100).

a. Welke Wijk = Oosterflank

b. Dependent Variable: MET-score

Model Summary^{a,c}

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,377 ^b	,142	,119	1271,16473

a. Welke Wijk = Oosterflank

b. Predictors: (Constant), Natuur en Groen

c. Dependent Variable: MET-score

ANOVA^{a,b}

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9926605,128	1	9926605,128	6,143	,018 ^c
	Residual	59786811,731	37	1615859,777		
	Total	69713416,859	38			

a. Welke Wijk = Oosterflank

b. Dependent Variable: MET-score

c. Predictors: (Constant), Natuur en Groen

Coefficients^{a,b}

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-1685,901	1575,715		-1,070	,292
	Natuur en Groen	537,502	216,861	,377	2,479	,018

a. Welke Wijk = Oosterflank

b. Dependent Variable: MET Score

Holtenbroek IV, geen significante variabelen.

Invloed corona

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,107 ^a	,011	,003	1650,54817

a. Predictors: (Constant), Beweging sinds corona

b. Dependent Variable: MET-score

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3689289,015	1	3689289,015	1,354	,247 ^b
	Residual	321468493,977	118	2724309,271		
	Total	325157782,992	119			

a. Dependent Variable: MET-score

b. Predictors: (Constant), Beweging sinds corona

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2821,529	379,653		7,432	,000
	Beweging sinds corona	-203,609	174,966	-,107	-1,164	,247

a. Dependent Variable: MET Score

Invloed persoonsgegevens

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,245 ^a	,060	,009	1656,58682

a. Predictors: (Constant), Leeftijd, Geboorteland Ouders, Geslacht, Opleidingsniveau, Soort Huis, Tijdsbesteding

b. Dependent Variable: MET-score

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	19475717,434	6	3245952,906	1,183	,321 ^b
	Residual	304615068,399	111	2744279,895		

Total	324090785,833	117			

a. Dependent Variable: MET-score

b. Predictors: (Constant), Leeftijd, Geboorteland Ouders, Geslacht, Opleidingsniveau, Soort Huis, Tijdsbesteding

		Coefficients^a				
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2327,240	988,679		2,354	,020
	Geslacht	-85,329	328,625	-,025	-,260	,796
	Tijdsbesteding	-73,974	160,877	-,048	-,460	,647
	Opleidingsniveau	265,164	224,173	,124	1,183	,239
	Soort Huis	-499,847	343,453	-,151	-1,455	,148
	Geboorteland Ouders	4,513	31,238	,014	,144	,885
	Leeftijd	12,973	10,258	,140	1,265	,209

a. Dependent Variable: MET Score